

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အဖိုး၊
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

စတုတွတ်နှုန်း မြန်မာပတ်စာ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ^၁
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

စတုတွေတန်း
မြန်မာပတ်စာ

၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ အနိန်ဝါရီလ၊ အောင်ဒရိ - ၁၉၂၅၄၈၇

၂၀၂၀ - ၂၀၂၁ ပညာသင်နှစ်

အခြေခံ

၁။

၂။

၃။

၄။

၅။

၆။

၇။

၈။

၉။

၁၀။

၁၁။

၁၂။

၁၃။

၁၄။

၁၅။

၁၆။

၁၇။

၁၈။

၁၉။

အခြေခံပညာ သင်ရှိးညွှန်းတမ်း၊ သင်ရှိးမာတိကာနှင့်

ကျောင်းသုံးစာအုပ်ကော်မတီ၏ မူပိုင်ဖြစ်သည်။

အလုပ်အမိန့်အမှတ် - ၁၁၁/၁၉

မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အခြေခံပညာမူလတန်းသင်ရှိးညွှန်းတမ်း၊ အသစ်များ၊ ဧရာဝချွဲပြုစွာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းတွင် ဂျပန်နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအောင်စီ (JICA) က နည်းပညာပုံစံးကူညီမှုပေးပါသည်။

မာတိကာ

အစဉ်:	သင်ဓနီးစာ	စာမျက်နှာ
၁။	ကြယ်နှင့်လ	၁
၂။	စကားလုံးတွေသုံးကာ ရှုပ်ပုံဆွဲပါ	၂
၃။	စေတနာ	၅
၄။	စကားလုံးသစ်ပင်	၈
၅။	ဆား	၁၁
၆။	ပြန်လှန်သင်ကြားခြင်း (၁)	၁၅
၇။	ပျားနှင့်ဝိတုံး	၁၇
၈။	ဗဟိုသုတရာ့ကြမယ် စာကြည့်တိုက်မှာကွယ်	၁၈
၉။	အိုးကလေးနှစ်လုံး	၂၃
၁၀။	ဓာတ်ပုံကြည့်ပြီး တွေးကြ ရေးကြမယ်	၂၅
၁၁။	ကဲတ်မင်းသားကြီး ဦးသိုးစိန်	၂၀
၁၂။	အောင်ဆန်းဇာနည်	၂၉
၁၃။	ဝါဟာရကြွယ်ကြွယ်ကစားမယ်	၃၁
၁၄။	ပုံစံ	၃၃
၁၅။	ဝါကျတွေခဲ့ထွင်ကြည့်ကြမယ်	၃၁
၁၆။	အမှတ်စဉ်တပ်ကာ ပြောကြမယ်	၃၃
၁၇။	ကွန်ပူ။တာ	၃၆
၁၈။	စကားဆက်	၃၇

အစိန်း

သင်ခန်းစာ

စာမျက်နှာ

၁၉။	မည်သည်က ကြက်ဥစိမ်းဖြစ်သနည်း	၄၉
၂၀။	အကြောင်းအရာကို ပြည့်ပြည့်စုစုရေးခြင်း	၅၅
၂၁။	ဆရာကာပြန် အာခေါင်လုံး	၅၆
၂၂။	ကျောင်းပိတ်ရက်ခနီးသည်	၅၈
၂၃။	သိတင်းကျောင်းထွန်းပဲတော်	၆၀
၂၄။	ဘာမြောင့်ကြိုက်တယ အကြောင်းရင်းကို ပြောကြမယ	၆၃
၂၅။	ပုံစွဲပြတ် ပုံစွဲရပ် သင်ကြမယ	၆၆
၂၆။	ကိုယ်တိုင်ပုံပြောကြရအောင်	၆၉
၂၇။	စကားထာ	၇၂
၂၈။	ပန်းမိုးစုံညီ ဆယ့်နှစ်လရာသီ	၇၅
၂၉။	ပေးစာ	၇၉
၃၀။	စကားပုံများ	၈၃
၃၁။	သုံးပွင့်တစ်ခိုင်	၈၅
၃၂။	ဒိုးပတ်သံ	၉၁
၃၃။	မေးကြည့် ဖြေကြည့် အဖြေရှာကြည့်ပါ	၉၂
၃၄။	ကိုယ့်ငယ်ဘဝအကြောင်းမေးပြီး စာစီစာကုံးရေးကြရအောင်	၉၅
၃၅။	ပြန်လှန်သင်ကြားခြင်း (၂)	၉၈
၃၆။	မြန်မာ့သူရဲကောင်း	၁၀၀
	ခက်ဆစ်စကားလုံးများ	၁၀၀

သင်ခန်းစာ ၁ ကြယ်နှင့်လ (ကဗျာ)

ကြယ်နှင့်လ

မိုးပေါ်မှာ ကြယ်တွေဝင်းလို့
 လမင်းက ထိန်ထိန်သာ။
 လမင်းနှင့် ကြယ်တာရာငယ်
 ဘယ်ဟာက ကြီးပါလိမ့်။
 ဘယ်ဟာက နှီးပါလိမ့်။
 အမည်မသိစာဆို

ညကောင်းကင်ရဲ အလှကို ခံစားပြီး
 ကဗျာကို ရွှေတ်ဆိုကြရအောင်

သင်ခန်းစာ J စကားလုံးတွေသုံးကာ ရှုပ်ပုံဆွဲပါ

ပေးထားတဲ့ နမူနာစကားလုံးတွေထဲက စကားလုံးသုံးလုံးကို ရွှေးပြီး ရှုပ်ပုံကားချုပ်
တစ်ခု ဆွဲကြရအောင်။

ပန်း

ခွေး

လျောင်

ကလေး

ရေကန်

သစ်ပင်

သစ်သီး

သဘော

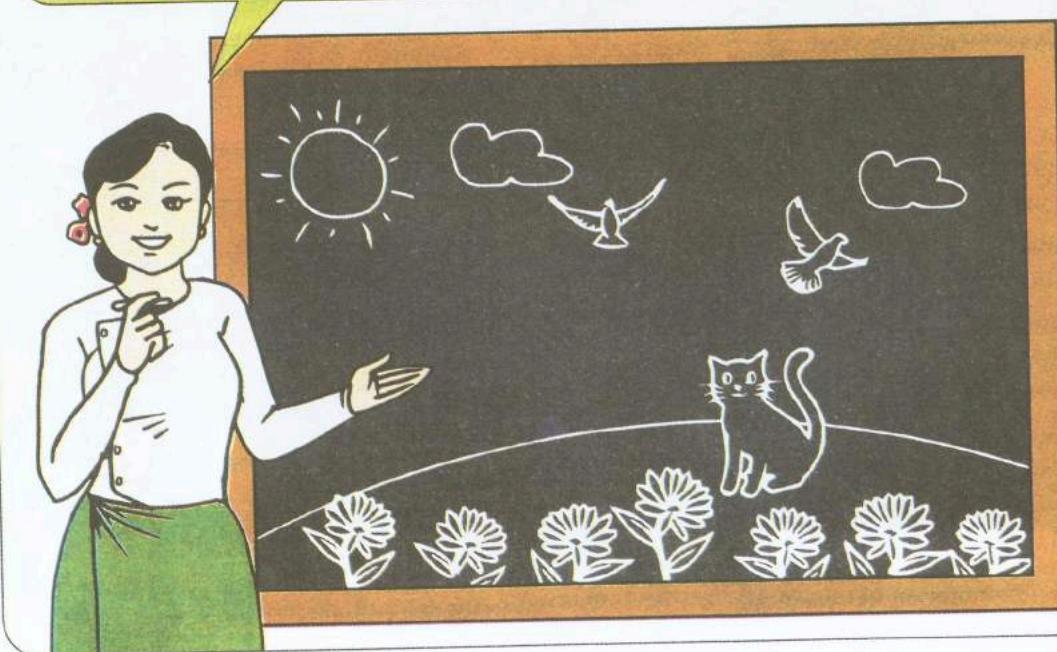
လွယ်အိတ်

မြှက်ခင်း

ငှက်ကလေး

သာမဏေ

ရောင်ခြည်ဖြာတဲ့ မနက်ခင်းမှာ ကောင်းကင်ပေါ်မှာ ငှက်ကလေးတွေ ပျံပဲ
နေကြတယ်။ ပန်းခင်းထဲမှာ ကြောင်ကလေးတစ်ကောင်လဲ ထိုင်နေတယ်... .

ကိုယ်ဆွဲထားတဲ့ ရှုပ်ပုံတွေအကြောင်းကို အချင်းချင်းပြောကြမယ်။

ငါရဲ့ ရှုပ်ပုံထဲမှာ မြက်ပင်တွေပါတယ်။ ရေကန်လဲပါတယ်။ ပန်းပွင့်လေးပွင့်လဲပါတယ်

ငါကတော့ သစ်တော့ပုံကိုဆွဲထားတယ်။ ဒီသစ်တော့ထဲမှာ ငှက်ကလေး လေးကောင်နဲ့ အပင်တွေလဲရှိတယ်

- ရှုပ်ပုံဆွဲတဲ့အခါ ကိုယ့်ရဲ့မှုတ်စုစာအုပ်ထဲမှာပဲ ဆွဲရမယ်။
- ကိုယ်ဆွဲထားတဲ့ပုံအကြောင်းကို ရှင်းပြေရမယ်။
- ကိုယ်ဆွဲထားတဲ့ပုံကို သူငယ်ချင်းတွေနားလည်အောင် ဘယ်လိုရှင်းပြေရင် ကောင်းမလဲဆိတာ သေသေချာချာ စဉ်းစားကြည့်ကြမယ်နော်။

ဆွဲထားတဲ့ ရှုပ်ပုံတွေထဲမှာ တူညီတဲ့အချက် မတူညီတဲ့အချက်တွေကို ရှာဖြီးပြောကြမယ်။

သူငယ်ချင်းရေ ငါဆွဲထားတဲ့ ပုံမှုတော့
ပန်းပွင့်ကလေးတွေ ပါတယ်... .

ငါတို့ နှစ်ယောက်စလုံးရဲ့ပုံထဲမှာ
ပန်းပွင့်တွေပါတာတူနေတယ်။ ဒါပေမဲ့
မင်းရဲ့ပုံထဲမှာတော့ ဘောလုံးမပါဘူးနော်

- ရှုပ်ပုံတွေကို သေသေချာချာ စဉ်းစားပြီး ဆွဲထားရဲ့လား။
- ကိုယ့်ရဲ့ပုံကို ဘယ်လိုစိတ်ကူးမျိုးနဲ့ ဆွဲထားတာလဲ။
- ကိုယ့်သူငယ်ချင်းဆွဲထားတာနဲ့ တူညီတဲ့အချက်၊ မတူညီတဲ့အချက်တွေကို ရှာဖြီးပြောပြရမယ်နော်။

သင်ခန်းစာ ၃ စေတနာ (ပုပြင်)

အဘိုးအိုက်လောက်သည် မိမိ၏ခြို့စည်းရှိုးနားတွင် မြေကိုတူးဆွကာ သရက်ပင်ပါက လေးများကို စိုက်ပျိုးနေ၏။ အိမ်ရှေ့မင်းသားသည် တောကစား တွက်လာစဉ် ထိုခြို့စည်းရှိုးအနားသို့ ရောက်လာ၏။

အဘိုးအိုလည်း မင်းသားကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ခရီးဦးကြို
ပြုပြီးလျှင် လတ်ဆတ်မွေးကြိုင်ချို့မြန်သာ သရက်သီးတို့ဖြင့် ပါလိမ့်မည်
သို့ခံ၏။ မင်းသားလည်း မြန်ရှုက်စွာ သုံးဆောင်ပြီးသော

မင်းသား ॥
ရသည်မှာ
ကျွန်ုပ် တ်
က အဘိုးမ
ပါသနည်း။
အဘိုးအို ॥
ကို စိုက်ပျိုး
မင်းသား ॥
မည်မျှရရှိပြီး
အဘိုးအို ॥
မင်းသား ॥
အဘိုးစိုက်၊
အကျိုးမရှိနိုး
အဘိုးအို ॥
များက စိုက်

မင်းသား။။ သရက်သီးများ သုံးဆောင်
ရသည်မှာ အလွန်အရသာ ရှိလှပါသည်။
ကျွန်ုပ် တစ်ခုမေးပါရစေ။ ကျွန်ုပ်လာစဉ်
က အဘိုးမည်သည့်အပင်များကို စိုက်နေ
ပါသနည်း။

အဘိုးအိုး။။ သရက်ပင်ပေါက်ငယ်များ
ကို စိုက်ပျိုးနေပါသည်အရှင့်သား။

မင်းသား။။ အဘိုး အသက်
မည်မျှရှိဖြစ်ည်း။

အဘိုးအိုး။။ ကျွန်ုပ်အသက် ရှစ်ဆယ်ရှိပါပြီ။

မင်းသား။။ အဘိုးအသက်သည် မည်မျှဆက်၍ ရှည်နော်းမည်ဟု ထင်ပါသနည်း။ ယခု
အဘိုးစိုက်ပျိုးသော သရက်သီးကို အဘိုးစားရန် မျှော်လင့်နေပါသေးသလော့။ မိမိအတွက်
အကျိုးမရှိနိုင်သည့်အလုပ်ကို လုပ်ခြင်းသည် သင့်မြတ်ပါ၏၏လော့။

အဘိုးအိုး။။ ယခု သရက်သီးကို အသင်မင်းသား စားသုံးနိုင်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်၏ ဘိုးဘေး
များက စိုက်ပျိုးခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်ယခုစိုက်ပျိုးနေသော သရက်ပင်ပေါက်များ
ခရီးစီးအိုး ကြီးပြေားလာသောအခါတွင် ကျွန်ုပ်၏သားမြေးနှင့် နောင်လာနောက်သားများ စားသုံးနိုင်ကြ
သီးတို့ဖြင့် ပါလိမ့်မည်။

သုံး
ထိုသို့အဘိုးအိုးက လျှောက်လေသော် အိမ်ရွှေမင်းသားသည် များစွာသဘောကျသဖြင့်

မင်းသား။။ အဘိုးအိုး၏စကားသည်
မှတ်သားထိုက်ပေစွာ ကျွန်ုပ် မစဉ်းစား
မဆင်ခြင်းဘဲ ပြောမိခြင်းကို သည်းခံပါ။။
ယနေ့မှစ၍ ကျွန်ုပ်သည် တစ်ဖို့တည်းကို
မကြည့်တော့ပါ။။ ကျွန်ုပ်နှင့်တက္က နောင်လာ
နောက်သားတို့ အကျိုးရှိမည့် အလုပ်မျိုး
ကိုသာ လုပ်ပါတော့မည်။
အဘိုးအားလည်း ပူဇော်ပါရစေ။

ထိုသို့ဆို၍ အိမ်ရှူမင်းသား
သည် ပတ္တမြားလက်စွဲပါ ချွတ်ပေးခဲ့
ပြီး စီးတော်မြင်းကို နှင်ကာ ရွင်လန်းစွာ
ထွက်သွားလေ၏။

အဘိုးအိုက ငါစေတနာ
အလျောက် နိုက်ပျိုးသော အပင်
ကလေးများသည် ယခုလက်ငင်းပင်
ပတ္တမြားသီး သီးပေပြီဟု
ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာကျူးရင့်လေ၏။

ခက်ဆစ်

၁။ တောကစား	- မင်းညီ မင်းသားတို့ တော်၌ အမဲလိုက်သည်။
၂။ ခရီးဦးကြိုး	- ရောက်လာသောဓည့်သည်ကို ဆီးကြိုခေါ်ယူသည်။
၃။ မြန်ရှုက်စွာ	- နှစ်ခြိုက်အားရွား (စားသောက်သည်)။
၄။ သုံးဆောင်	- စားသောက်သည်။
၅။ အရှင့်သား	- ဘုရင့်သားတော်များကို ခေါ်သည့်စကား။
၆။ မျှော်လင့်	- ရည်မှန်း စောင့်စားသည်။
၇။ သလော်လော်	- အမေးစကား။
၈။ သင့်မြတ်	- သင့်လျဉ်သည်။
၉။ ဘိုးဘား	- ဘိုးဘွားဆွေမျိုးအစဉ်အဆက်။
၁၀။ နောင်လာနောက်သား	- သားမြေးအစဉ်အဆက်။
၁၁။ မှတ်သားထိုက်ပေစွာ	- စိတ်တွင် စွဲမှတ်ထားသင့်ပေ၏။
၁၂။ တစ်ဖို့တည်း	- တစ်ဖို့တစ်ရီး အတွက်သား။
၁၃။ စီးတော်မြင်း	- ဘုရင် မင်းညီမင်းသားတို့ စီးသောမြင်း။
၁၄။ စေတနာ	- သူတစ်ပါးအကျိုးကို လိုလားသောစိတ်။
၁၅။ ကျူးရင့်	- ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာ ပြောဆိုသည်။

လေကျင့်ခန်း

သတ်ပုံအမှန်ကိုရွေးချယ်၍ ကွက်လပ်ဖြည့်ပါ။

- ၁။ အဘိုးအိုက လက်ငင်းပင် ပတ္တမြားသီး သီးလေပြီဟု _____ လေသည်။
(ကျူးရင့်၊ ကြူးရင့်)
- ၂။ မနက်ဖြန့်မနက်တွင် ဖေဖေပြန်လာမည်ဟု ကျွန်ုတ် _____ နေပါသည်။
(မြော်လင့်၊ မျှော်လင့်)
- ၃။ ညီမလေးသည် ဖေဆေဝယ်လာသော မူန့်များကို _____ ဗျာ စားနေပါသည်။
(မြိမ်ယုက်၊ မြိမ်ရှက်)

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျွဲ့ပြုပါ။

စည်းရိုး၊ လက်ငင်း၊ ချို့ဖြန့်၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ၊ သဘောကျ

သားက

စည်းရိုး။ ။ ကျွန်ုတ်တို့ ခြိုင်းကို စည်းရိုးများ ကာရိတားပါသည်။

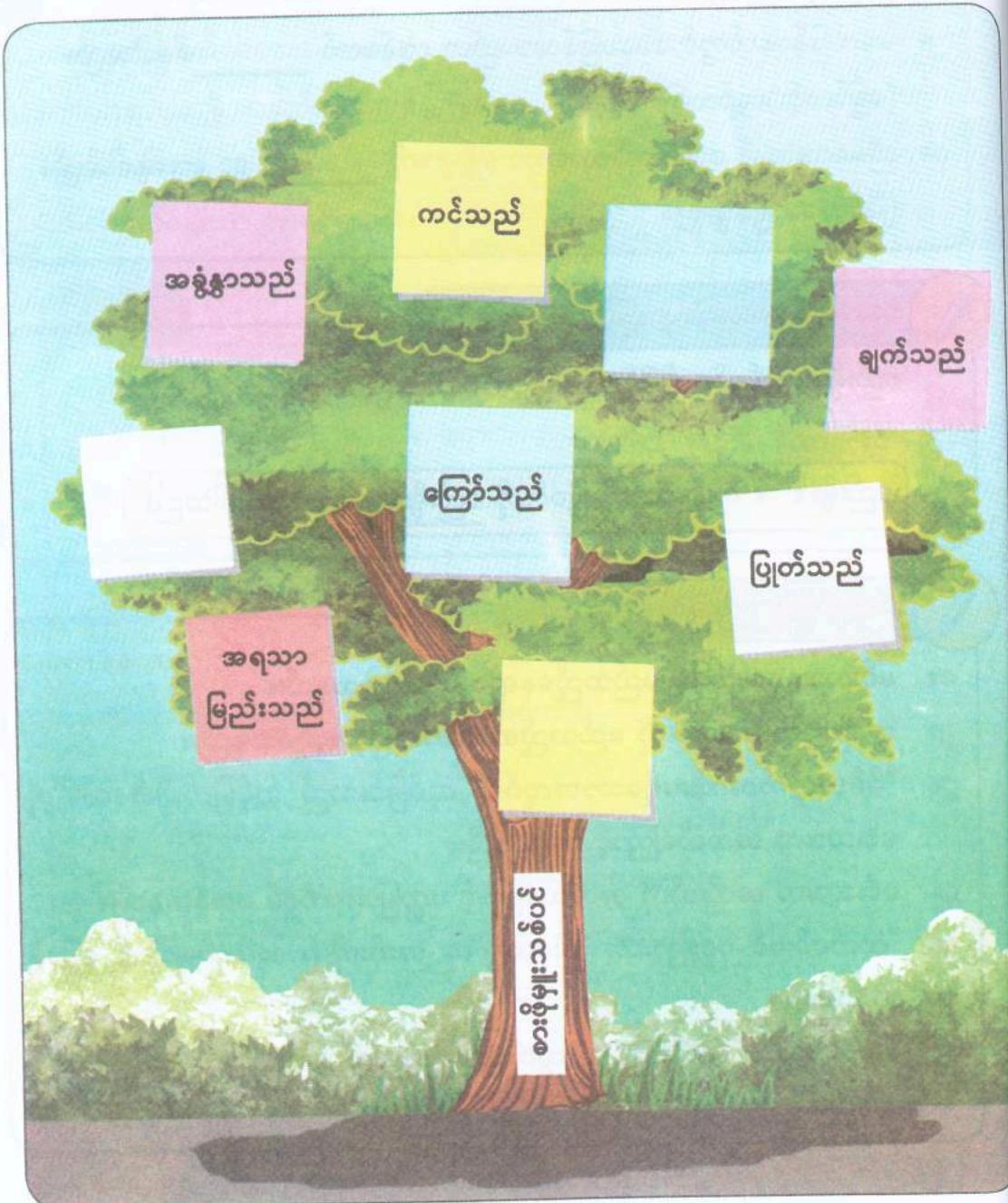
အောက်ပါဇော်ခွန်းများကို ပြုဆိုပါ။

- ၁။ မင်းသားနှင့်အဘိုးအို ဖည်သည့်နေရာတွင် တွေ့ခဲ့သနည်း။
- ၂။ အဘိုးအိုက မင်းသားကို မည်သည့်အတော်ဖြင့် ဓည့်ခံသနည်း။
- ၃။ “ဒိမိအတွက်အကျိုးမရှိသောအလုပ်ကို လုပ်ခြင်းသည် သင့်မြတ်ပါ၏လော”ဟု မင်းသားက အဘယ်ကြောင့် ဇော်သနည်း။
- ၄။ မင်းသားက အဘိုးအိုကို အဘယ်ကြောင့် ပတ္တမြားလက်စွဲ ပေးခဲ့သနည်း။
- ၅။ “လက်ငင်းပင် ပတ္တမြားသီး သီးလေပြီ”ဟု အဘိုးအိုက အဘယ်ကြောင့် ပြောခဲ့သနည်း။
- ၆။ မင်းသားသည် အဘိုးအိုထံမှ ထွက်သွားပြီးနောက် မည်သို့ ဆက်လုပ်မည်ထင် သနည်း။

သင်ခန်းစာ ၄ စကားလုံးသစ်ပင်

စားဖိမ္မူးသစ်ပင်မှာပါတဲ့ စကားလုံးလေးတွေကို ကြည့်ကြရအောင်။
ဘာတွေထပ်ဖြည့်ချင်သေးသလဲ။

ခေါင်းစဉ်နဲ့ကိုက်ညီတဲ့ စကားလုံးတွေကို စဉ်းစားပြီး စကားလုံးသစ်ပင်ကို အဖွဲ့လိုက် တည်ဆောက်ကြရအောင်။

မျက်လုံးအကြည့်နဲ့ဆိုင်တဲ့ စကားလုံး

လူပ်ရှားမှုနဲ့ဆိုင်တဲ့ စကားလုံး

စိတ်ခံစားမှုနဲ့ဆိုင်တဲ့ စကားလုံး

အားကစားနဲ့ဆိုင်တဲ့ စကားလုံး

သန့်ရှင်းရေးနဲ့ဆိုင်တဲ့ စကားလုံး

သာဝက

မျက်လုံးအကြည့်နဲ့ဆိုင်တဲ့ စကားလုံး

မျက်လုံးအကြည့်နဲ့ဆိုင်တဲ့ စကားလုံးဆိုတာ စိုက်ကြည့်တယ်၊ ပြောကြည့်တယ်ဆိုတဲ့ အကြည့်မျိုးကို ပြောတာဖြစ်တယ်။

နမူနာပေးထားတဲ့ စကားလုံးတွေနဲ့
စကားလုံးသစ်ပင် တည်ဆောက်ကြည့်ပါအောင်။

- အဖွဲ့အတွင်းမှာ ခေါင်းစဉ်ကို ရွှေးချယ်ပြီး ပါဝင်ခဲ့စကားလုံးတွေကို တစ်ဦးချင်း စဉ်းစားကြည့်ပါ။ စဉ်းစားပြီးတော့ စာရွက်မှာ ရေးထားပါ။

- စဉ်းစားထားတဲ့ စကားလုံးတွေကို အဖွဲ့တွင်းမှာ ဆွေးနွေးပြီး စကားလုံးသစ်ပင် ပြုလုပ်ကြရအောင်။

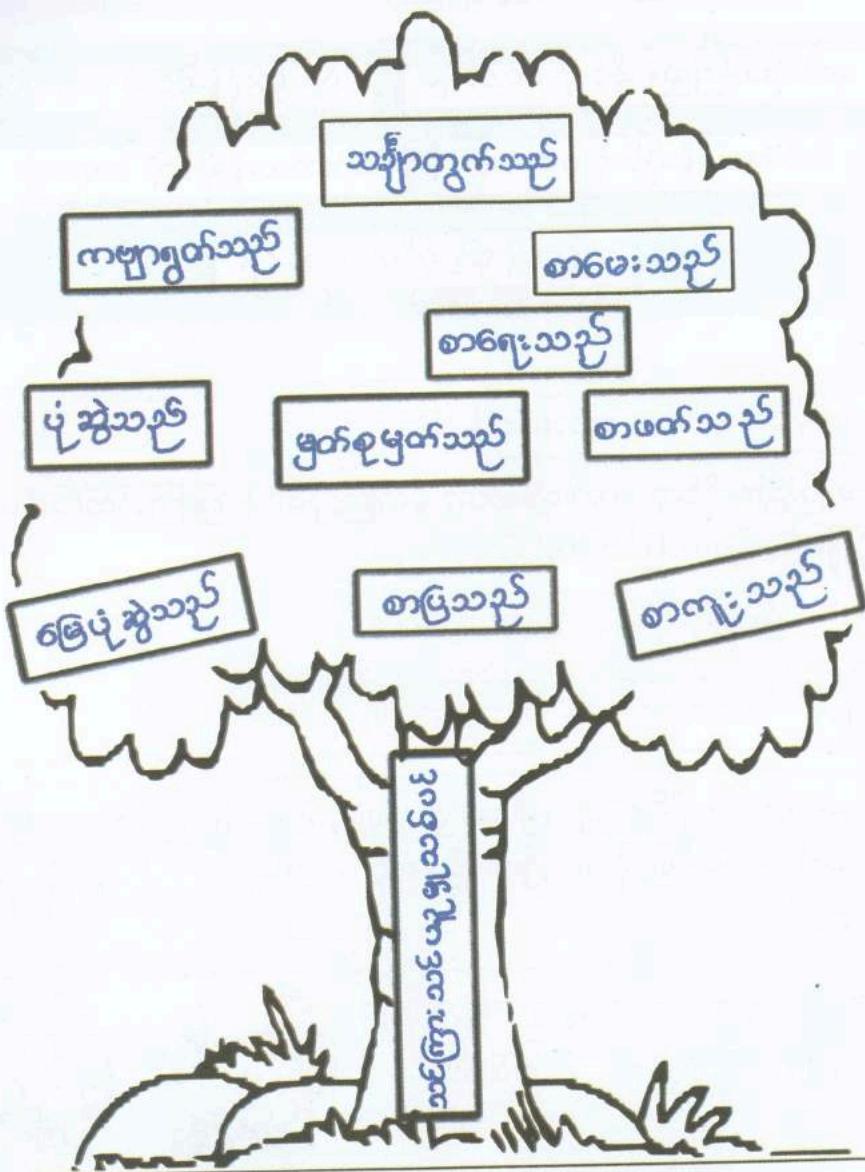

တို့အဖွဲ့ကတော့ စိတ်ခံစားမှုနဲ့ဆိုင်တဲ့ စကားလုံးကို ရွှေးတယ်

တို့အဖွဲ့က လူပ်ရှားမှုနဲ့ဆိုင်တဲ့ စကားလုံးကို ရွှေးထားတယ်

အဖွဲ့လိုက်ပြုစုံထားတဲ့ စကားလုံးသစ်ပင်ကို အတန်းထဲမှာ ပြောကြေမယ်။

စကားလုံးသစ်ပင်လေးတွေကို ဖျော်ပျော်ဆွင်ဆွင်နဲ့
တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ကြရလား

သင်ခန်းစာ ၅

ဆား

မိမိတို့နေ့စဉ်စားသုံးနေသော ဆားသည် အလွန်အသုံးဝင်သည်။ ဆားသည် မည်ကဲ့သို့၊ အသုံးဝင်သနည်း။ ဆား မည်ကဲ့သို့ ရရှိသည်ကို သိပါသလား။

ဆားမပါသောဟင်းသည် အရသာပေါ့ပြက်ပြက်ဖြစ်တတ်သည်။ အင်စာတ် ပါဝင်သော ဆားသည် အစားအစာများကို အရသာရှိစေရုံမက ကျွန်းမာရေးအတွက်ပါ အထောက်အကူ ပြုသည်။ ဈေးထွက်လျှင် ခန္ဓာကိုယ်အညစ်အကြေးတို့အင့်တက္က ဆားဓာတ်ပါသွား၍ ကာယလုပ်သား များနှင့် အားကစားသမားများသည် သာမန်လူတို့ထက် ဆားဓာတ်ပိုမိုလိုအပ်သည်။ သို့သော် တန်ခေါ်လွန်သေးဆိုသကဲ့သို့ ဆားအစားများလွန်လျှင် ကျွန်းမာရေးထိခိုက်နိုင်သည်။

ဆားသည် ခန္ဓာကိုယ်အတွက် အသုံးဝင်ရှုသာမက အသားဝါး
များ မပုပ်မသိုးဘဲ ကြာရှည်ခံအောင် ဆားနယ်၍ ငါးပါး
ငါးခြားက်၊ အသားခြားက်စသည်တို့ ပြုလုပ်ရာတွင်
လည်း အသုံးဝင်သည်။ ထိုပြင် လည်ချောင်းနား
သွားနာပါက ဆားရည်ဖြင့် ပလုတ်ကျင်းပေးလျှင်
သက်သာနိုင်သည်။ ဆားဖြင့် သွားတိုက်ခြင်း၊
ပါးစပ်ဆေးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်လေ့ရှိကြသည်။
ဆားကို အမျိုးမျိုးအသုံးပြုနိုင်သည်။

ဆားကို လူတို့သာ အလိုဂျိသည်မဟုတ်။ တိုရွှေနှုန်းသစ်ပင်တို့သည်လည်း ဆားဓာတ်
လိုကြောင်း သိပ္ပါနည်းအရ သိရှိရသည်။ တောတွင်းတိုရွှေနှုန်းတို့သည် ဆား
ပေါက်သောမြေကို ရှာဖွေပြီး လျှာဖြင့်လျက်၍ စားကြသည်။

ဆားကို မြန်မာနိုင်တွင်မည်သည့်အရပ်ဒေသမှ ရရှိပါသနည်း။
ရွှေအခါက ပဲခူးနယ်မှ ဆားအမြောက်အမြား ထွက်ခဲ့ဖူးသည်။
ယခုအခါတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊
မွန်ပြည်နယ်နှင့် တန်သံရှိတိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် ဆား
လုပ်ငန်းကို အကြီးအကျယ် လုပ်ကိုင်လျက်ရရှိကြသည်။
အဘယ်ကြောင့် ထိုဒေသများတွင် ဆားလုပ်ငန်းကို
လုပ်ကိုင်ကြသနည်း။ ထိုဒေသများသည် ကမ်းရှိတန်း
ဒေသများဖြစ်သည့်အတွက် ပင်လယ်ရေကို အလွယ်တကူ
ရရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဆားထုတ်လုပ်ရာတွင် ပင်လယ်ရေကို ကျိုချက်၍
ချက်ဆားအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ရေခန်းအောင် နေလှန်း၍
နေလှန်းဆားအဖြစ်လည်းကောင်း ပြုလုပ်ကြသည်။
အရပ်ဒေသအချို့တွင် ဆားပေါက်သောမြေကို ရေဖျော်၍လည်း
ဆားထုတ်လုပ်ကြသည်။ အချို့နိုင်ငံများတွင် ဆားတောင်ကြီးများ၊
ဆားတွင်းကြီးများရှိနေသဖြင့် သတ္တုတူးဖော်သကဲ့သို့ ဆားတူးယူ၍
ဆားထုတ်လုပ်ကြသည်။

မြည့်စွာ

မရှိတော်
ပြာကို
အင်္ဂလာ

ထိုဆား

ခက်

၁။

၂။

၃။

၄။

မက အသား၏
ဘုံနယ်၍ ငါး
ပြုလုပ်ရာတွေ
ပည်ချောင်းနှင့်
ကိုကျင်းပေးလဲ
သွားတိုက်ခြင်း
လဲရှိကြသည်။
ည်း ဆားမာ၏

အိုင်အိုဒင်းဓာတ်ချို့တဲ့သော လူတို့တွင် လည်ပင်းကြီးရောဂါဖြစ်တတ်သဖြင့် အိုင်အိုဒင်း
ပြည့်စွက်ထားသော ဆားကိုလည်း သီးသန့်ထုတ်လုပ်ကြသည်။

အကယ်၍ ဆားလုံးဝမရှိပါက ဆားမာတ်ရအောင် မည်သို့ပြုလုပ်နိုင်သနည်း။ ဆားလုံးဝ
မရှိတော့သော အရေးပေါ် အခြေအနေတွင် ငါး စသည့် အပင်မျိုးကို မီးရှိပြီး ရလာသော
ပြာကို ဆားအစား အသုံးပြုနိုင်သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ သစ်ပင်မှုရသော ပြာများတွင်
အငန်ဓာတ် အနည်းငယ်ပါသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ထိုနည်းဖြင့် မိမိထိုနေ့စဉ်စားသုံးနေသော ဆားသည် အလွန်အသုံးဝင်ကြောင်းနှင့်
ထိုဆားကို ရရှိရန် ရှေးယခင်ကပင် အမျိုးမျိုး တိတွင်ကြီးဆုံးကြောင်းကို သိရှိရပါသည်။

ခက်ဆစ်

၁။ အရသာပေါ့ပြက်ပြက	=	အရသာမရှိဖြစ်လျက်။
၂။ သာမန်	=	အထူးမဟုတ်သော။
၃။ တန်ဆေးလွန်ဘေး	=	သင့်ရုံးတန်ရုံး စားသောက်လျှင် ဆေးဖြစ်သည်။ အလွန်အကျိုး စားသောက်လျှင် ဘေးဖြစ်သည်။
၄။ ဆားပေါက်သောမြေ	=	ဆားဓာတ်ပါသောမြေ။

လေ့ကျင့်စန်း

သင်ငဲ

သတ်ပုံအမှန်ကိုရွှေ့ချယ်၍ တွက်လပ်ဖြည့်ပါ။

- ၁။ လည်ချောင်းနာ၊ သွားနာပါက ဆားရည်ဖြင့် _____ ပေးလှုင် သက်သာနိုင်သည်။
(ပလုတ်ကျင်း၊ ပလုပ်ကျင်း)
- ၂။ ရွှေးအခါက ပဲခူးနယ်မှုဆား _____ ထွက်ခဲ့ဖူးသည်။
(အမြောက်အမြား၊ အမြောက်အများ)
- ၃။ အသားဝါးများ _____ ဘဲ ကြာရှည်ခံအောင် ဆားနယ်၍ ဝါးပါ၊ ဝါးခြောက်၊ အသားခြောက် စသည်တို့ပြုလုပ်ကြသည်။ (မပုပ်မသိုး၊ မပုပ်မသိုး)

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါက္ခဖွဲ့ပြုပါ။

ကြာရှည်၊ အထောက်အကူး၊ ခန္ဓာကိုယ်၊ အားကစား၊ တီထွင်

သာမဏေ

ကြာရှည် ။ ။ ဝါးကို ကြာရှည်ခံအောင် ဆားဖြင့် နယ်၍ ထားရသည်။

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

- ၁။ ကာယလုပ်သားများနှင့် အားကစားသမားများသည် အဘယ်ကြောင့်သာမန်လူ တို့ထက်ဆားစာတိပိုမိုလိုအပ်သနည်း။
- ၂။ နေ့စဉ် ဆားအသုံးပြုပုံများကို ဖော်ပြုပါ။
- ၃။ ဆားလုံးဝမရှိသော အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ဆားအလိုရှိပါက မည်ကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်မည်နည်း။
- ၄။ ဆား အသုံးဝင်ပုံများကို ဖော်ပြုပါ။
- ၅။ ဆားအကြောင်းကိုလေ့လာပြီး ဆားနှင့်ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာများကို လေားတွင် ဖြည့်ပါ။

စဉ်	အဓိကအချက်	အကြောင်းအရာများ
၁။	ထွက်ရှိရောနေရာ	
၂။	ထုတ်လုပ်ပုံ	

၁။ နှိမ်
၂။ ဖင်း
၃။ ပွဲ
၄။ လူ
၅။ ငြင်
၆။ ဆို
၇။ များ
၈။ တို့

သင်ခန်းစာ ၆ ပြန်လှန်သင်ကြားခြင်း (၁)

- ၁။ နှိမ်တွေတွေတ်၊ ကျွေးကျွေးညွှတ်
ဖက်ဆွေတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- ၂။ ပွင့်ညာပွင့်ဝတ်၊ ပင်လုံးညွှတ်
လှမ်းဆွေတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- ၃။ ပြောဆိုတိတ်တိတ်၊ နှုတ်သံပိတ်
ဆိတ်ဆိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- ၄။ မျက်စိစုစိုတ်၊ လည်ကိုညိုတ်
တို့ဆိုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။

- ၁။ ရတနာစိန်၊ ဝင်းလျှုံထိန်
ရောင်ရှိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၂။ ပိတောက်ဝန်းမန်၊ ခါသကြံန်
ဂိမ္မာန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၃။ လူသုဓမ္မန်၊ ပြေားမြှေးန်
နှိုင်းရှိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- ၄။ သချ်ဘောင်းသီန်း၊ ရေတွက်ကိုန်း
ရှိန်းချက်ကိုလည်း နသတ်မည်။

-၅

-၆

ပသတ်

- ၁။ မကျမစိတ်၊ သစ်ပင်ရှိပ်
တိမ်ထိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၂။ လက်ဖြင့်နယ်သိပ်၊ မြစ်ကမ်းထိပ်
ဝါးထိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၃။ ထမင်းမရှုပ်၊ မီးမှာနှုပ်
ချဉ်စိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- ၄။ ဆန်ကွဲဆန်နှုပ်၊ ဖွဲ့တစ်ဆူပ်၊
လက်ခုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။

မသတ်

- ၁။ လောကီစည်းစိမ်၊ နန်းရွှေအိမ်
ရိပ်ဇ္ဈိမ်ကိုလည်း မသတ်မည်။
- ၂။ ငယ်ငယ်သိမ်သိမ်၊ နန်းချည်လိမ်
ပန်းထိမ်ကိုလည်း မသတ်မည်။
- ၃။ မဖျော်းမသိမ်၊ ရေမှာစိမ်
တင်းတိမ်ကိုလည်း မသတ်မည်။
- ၄။ စာပေမှာကျမ်း၊ အိမ်မှာကြမ်း
ခွဲခြမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။

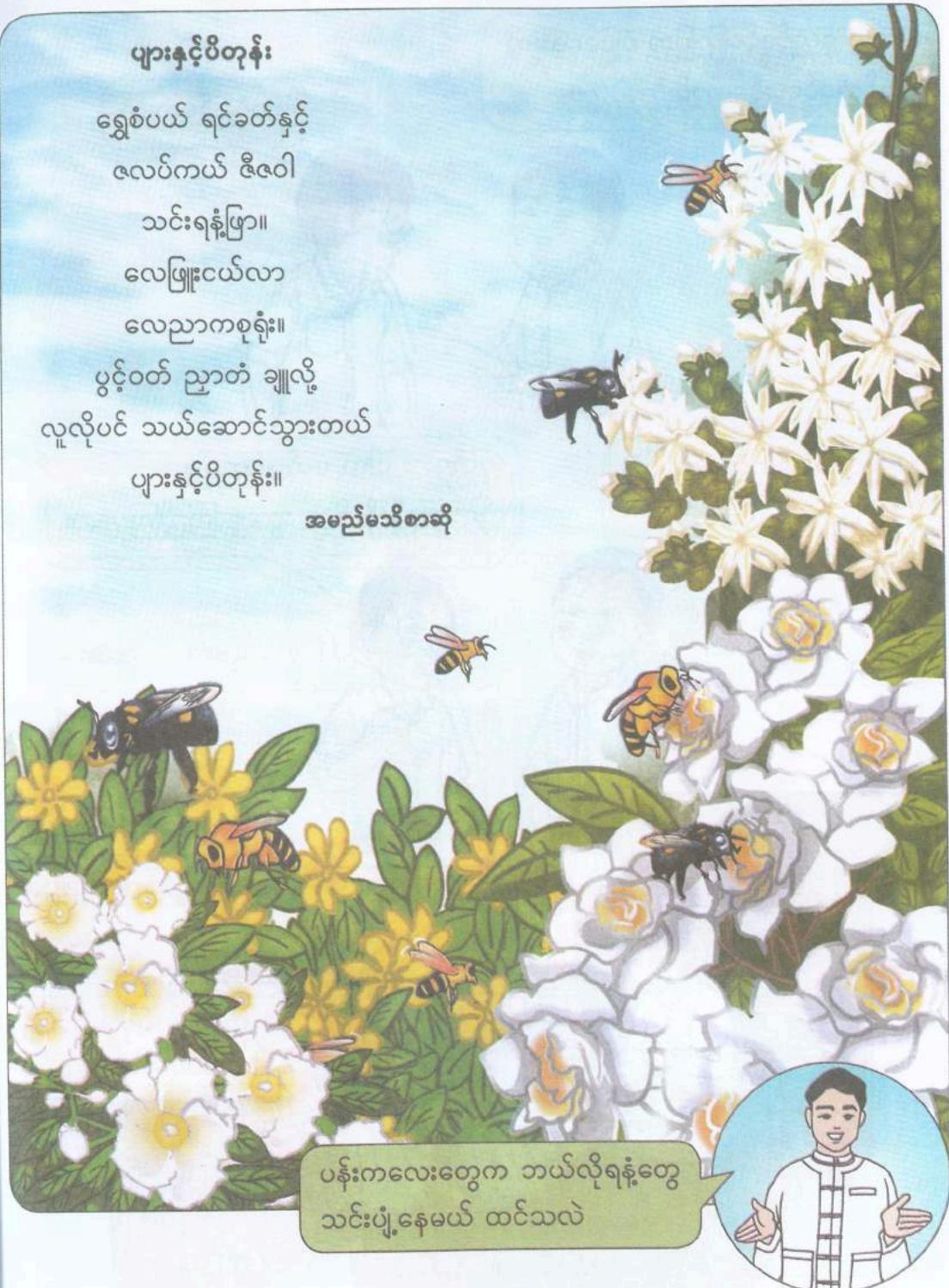

သင်ခန်းစာ ၇ ပျားနှင့်ပိတုန်း (ကဗျာ)

ပျားနှင့်ပိတုန်း

ရွှေစံပယ် ရင်ခတ်နှင့်
လည်ကယ် မီဇေါ်
သင်းရန်းဖြော။
လေဖြူးငယ်လာ
လေညာကာစုံး။
ပွု့ဝတ် ညာတံ ချုံး
လူလိုပင် သယ်ဆောင်သွားတယ်
ပျားနှင့်ပိတုန်း။

အဓည်မသိစာဆို

ပန်းကလေးတွေက ဘယ်လိုရန့်တွေ
သင်းပုံးနေမယ် ထင်သလဲ

သင်ခန်းစာ ၈ မဟုသုတရာ့ကြမယ် စာကြည့်တိုက်မှာက္ခယ

မနေ့က ကျော်ဇူးပြောပြီတဲ့ ပုံပြင်လေးက
သိပ်စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတာပဲကွာ

ဘာပုံပြင်လေးလဲ

ကြိုးကြာတွေအကြောင်းပဲ
ငါပတ်ချင်လိုက်တာ

ဟုတ်လား ငါလဲ ဖတ်ချင်တယ်။
တို့စာကြည့်တိုက်မှာ သွားရာကြည့်ကြမယား

ကလေးတို့ ဘယ်လို
စာအုပ်မျိုးကို ဖတ်ချင်တာလဲ

ကြိုးကြာတွေအကြောင်းရေးထားတဲ့ စာအုပ်ပါဆရာမ။
ဘယ်နားမှာရွှေရမှာပါလဲ

ဒိမ်ကို စာအုပ်ငှားသွားလို့
ရပါသလား ဆရာမ

- ဒီ၁။
- ငု၁။
- ရေ၁။

- ငု၁။
- ငု၁။
- ဘာ၁။

၁။ စာကြည့်တိုက်မှာ စာအုပ်တွေကို ဘာသာရပ်အလိုက် ခွဲထားပြီး အမျိုးအစားကူရာ စုထားတယ်။

- ဒီနေရာလေးက သုတနဲ့ဆိုင်တဲ့ စာအုပ်တွေထားတဲ့ နေရာဖြစ်တယ်။
- ငှက်တွေအကြောင်းရေးထားတဲ့ စာအုပ်တွေအပြင် တခြားတိရှိစွာနှင့်တွေအကြောင်းရေးထားတဲ့ စာအုပ်တွဲလှရှိတယ်။

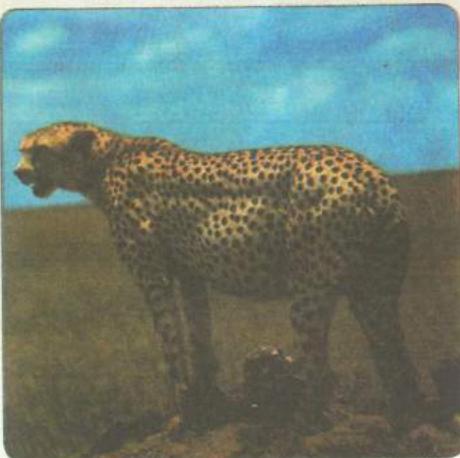
- အနှံ့အသွေး စာအုပ်နာမည် စာအုပ်ရေးသူအမည်နဲ့ နံပါတ်စဉ်ပါတယ်။

- ငှက်တွေအကြောင်း သီးသန့်ရေးထားတဲ့ စာအုပ်မှာလဲ ရှာလို့ရသလို တခြားစာအုပ်တွေမှာလဲ ငှက်တွေအကြောင်းကို ရှာလို့ရတယ်။
- ဘယ်လိုရှာကြမယ်။ ဘယ်စာအုပ်ကို ရွှေးမလဲ။

JII စာအပ်တွေကို ဖတ်တဲ့အခါ မှတ်ကာကို အရင်ကြည့်ကြရမယ်။ မှတ်ကာမှာ ပါဝင်တဲ့အကြောင်းအရာတွေရဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ စာမျက်နှာကို ဖော်ပြထားတယ်။

သတရတနာသိက်

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ရောင်းကျော်များ—ဘဏ်နှင့်များ။ ဝမ်းဘေးများ

သာမန်ကိုပါး—လင်းယူနှင့် သိမ်းငြက်ပျေား။ သိမ်းငြက်ပျေားနှင့်ငြင်တို့ပါးနှင့်ယျာ

ကြက်ဆင်တသောင်က်ယျား—ခေါင်းပျိုးယျား

କୋଣାର୍କରୁବୁବାଙ୍ମିଳିପିଲିଖିତ ପରିଚୟ

၄၁၆

ကပ်ငြှေစင်ပေါ်ပျား၊ အော့ဗုံကိုပျားနှင့်ငြုံတွဲ၏ပူးနှံယျာ

ခိုပျော်နှင့်လိုက်ပြီးနှုတ်ပျော်

କୁଳାଙ୍ଗରୀରେ ପାଇଁ ଦେଖିଲାମା

۲۹

۲۹

۹۳

६८

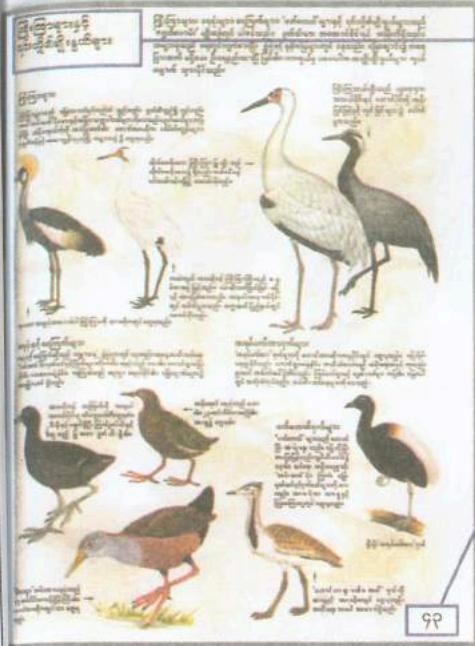
99

93

9

- မှတ်ကာကိုကြည့်ပြီး ခေါင်းစဉ်အလိုက် ဘယ်လိုအကြောင်းအရာတွေ ဖြစ်မယ်ဆိုတာ စဉ်းစားရမယ်နော်။
  - ကလေးတို့သိချင်တဲ့ ငှက်အကြောင်းရှာချင်ရင် ဘယ်ခေါင်းစဉ်ကို ရှာရမလဲ။
  - ဘယ်စာမျက်နှာကို ဖွင့်ရမလဲ။ အဲဒီစာအုပ်ထဲက ဘယ်အကြောင်းအရာကို ရွှေ့ဖတ်မလဲ။

၃။ မာတိကာမှာပါတဲ ဒေါင်းစဉ်နဲ့ အတွင်းစာမျက်နှာမှာပါတဲ အကြောင်းအရာတူတယ်။

ဤးကြာများနှင့် ရုံးတို့၏မျိုးနှုတ်များ

၄၃

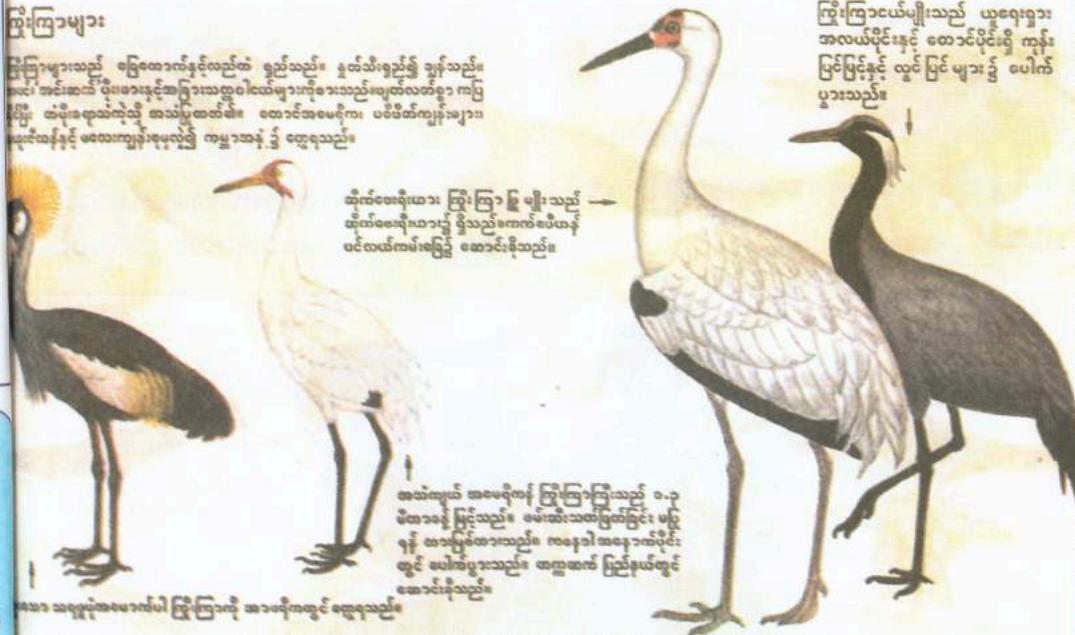
- ဒီစာမျက်နှာက ဘာအကြောင်း
ရေးထားတာလဲ။
- ကိုးကြာအကြောင်းက ဒီစာမျက်နှာရဲ့
ဘယ်နေရာမှာ ရှိတာလဲ။

ဤးကြာများနှင့် ရုံးတို့၏မျိုးနှုတ်များ

ဤးကြာများ၊ ရောင်းများ၊ ပေါ်ကြုံများ၊ ‘မတ်ဝတ်’များနှင့် ရှင်းတို့၏ပါးနှုန်းများသည်
‘ကရွေးပေးပို့’များနှင့်ပါဝင်သည်။ နှုတ်သီးများ၊ အတောင်းနှင့်နှင့် အပြီးတို့ရှိသည်။
အများဝါသည် ရောင်းကြုံများ၊ ပါးနှုန်းများ၊ နှုတ်များတွင် နေသည်။ ခြေသောင်းဆင် အငောင်း
ပြားဆင် ဖို့ပေး ပြုရန်နှင့်လာဖြို့ပြစ်၏။ ကာကွယ်ရှိ ပေးပို့က အသီပျိုးဆွဲများ ကွယ်
ပျောက် သွားနိုင်သည်။

မိုးကြာများ
နှုတ်များနှုန်းများ
ပေါ်ကြုံများ
မြတ်များ

ဤးကြာင်းများ
အသီပျိုးဆွဲများ
ပေးပို့နှင့် အတောင်းနှင့်
ပြင်ပြင်းဆင် ပြင် ပျိုးဆွဲ
ပေးပို့နှင့် အသီပျိုးဆွဲများ

 ကိုယ်ဖတ်ခဲ့တဲ့စာအုပ်က အကြောင်းအရာကို သေသေချာချာမှတ်ပြီး ပြန်ပြောရမယ်နော်။

ငါဖတ်ခဲ့တဲ့စာအုပ် နာမည်က...ဖြစ်တယ်။
စာရေးသူကတော့...ပါ။ စာအုပ်ထဲမှာ
ပါတဲ့ အကြောင်းအရာက...ဖြစ်တယ်။
အဲဒီအကြောင်းအရာက စာမျက်နှာ...မှာ
ပါတယ

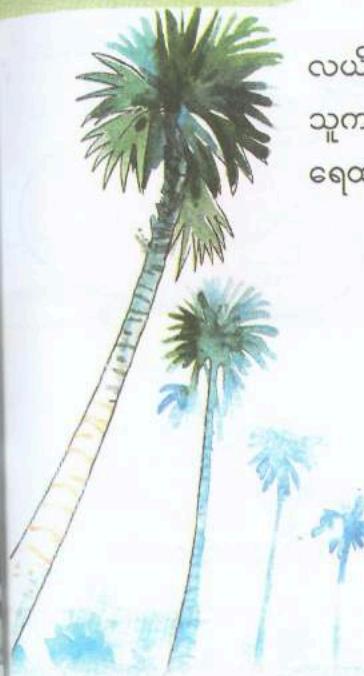
ငါဖတ်ခဲ့တဲ့စာအုပ် နာမည်က...ဖြစ်တယ်။
စာရေးသူကတော့...ပါ။ စာအုပ်ထဲမှာပါဝါ
အကြောင်းအရာက...ဖြစ်တယ်။
အဲဒီအကြောင်းအရာက စာမျက်နှာ...မှာ
ပါတယ

လယ်သမားက
ရေတွေစိမ့်ကျ
ရေထမ်းတိုင်း

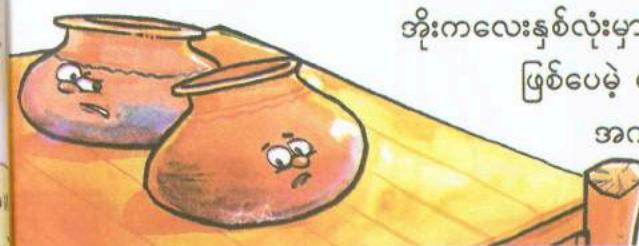
သင်ခန်းစာ ၉ အိုးကလေးနှစ်လုံး (ပုံပြင်)

လယ်တော့တစ်ခုမှာ လယ်သမားကြီး တစ်ယောက်ရှိသတဲ့။
သူက ညနေတိုင်း သောက်သုံးရေအတွက် ရေထမ်းလေ့ရှိတယ်။
ရေထမ်းတဲ့အခါ အိုးကလေးနှစ်လုံးကို သုံးပြီးထမ်းပါတယ်။

အိုးကလေးနှစ်လုံးမှာ တစ်လုံးကတော့ အိုးကောင်းကလေး
ဖြစ်ပေမဲ့ နောက်တစ်လုံးကတော့ အောက်ခြေမှာ
အက်နေသတဲ့။

လယ်သမားကြီး ရေထမ်းတိုင်း အက်နေတဲ့ အိုးကလေးဘက်ခြမ်းမှာ
ရေတွေစိမ့်ကျေနေတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လယ်သမားကြီးက
ရေထမ်းတိုင်း အခေါက်ရေပိုပြီး ခပ်နေရတော့တာပေါ့။

တစ်ရက်မှာ အိုးကောင်းကလေးက အောက်ခြေအက်နေတဲ့ အိုးကလေးကို ဒီလိုပြောသတဲ့။

“မင်းကြောင့် ငါတို့ ပိုင်ရှင်လယ်သမားကြီးခများ ပိုပြီးတော့ပင်ပန်းရတယ်
မင်းကင့်လို့ ရေကောင်းကောင်း မသယ်နိုင်လို့
အခေါက်ခေါက်အခါခါ သယ်နေရတယ်။”
မင်းဟာအသုံးမကျတဲ့ အကောင်ပဲ။
မင်း ငါတို့ လယ်တောထဲက
ထွက်သွား” လို့ပြောလိုက်ပါလေရော။

အက်နေတဲ့ အိုးကလေးဟာ
အလွန်စိတ်မကောင်း ဖြစ်သွားရှာတယ်။
သူဟာ အသုံးမကျတဲ့ အိုးကလေးဖြစ်တာကြော
လယ်တောက ထွက်သွားမယ်လို့လဲ ဆုံးဖြတ်လို့
ပါတယ်။

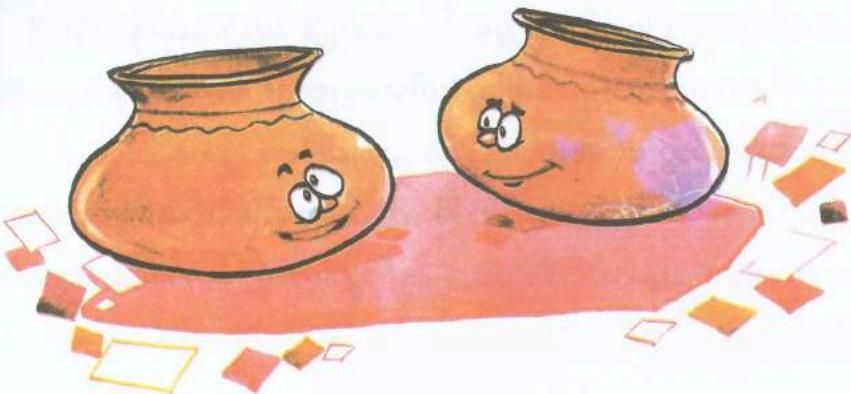
လယ်သမားကြီးကို အိုးအက်ကလေးက သူလယ်တောက
ထွက်သွားတော့မယ်။ သူကိုစွန်ပစ်လိုက်ပါတော့လို့
သွားပြောတယ်။ သူကြောင့် လယ်သမားကြီး
ပိုပင်ပန်းရတာကိုလဲ တောင်းပန်သတဲ့။

“အိုးကလေးရယ် မင်းဟာအသုံးမဝင်တဲ့ အိုး မဟုတ်ပါဘူး။ မင်းဘယ်လောက် အသုံးဝင်တယ်ဆိုတာ ငါလက်တွေ့ပြမယ်” လို့ဆိုပြီး အိုးကလေးနှစ်လုံးကို သူရောပ်တဲ့ လယ်တောလမ်းကလေးအတိုင်း ခေါ်သွားပါတော့တယ်။ အက်တဲ့ အိုးကလေးကို ထမ်းတဲ့ ဘက်မှာ ပန်းကလေးတွေ ပွင့်နေတာကို လယ်သမားကြီးက ပြောတဲ့။

“က အိုးကလေးတို့ရေ အက်တဲ့ အိုးကလေးဘက်ခြမ်းက စိမ့်ထွက်နေတဲ့ ရေတွေ ကြောင့် ရေသယရင်း ရေလောင်းပြီးသားလို ဖြစ်သွားတာမို့ ဟောဒီပန်းခင်းလေး လှနေတာ ပေါ့” ဆိုပြီးရှင်းပြပါတယ်။

သူငယ်ချင်းကို အသုံးမကျဘူးဆိုပြီး စိတ်ဆိုးဒေါသထွက်နေတဲ့ အိုးကောင်းကလေးကလဲ သူ၊ သူငယ်ချင်းက လယ်တောဝန်းကျင်ကို တယ်လို အကျိုးပြုပေးနေတယ် ဆိုတာ နားလည်သွားခဲ့ပါပြီ။ အဲဒေါ်ကစပြီး သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ဟာ တစ်ယောက်ကရေသယ တစ်ယောက်က ရေလောင်းရင်း လယ်တောဝန်းကျင်ရဲ့ သာယာစိမ်းလန်းရေးကို အတူတကွ ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ကြပါတော့တယ်။

စာရေးဘူး - သံလွင်မြင့်

ကာတွန်းသရုပ်ဖော် - သီဟ(စေန်းသမ်္မာ)
သခ်စတိရိပ်ရောဂျက်

• အင်္ဂ

လေကျင့်စန်း

- ၁။ လယ်သမားကြီးက ဘာကြောင့် အခေါက်ခေါက် အခါခါ ရေခံနေရတာလဲ။
- ၂။ အိုးကောင်းကလေးက အိုးအက်ကလေးကို ဘာကြောင့်အပြစ်တင်တာလဲ။
- ၃။ မင်းသာအိုးကောင်းကလေးဆိုရင် အိုးအက်ကလေးကို ဘယ်လိုပြောမလဲ။
- ၄။ အိုးအက်ကလေးက ဘာဖြစ်လို့ သူကိုစွန့်ပစ်ပါလို့ပြောသလဲ။
- ၅။ အိုးအက်ကလေး စိတ်အားတက်အောင် လယ်သမားကြီးက ဘယ်လိုပြောသလဲ။
- ၆။ ပုံပြင်အခုံးမှာ အိုးကောင်းကလေးရဲ့ စိတ်သဘောထား ဘယ်လိုပြောင်းလဲသွားသလဲ။
- ၇။ ပုံပြင်ပါ အတ်ဆောင်သုံးသီး၏ ကောင်းတဲ့အချက်များကို ဖော်ပြုပါ။
- ၈။ ကိုယ်ရဲ့ကောင်းတဲ့အချက်နဲ့ သူငယ်ချင်းရဲ့ ကောင်းတဲ့အချက်ကိုရှာဖွေပြီး ပြောပြပါ။

သတ်ပုံ

သာမက

- ကြော
- လမ်း

သင်ခန်းစာ ၁၀ ဓာတ်ပုံကြည့်ပြီး တွေးကြ ရေးကြမယ်

ဓာတ်ပုံလေးကိုကြည့်ပြီး တွေးကြည့်ကျရအောင်။

ဘင်းကလေး
ဘယ်ဆိုတာ
ကရေသယ
အတူတက္က

(စေန်းသမ်း)

- အကြောင်းအရာအမျိုးမျိုးကို တွေးကြည့်လို့ရတယ်။

ဓာတ်ပုံမှာပါတဲ့ အကြောင်းအရာကို
တွေးကြည့်ကျရအောင်

ဓာတ်ပုံတွင် တွေးဖြင့်ရသော အကြောင်းအရာ	ဒီပါအတွေး
<p>သာမက</p> <ul style="list-style-type: none"> ကြောင် လမ်းပေါ်မှာ 	<p>သာမက</p> <ul style="list-style-type: none"> ကြောင်ကလေးတစ်ကောင် ဒိမ်ကထွက်ပြီး လမ်းပေါ်မှာ ဖိုပ်နေတယ်။ ကြောင်ကလေး ဉာက ကြွက်ခုပ်ရတော့ ဖိုပ်ရေးပျက်လို့ ဖိုပ်နေတာဖြစ်မယ်။

မှတ်စုံမှာရေးထားတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို စာပိုဒ်အဖြစ်ရေးကြရအောင်။

- အကြောင်းအရာရဲ့ ခေါင်းစဉ်ကို ဘယ်လိုပေးမလဲစဉ်းစားကြည့်ကြမယ်။
- ဘာကြောင့်နှစ်သက်တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းကို ရေးကြမယ်။

နမူနာ

ဆရာကတော့ ကိုယ်တွေးထားတဲ့အတွေးကို
နုတ္တနာအနေနဲ့ ဒီလို ရေးထားတယ်

အိပ်ပုံကြီးတဲ့ ကြောင်ကလေး

ကျွန်တော်က ကြောင်ကလေးပုံကို နှစ်သက်တယ်။ ဘာဖြစ်လိုလဲ ဆိုတော့ ကြောင်ကလေး အိပ်နေတဲ့ပုံက သိပ်ချိစရာကောင်း တာပဲ။ သူ ညက ကြွက်တွေ အများကြီး ခုပ်ရလို့ အိပ်ရေးပျက်ပြီး အိပ်နေတာဖြစ်မယ်။ ဒါကြောင့် သူလမ်းပေါ်မှာပဲ အိပ်ပျော် နေတာဖြစ်မယ်။

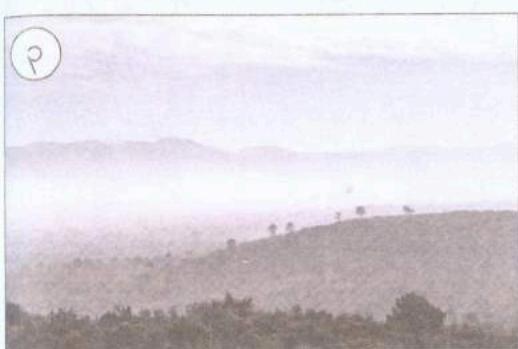
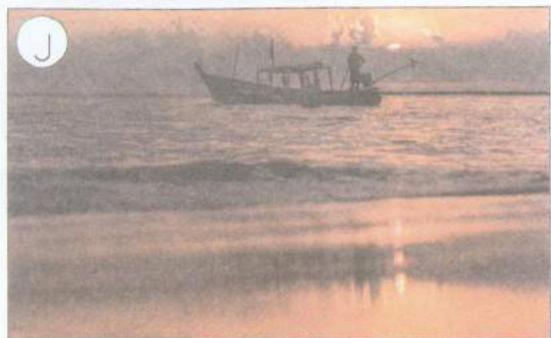
ဓာတ်ပုံ

- ကိုယ်
- တမြောင်
- ရွှေ့
- ရင်

ကြိုက်တဲ့ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံကိုရွှေးပြီး ဘာအကြောင်းဖြစ်မလဲ တွေးကြည့်ကြရအောင်။

ကိုယ်တွေးထားတဲ့ အကြောင်းအရာကို ယေားကွက်ထဲမှာ မှတ်စုရေး ကြည့်ကြရအောင်။

ဓာတ်ပုံတွင် တွေးမြင်ရသော အကြောင်းအရာ	မိမိအတွေး

ကိုယ်ရေးထားတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို အချင်းချင်းပြောကြည့်ကြရအောင်။

- ကိုယ်ပြောချင်တဲ့ အကြောင်းအရာကို ပြောနိုင်ခဲ့သလား။
- တွေးသူပြောတဲ့ အကြောင်းအရာကို သေသေချာချာ နားထောင်ကြရအောင်။
- ရွှေးချယ်ထားတဲ့ ဓာတ်ပုံတူပေမဲ့ အတွေးတွေးတွေးမတူညီပုံကို အချင်းချင်း ဆွေးနွေးကြရအောင်။

သင်ခန်းစာ ၁၁ အတ်မင်းသားကြီး ဦးဘိုးစိန် (အထူးပွဲ)

အတ်မင်းသားကြီး ဦးဘိုးစိန် သည် မြန်မာရာတ်သဘင်ကို ခေတ်မိတ္ထုတက်စေ ခဲ့သော အတ်သဘင်ပညာရှင်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဦးဘိုးစိန်ကို အိမ်မြေမြို့၊ ခလောက်သိုက်ရွာ၌ ၁၈၈၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် မွေဖွားသည်။ မိဘများမှာ ရပ်ထဲရွာထဲက အကကောင်းသူ ဖင် ပလို ကိုစံထွန်းနှင့် မိခင် အတ်မင်းသမီး မရှေ့ရပ်တို့ဖြစ်သည်။ ငယ်အမည်မှာမောင်သိုက် ဖြစ်ပါသည်။

မောင်သိုက်၏ မိဘနှစ်ပါးမှာ အတ်မင်းသား မင်းသမီးမှား ဖြစ်ကြသည်။ ညီအစ်ကို မောင်နှမ

တို့မှာလည်း သဘင်ပညာရှင်နှင့် ဆိုင်းပညာရှင်များဖြစ်ကြသည်။ မောင်သိုက်သည် အတ်သဘင် လောကသို့ရောက်လျှင် မောင်ဘိုးစိန်ဟူသောအမည်ကိုယူသည်။ မောင်ဘိုးစိန်သည် အတ်သဘင် ပညာကို အခြေခံမှုစဉ် သင်ယူလေ့လာခဲ့သည်။ မန္တလေးတွင် အတ်သဘင်ပညာကို လေ့လာ ဆည်းပူးခဲ့ပါသည်။ ဦးဘိုးစိန်သည် တစ်စတစ်စ ကျော်ကြားလာခဲ့ပါသည်။ အတ်သဘင်ပညာ ပြည့်ဝသော ယောက်ဗျားမင်းသမီး အောင်လနှင့်လည်းတွဲ၍ ကပြေခဲ့သည်။

ဦးဘိုးစိန်သည် စိတ်ကူးကောင်းသည်။ မြန်မာရာတ်သဘင် ခေတ်မိတ္ထုတက်အောင် ကြံးစည် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ရွှေးအခါက သဘင်ပညာသည်တို့သည် ထိုးအတ်၊ လုပ်အတ်တို့ဂို့ယာ ကပြေခဲ့သော်လည်း ဦးဘိုးစိန်က အတ်နိပါတ် ပုံစွဲဝင်တို့မှ ကောင်းနှီးရာရာ အတ်၊ ဝတ္ထုတို့ကို ရွှေးချယ်၍ ကပြေခဲ့သည်။

ဦးဘိုးစိန်သည် မင်းသားအကကို ပို၍ဆန်းသစ်အောင် အခုန်အပျံ ခြေထိုးခြေကတို့ဖြင့် ကြီးစားကပြေခဲ့သည်။ ရွှေးက အရပ်သူတို့ စု၍ကသော ဟန်အကကို ဦးဘိုးစိန်က ယိမ်းအက အဖြစ် ခုံညားလှပအောင် တိတွင်ဆန်းသစ်ကပြေခဲ့သည်။ အဆိုအင့်တို့ကိုလည်း တိတွင်ဆန်းသစ် စေခဲ့သည်။ ဘိုးစိန်အဆို၊ ဘိုးစိန်အကဟူ၍ တစ်မူထူးအောင် တိတွင်နိုင်ခဲ့သည်။

ရွှေး
အောက်လ
အတ်ဝတ်
မြို့အောင်၊
အဆင့်သို့

ထိုအာ
ရွက်ထည်း
အတ်သဘ
ရောက်ရှုံး
၁၉၅၂ ခုနှစ်

ရွှေးအခါက ဇတ်ကရာတွင် ရေနံမီးတိုင်ကိုထွန်း၍ ကပြုကြသည်။ ဦးဘိုးစိန်က အောက်လင်းစာတိုး၊ လျှပ်စစ်မီး စသည်ဖြင့် ထွန်းညီကပြုခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဇတ်ခုံအဆင်အပြင် ဇတ်ဝတ်ဇာတ်စား၊ ဆိုင်းအဆင်အပြင်တို့ကို ရိုးရာနှင့်လည်းညီညာတ်အောင်၊ ခေတ်လည်း မိအောင် တို့ထွင့်ခဲ့သည်။ ဦးဘိုးစိန်လက်ထက်တွင် မြော်ဗိုင်းဇာတ်သဘင်မှ စင်မြှင့်ဇာတ်သဘင် အဆင့်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ မင်းအစိုးရတို့ ချီးမြှင့်ခဲ့သော ဝဏ္ဏကျော်ထင်ဘွဲ့ကို ရခဲ့သည်။

မြော်ဗိုင်းဇာတ်

ဦးဘိုးစိန်လက်ထက် ဇာတ်သဘင်အပြင်အဆင်

ထို့အချိန်က ဦးဘိုးစိန်သည် ဓရာဝတီမြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက် ကိုယ်ပိုင်သော် ကိုယ်ပိုင် ရွှေက်ထည်ရုံများကိုသုံး၍ ကပြုခဲ့သည်။ ဇာတ်မင်းသားကြီး ဦးဘိုးစိန်၏ ကျေးဇူးကြောင့် မြန်မာ ဇာတ်သဘင်သည် မြော်ဗိုင်းဇာတ်သဘင်အဆင့်မှ ခေတ်မီသောဇာတ်သဘင်အဆင့်သို့ တိုးတက် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ မြန်မာဇာတ်သဘင်ပညာကို အကျိုးပြုခဲ့သော ဇာတ်မင်းသားကြီး ဦးဘိုးစိန်သည် ၂၉၅၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ခက်ဆစ်

- ၁။ ပလို (အက) = အများအားဖြင့် တံတောင်ဆစ် ဒူးဆစ်စသည်ကို ဖျတ်လတ် စွာချိုး၍ ပတ်မဆစ်၊ ပတ်မချက်ဖြင့် ကသောအက။
- ၂။ ထိုးဇာတ် = ကြံဖန်တီထွင်ရေးထားသောဇာတ်။
- ၃။ အတ်နိပါတ် = ဘုရားမြတ်စွာ၏ ရွှေးသဝအဖြစ်အပျက်ဇာတ်တော်များကို ဂါထာအရေအတွက်အလိုက် စုစည်းထားသော အတ်ဝါး။
- ၄။ ပုံစွဲဝင် = မြတ်စွာဘုရား၏ ဘဝဖြစ်တော်စဉ်။
- ၅။ ဟန်အက = အမူအရာဖြင့် ကပြသောအက။
- ၆။ ယိမ်းအက = စုပေါင်း၍ ညီညီညာညာ ကပြရသော အကတစ်မျိုး။
- ၇။ ရေနံမီးတိုင် = မီးစာတပ်၍ ရေနံဆီ၊ လောင်စာဆီဖြင့်ထွန်းသော အခြေ ပါသည့် မီးထွန်းစရာပစ္စည်း။
- ၈။ အောက်လင်းစာတ်မီး = လောင်စာဆီအိုးအောက်ဘက်တွင် ဖန်ပြောင်းတပ်ဆင် ထားပြီး ရေနံဆီ၊ မီးစာ၊ လေအားတို့ဖြင့်ထွန်းညို၍ အမြင့်တွင် ချိတ်ဆွဲရသောမီးအို့။
- ၉။ မြေဝိုင်းဇာတ် = မြေပြောင်တွင် ပန်းပင်ပန်းကိုင်းစိုက်၍ ဝိုင်းပတ်ကပြသော ရွှေးခေတ်ဇာတ်ပွဲ။

လေ့ကျင့်ခန်း

သတ်ပုံအမှန်ကိုရွှေးချယ်၍ ကွက်လပ်ဖြည့်ပါ။

- ၁။ ဦးဘုံးစိန်သည် အလွန် _____ သော အတ်မင်းသားကြီး ဖြစ်သည်။
(ကြော်ကျား၊ ကျော်ကြား)
- ၂။ ဦးဘုံးစိန်သည် မြန်မာဇာတ်သဘင်ကို _____ တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။
(ခေတ်မို့၊ ခေတ်မို့)
- ၃။ ဦးဘုံးစိန်က _____ တို့ကိုလည်း ရွှေးချယ် ကပြခဲ့သည်။ (အတ်နိပါတ်၊ အတ်နိပါတ်)

၁။ ၁

ဦးဘုံး

(က)

(ခ)

(ဂ)

(ဃ)

(င)

၂။ ၂

မွေးဖွား

မိဘအ

မွေးဖွား

အတ်း

ရရှိခဲ့ခ

ကွယ်ဝ

၃။ ၃

မျှ

၄။ ၄

၅။ ၅

လတ်

များကို

ဝိုင်း

၂။

အခြေ

ပုဂ္ဂနင်း

ဦးညီး၍

ပြဿာ

ခဲ့သည်။

(တန်ဖိုင်)

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွဲ့ပြပါ။

စိတ်ကူး၊ ယိမ်းအကာ၊ အတ်သဘင်၊ ဆန်းသစ်၊ ဆည်းပူး၊ တိတ္ထ်

သာဓာက

စိတ်ကူး။ ။ ဦးဘိုးစိန်သည် စိတ်ကူး ကောင်းသူဖြစ်သည်။

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ အောက်ပါအချက်များပေါ်မှုတည်ပြီး ယေားတွင်ဖြည့်ပါ။

ဦးဘိုးစိန်မတိုင်မိ အတ်သဘင်အခြေအနေ	ဦးဘိုးစိန်ခေတ်လတ်သဘင်အခြေအနေ
(က) ထိုးအတ် လုပ်အတ်	
(ခ) ဟန်အက	
(ဂ) ရေနံပါးတိုင်	
(ဃ) ရိုးရိုးအဝတ်အစား	
(င) မြေဝိုင်းအတ်သဘင်	

၂။ ဦးဘိုးစိန်အကြောင်းအကျဉ်းချုပ်ကို ယေားတွင်ဖြည့်ပါ။

မွေးဖားသည်ခုနှစ်	
မိဘအမည်	
မွေးဖားရာဒေသ	
အတ်သဘင်ပညာ ဆည်းပူးခဲ့သည့်နေရာ	
ရှို့ခဲ့သောဘွဲ့	
ကွယ်လွှန်သည့် ခုနှစ်	

၃။ အတ်သဘင်နှင့်ပတ်သက်၍ ဦးဘိုးစိန်တိတ္ထ်ဆန်းသစ်လုပ်ဆောင်ခဲ့သော အရာများကို ဖော်ပြပါ။

၄။ ဦးဘိုးစိန်သည် မည်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဖြစ်သနည်း။

၅။ ဦးဘိုးစိန် အထူးပွဲတိုကိုဖတ်ပြီး မိမိ၏အမြင်ကို ဖော်ပြပါ။

သင်ခန်းစာ ၁၂ အောင်ဆန်းဇာနည် (ကပျာ)

အောင်ဆန်းဇာနည်

ဖေဖော်ဝါရီ ဆယ့်သုံးမှာ
 ပိုလ်ချုပ်မွေးနေ့ပါ
 တစ်ထောင့်ကိုးရာ တစ်ဆယ့်ငါး
 ရှုံးနေ့ဦးဖာသား။
 အတိနတ်မောက် မကွေးခရိုင်
 သိကြများခုတိုင်၊
 ကြံကြံခိုင်တဲ့ ဇာည်ဘွား
 မိခင်ဒေါ်စုသား။
 တစ်ထောင့်ကိုးရာ လေးဆယ့်ခွန်
 ပြောင်းကွဲတမလွန်၊
 မျက်ရည်သွန်လို့ ဘဝင်ညိုး
 ဖူလိုင် တစ်ဆယ့်ကိုး။
 ပြည်ထောင်စုရဲ့ကျေးဇူးရွင်
 ပိုလ်ချုပ်တို့ဖောင်၊
 ကောင်းစေချင်တဲ့မှာစကား
 ငါတို့မမေ့အား။
 ပြည်ထောင်လွတ်ရေး ကြီးပမ်းအောင်
 ပြည်ချုပ်တို့ခေါင်းဆောင်၊
 အနာဂတ်လူ့ဘောင် လမ်းစဉ်များ
 ပိုလ်ချုပ်ချမှတ်သွား။

ရဲအောင်မိုး

လွှာတ်လပ်ရေးဖောင် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို လေးစား
 ကြည်ညိုစိတ်နဲ့ ကပျာကို ရွှေတ်ဆိုကြရအောင်

သင်ခန်းစာ ၁၃ ဝါဘာရက္ခာယ်ကစားမယ်

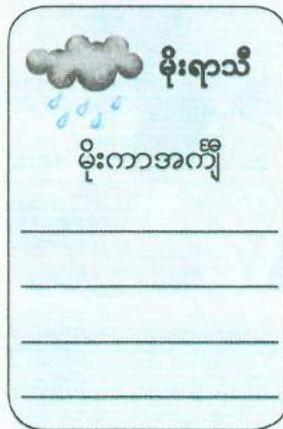
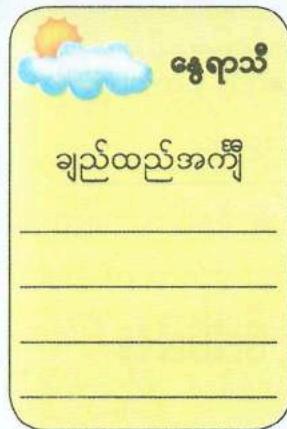

ရာသီအလိုက် ဘယ်လိုအဝတ်အစားမျိုးတွေ ဝတ်ကြသလဲဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ကြရအောင်။

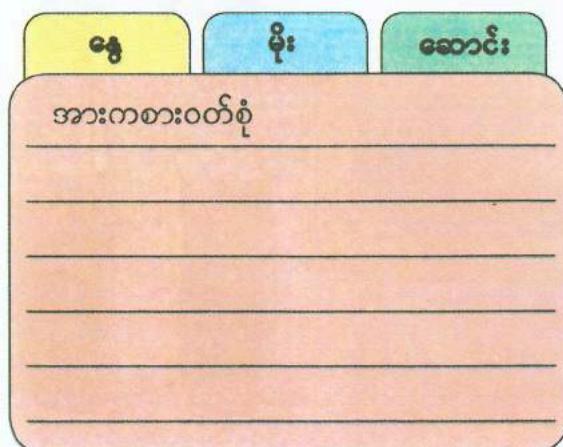

ရာသီအလိုက် ဝတ်ဆင်ကြတဲ့ အဝတ်အစားတွေကို
ရေးကြည့်ကြရအောင်

အဝတ်အစား

ရာသီမဆွဲဝတ်ဆင်နိုင်တဲ့ အဝတ်အစားတွေလဲရှိတယ်နော်။

ဝါဘာရဆိုတာ စကားလုံးတွေကို
ပြောတာဖြစ်တယ်

ပေးထားတဲ့ခေါင်းစဉ်တွေထဲက ကြိုက်ရာရွေးပြီး အဖွဲ့ထဲမှာ ဆွေးနွေးကြရအောင်။

သစ်ပင်ပန်းမန်

အသီးအနှံ

ဟင်းသီးဟင်းရွက်

ရာသီဥတု အခြေအနေ

နေထိုင်မှုပုံစံ (ကျောင်းတွင်း ကျောင်းပြင်)

ငါတို့ ဘယ်စကားလုံး
ရွေးရင် ကောင်းမလဲ

နမူနာပေးထားတဲ့ စကားလုံး
တွေကိုလဲ သုံးလို့ရတယ်

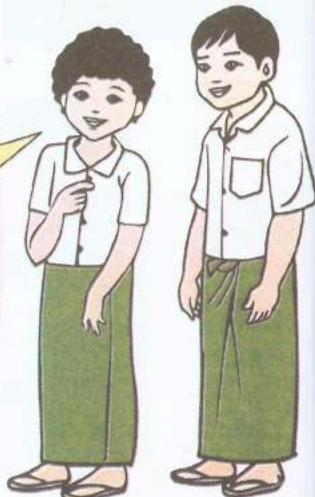
သစ်ပင်ပန်းမန်ဆိုတဲ့ စကားလုံးတို့
ရွေးရင် ကောင်းမလား

ကိုယ်ရေးထားတဲ့ ခေါင်းစဉ်အောက်မှာ စကားလုံးတွေကို ပြည့်ပြည့်စုစု ပြည့်နိုင်ရဲ့လား။

တို့အဖွဲ့ရွေးထားတဲ့
ခေါင်းစဉ်ကတော့ . . .

သူငယ်ချင်းရွေးထားတဲ့
ခေါင်းစဉ်အောက်မှာရှိတဲ့
စကားလုံးတွေက ရာသီဥတု
သုံးမျိုးနဲ့ သက်ဆိုင်နေတယ်နော်

ကျော်

ခရီးသွားခဲ့
ဧရာဝတီမြ
တံခါး ကျော်
ပျဉ်ပြားမင်း

ပုဂံး၏

ကြိုးဖြစ်ပါသ
မြန်မာစာင်း
မြန်မာတို့သ
ရေးငဲ

မြန်မာနိုင်ငံ

ကျော်မတို့ ၄
ပုဂံးသည်
လက်ထက်၏
ခဲ့သည်။ အောင်အ
သည် ရှင်အ
ပုဂံးသာသန
စွမ်းဆောင်း

အောင်။

သင်ခန်းစာ ၁၄ ပုဂံ

ပြင်)

ကျွန်မတို့မိသားစုသည် နွေရာသီကျောင်းပါတ်ရက်က ပုဂံမြို့သို့ ဘုရားဖူး လေ့လာရေး ခရီးသွားခဲ့ကြပါသည်။ ပုဂံမြို့သည် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ပြောင်းမြှုပ်နယ်အတွင်း ဧရာဝတီမြစ် အရှေ့ဘက်ကမ်းပေါ်၌ တည်ရှိပါသည်။ ပုဂံမြို့ဟောင်း၏အဝင်ဝတွင် သရပါ တံခါး၊ ကျံးဟောင်းနှင့် မြို့ရှိးဟောင်းရှုပါသည်။ ထိမြှုပ်နှံးကို မြန်မာသူ့ရာဇ်၂၁၁ ခုနှစ်တွင် ပျဉ်ပြားမင်းက တည်ခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြုပါသည်။

ပုဂံမြို့သည် မြန်မာတို့၏ အလွန်ခမ်းနားကြီးကျယ်သော သမိုင်းဝင်ရွေးဟောင်းမြို့တော် ကြီးဖြစ်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်ခန့်က တည်ခဲ့သော မြို့တော်ပုဂံတွင် မြန်မာစာပေ၊ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု၊ အနုပညာလက်ရာများ ထွန်းကားခဲ့ပါသည်။ ထိုကြောင့် မြန်မာတို့သည် ပုဂံကို မြတ်နိုးကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်က ကျွန်မတို့ကို ရှင်းပြပါသည်။

ရွေးခေတ်ပုဂံပြည်ကြီးသည် မြန်မာတို့၏ ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂံခေတ် မြန်မာနိုင်ငံကို ထိုခေတ်မြန်မာတိုင်းရှင်းသားတို့က စည်းလုံးညီညွတ်စွာ စုပေါင်းတည်ထောင်ခဲ့သည်ဟု ကျွန်မတို့ မှတ်သားရပါသည်။ ပုဂံသည် အနော်ရထာမင်းလက်ထက်မှစ၍ ထင်ရှားလာ ခဲ့သည်။ အနော်ရထာမင်းမြတ်သည် ရှင်အရဟံ့၏ ညွှပ်ဖြန့် ဗုဒ္ဓသာသန၊ ထွန်းကားအောင် စွမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။

သရပါတ်စာ:

ပုဂ္ဂဘာသာကို ပုဂ္ဂသားတို့ သက်ဝင်ယုံကြည်သဖြင့် ဘုရားပုထိုးစေတီမြောက်မြားစွာ တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ကြသည်။ အနောက်ရထာ၊ ကျွန်စစ်သား၊ အလောင်းစည်သူ့စသည့် မင်းကောင်းမင်းမြတ်တို့သည် ပုဂ္ဂပြည်ကြီးတွင် ထိုးနှစ်နှစ်ကာ နိုင်ငံတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်ကိုလည်း ကျွန်မတို့ မှတ်သားရပါသည်။

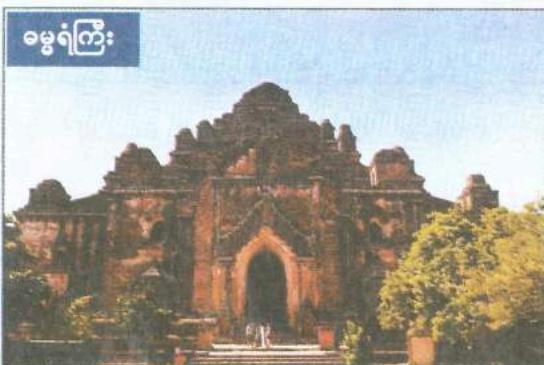
ကျွန်မတို့မိသားစုသည် ရွှေးခေတ် ပုဂ္ဂပြည်ကြီး စည်ပင်သာယာပုံနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပုဂ္ဂမြို့ဟောင်း ဒေသတစ်ခိုက်တွင် ရွှေးဟောင်းဘုရားပုထိုးစေတီမြေား လက်ညီးထိုးမလွှာ မြောက်မြားစွာ တည်ရှိနေသည်ကိုလည်း မြင်တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ပုဂ္ဂမြို့ရှိ ဘုရားပုထိုးများမှာ ငလျင်ဒဏ်များကြောင့် ပြီပျက်ခဲ့သည်။ မင်းနှင့်ပြည်သူလက်တွဲကူ၍ ခေတ်အဆက်ဆက် ပြန်လည်မွမ်းမံခဲ့ကြသည်ဟု သိရပါသည်။

ရွှေစည်းခုံ

အာနန္တ

ဓမ္မရုံကြီး

သဗ္ဗညာ

ကျွန်မတို့သည် ပုဂ္ဂရှိထင်ရှားသော ဘုရားများဖြစ်သည့် ဗူးဘုရား၊ ရွှေစည်းခုံ၊ အာနန္တာ သဗ္ဗညာ၊ လောကနန္တာ၊ မန္တာ၊ ကန်တော့ပလ္လာင်၊ ဓမ္မရုံကြီး၊ အလိုတော်ပြည့်၊ ဓမ္မရာဇာ စသော ဘုရားပုထိုးများကို ကြည်ညိုစွာ ဖူးမြော်ခဲ့ပါသည်။ ပုဂ္ဂဒေသတွင် သဗ္ဗညာသည် ဤကိုတော်အမြင့်ဆုံး၊ ဓမ္မရုံကြီးသည် ထုထည်အကြီးဆုံး၊ အာနန္တာသည် အနုပညာလက်ရာ အမြောက်ဆုံး၊ ရွှေစည်းခုံ ဘုရားကြီးမှာ တန်ခိုးအကြီးအဆုံးဖြစ်ကြောင်း “ထု ဓမ္မရုံ၊ ဉာဏ် သဗ္ဗညာ၊ အနု အာနန္တာ၊ တန်ခိုးမှာ ရွှေစည်းခုံ”ဟူ၍ အစဉ်အလာစကားအဆိုရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုဘုရားပုထိုးများတွင် ပုဂ္ဂခေတ် မိသုကာလက်ရာများ၊ နံရံခေါ်ရေးပန်းချီများကိုလည်း အံ့ဩဖွယ်တွေ့မြင်ခဲ့ပါသည်။

ကျွန်
ပါသည်။

ယဉ်းထည်
သည်။ ပုဂ္ဂ
လေ့လာကြ
သည်းဆား

၂၀၀
(ယူနှက်စဂ
ပုဂ္ဂနှင့်ပတ်
သည် ပုဂ္ဂ၏
လက်ရာများ
ပြန်ခဲ့ကြပါး

ရာဝဏ္ဏရုံး

ကက်မြားစွာ
သူစသည့်
ဆောင်ရွက်
စပ်လျဉ်း၍
နှိုးထိုးမလွှဲ
ကုတိုးများမှာ
ဆက်ဆက်

နံရံဆေးရေးပန်းချီ

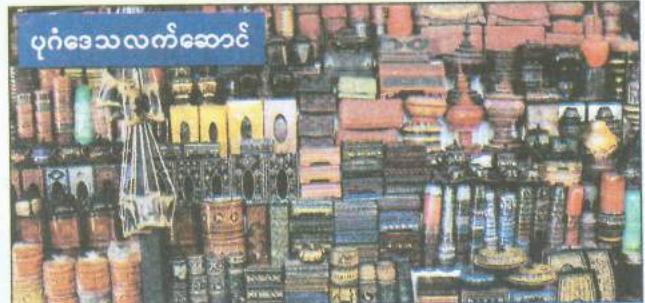
မိသုကာလက်ရာ

ကျွန်မတို့သည် ပုဂ္ဂရေးဟောင်း သုတေသနပြတိကိရိ ရာဇဗုမာရ်ကျောက်စာကို ကြည့်ရှုခဲ့ပါသည်။ ယွန်းသိပ်ကောလိပ်သို့လည်းဝင်၍ လေ့လာခဲ့ပါသည်။ ပုဂ္ဂဒေသလက်ဆောင်အဖြစ် ယွန်းထည်ပစ္စည်း၊ သနပ်ခါး၊ ပုံးရည်ကြီးနှင့် အခြား အမှတ်တရပစ္စည်းများကိုလည်း ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ ပုဂ္ဂတွင် ဘုရားဖူးများအပြင် ကဗ္ဗာလှည့်ခရီးသည်များလည်း မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို လေ့လာကြပါသည်။ ကဗ္ဗာလှည့်ခရီးသည်တို့သည် ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာလက်ရာနှင့် ပုဂ္ဂ၏ ဆည်းဆာအလှကိုလည်း ခံစားကြည့်ရှုကြပါသည်။

၂၀၁၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၆ ရက်တွင် ကဗ္ဗာကုလသမဂ္ဂ ပညာရေး၊ သိပ္ပါနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ကြီး (ယူနက်စကို)က ပုဂ္ဂဒေသကို ကဗ္ဗာအမွှေအနှစ် စာရင်းဝင်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်မတို့ ဆက်လက်လေ့လာရေးမည်ဟု ဖေဖေကမ္မာကြားပါသည်။ ကျွန်မသည် ပုဂ္ဂမြို့တောင်းကို လေ့လာရင်း ရေးခေတ်ပုဂ္ဂတွင် ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာလက်ရာများအတွက် ဂုဏ်ယူမိပါသည်။ ကျွန်မတို့သည် ပုဂ္ဂတွင် လေ့လာပြီးနောက် ပျော်ရွှင်စွာ ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။

ရာဇဗုမာရ်ကျောက်စာ

ပုဂ္ဂဒေသလက်ဆောင်

ပုဂ္ဂရေးဟောင်းသုတေသနပြတိက်

ခက်ဆစ်

- ၁။ မြို့ရှိး = နှစ်းတော်တည်ရှိရာ မြို့ပတ်လည်တွင် ကာရံထားသည့်တံတိုင်း။
- ၂။ သမိုင်းဝင် = သမိုင်းတွင်မှတ်တမ်းတင်ခံရသော။
- ၃။ ဈေဝါဒ = ဈေးမစကား။
- ၄။ ပိသုကာလက်ရာ = ဆောက်လုပ်မှုဆိုင်ရာပညာ။
- ၅။ နံရံဆေးရေးပန်းချီ = ရူဘုရားအတွင်းရှိ နံရံများတွင် ဆေးရောင်စုဖြင့် ရေးခြေထော်သော ပန်းချီ။
- ၆။ သူတေသန = တစ်စုံတစ်ခုကို ခြေခြေမြတ်မြတ်သိရန် စူးစမ်းရှာဖွေခြင်း။
- ၇။ ဆည်းဆာ = နေဝင်ချိန်။

လေ့ကျင့်ခန်း

 အောက်ပါ ပါဉ်ဆင့်စကားလုံးများ၏ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကို လေ့ကျင့်ပါ။

အာန့်နှာ၊ သွားပွဲ၊ ကန်တော့ပလှုံ၊ ဓမ္မရာဇာ၊ ယွန်းထည်ပစ္စည်း

 အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွဲ့ပြပါ။

သမိုင်းဝင်၊ မြို့တော်၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အနုပညာ၊ ဈေဝါဒ

သာဓက

သမိုင်းဝင်။ ပုဂ္ဂမြို့သည် ရွှေးဟောင်းသမိုင်းဝင်မြို့ဟောင်းဖြစ်သည်။

 အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

- ၁။ ပုဂ္ဂမြို့၏ တည်နေရာကို ဖော်ပြပါ။
- ၂။ ပုဂ္ဂပြည်ကြီးတွင် ထိုးနှစ်းစိုက်ကာ နှင့်တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် မင်းကောင်းမင်းမြတ် အမည်များကို ဖော်ပြပါ။
- ၃။ ရွှေးဟောင်းပုဂ္ဂမြို့မှ ထင်ရှားသော ဘုရားများကိုဖော်ပြပါ။
- ၄။ “ထူးစွမ်းပုဂ္ဂမြို့၊ ဘုရားများ၊ အနုပညာ၊ အာန့်နှာ၊ တန်ခိုးများ ရွှေစည်းခုံ”ဟူသည့် စကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုရေးပါ။
- ၅။ ပုဂ္ဂဒေသ လက်ဆောင်များကို ဖော်ပြပါ။
- ၆။ ပုဂ္ဂဒေသကို မည်သည့် ခုနှစ်၊ လ၊ ရက်တွင် ကမ္မားအမွှာအနှစ်စာရင်းဝင်အဖြစ် မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းက သတ်မှတ်ခဲ့သနည်း။
- ၇။ ပုဂ္ဂမြို့သည် မြန်မာနိုင်းအတွက် အဘယ်ကြောင့် ဂုဏ်ယူစရာကောင်းသနည်း။

သင်ခေါ်

- (က) ကေး
(ခ) ကေး
(ဂ) ကေး
(ဃ) ကေး
(ဃဃ) ကေး
(ဃဃဃ) ကေး
(ဃဃဃဃ) ကေး

သင်ခန်းစာ ၁၅ ဝါကျတွေခဲ့ထွင်ကြည့်ကြမယ

နမူနာ စာကြောင်းကို ကြည့်ပြီး ဝါကျတွေခဲ့ထွင်ပြောကြမယ။

ကျော်ကျော် သွားတယ်။

- (က) ကျော်ကျော် ကျောင်းကို သွားတယ်။ (ဘယ်နေရာ)
- (ခ) ကျော်ကျော် ကျောင်းကို ကားနဲ့ သွားတယ်။ (ဘယ်နေရာ၊ ဘာနဲ့)
- (ဂ) ကျော်ကျော် ကျောင်းကို မနက် ၈ နာရီမှာ ကားနဲ့ သွားတယ်။
(ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်အချိန်၊ ဘာနဲ့)
- (ဃ) ကျော်ကျော် ကျောင်းကို ညီမလေးနဲ့ မနက် ၈ နာရီမှာ သွားတယ်။
(ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်သူနဲ့၊ ဘယ်အချိန်)

ပေးထားတဲ့ နမူနာဝါကျတွေဟာ တစ်ကြောင်းနဲ့တစ်ကြောင်း
ဘယ်လိုက္ခာခြားသွားသလဲ စဉ်းစားကြည့်ရအောင်

ဝါကျတွေကို ဘယ်လိုခဲ့ထွင်ရေးလိုရသလဲဆိုတာ ပေားကိုကြည့်ပြီး စဉ်းစားကြ
ရအောင်။

ဘယ်သူက

ဘယ်နေရာကို
ဘယ်အချိန်မှာ
ဘယ်သူနဲ့
ဘာနဲ့

သွားခဲ့သလဲ။

ပေးထားတဲ့ဝါကျတွေကို ခဲ့ထွင်ရေးကြည့်ရအောင်။

သင်ခဲ့

ပုံစံ (၁)

ဆရာမှု
မူနှုန်း
ကြိုက်တော်ကွော

ကလေးအောင် =
တစ်မျိုးနဲ့

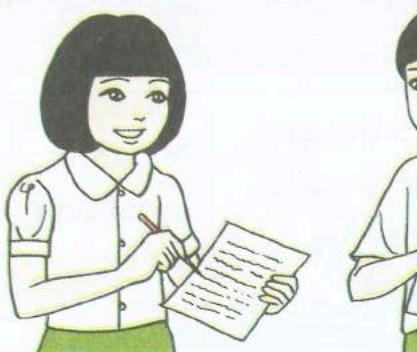
ပုံစံ (၂)

ကိုယ်ရေးထားတဲ့ ဝါကျတွေကို သူငယ်ချင်းတွေ့နဲ့ အပြန်အလှန် ပြောကြည့်ရအောင်။

ဝါကျတွေ ကောင်းကောင်း
ခဲ့ထွင် ရေးနိုင်ခဲ့လား

ဝါကတော့ ဒီလို ခဲ့ထွင်
ရေးထားတယ် သူငယ်ချင်း

- ပုံစံ (၁)
- ဘယ်

သင်ခန်းစာ ၁၆ အမှတ်စဉ်တပ်ကာ ပြောကြမယ်

ပုံစံ (၁)

ဆရာမက မူန့်ဟင်းခါးသိပ်ကြိုက်တယ်။ တစ်ခါတလေ ထမင်းနဲ့မူန့်ဟင်းခါးရောစားတယ်။ မူန့်ဟင်းခါးတစ်မျိုးထဲလဲ စားတာပဲ။ ပြီးတော့ ထမင်းစားရင်လဲ ကြက်သားဟင်းနဲ့ စားရတာ ကြိုက်တယ်။ ပေါင်မူန့်အုန်းနှုန်းဆိုဆမ်းဆိုရင်လဲ ကြိုက်တာပဲ။ ကဲ... ဆရာမကြိုက်တဲ့ စားစရာ တွေက ဘာတွေလဲ

ပုံစံ (၂)

ဆရာမ အကြိုက်ဆုံး စားစရာသုံးမျိုးကို ပြောပြုမယ်။
ပထမတစ်ခုက မူန့်ဟင်းခါးဖြစ်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့
မူန့်ဟင်းခါးက ထမင်းနဲ့ ရောစားရင်လဲကောင်းတယ်။ မူန့်ဟင်းခါး
သက်သက်လဲ ကောင်းတယ်။ ဒီလို နှစ်မျိုးစားလို့ ရလိုဖြစ်တယ်။
ခုတိယတစ်ခုက ကြက်သားဟင်းဖြစ်တယ်။ ကြက်သားဟင်းကို
ထမင်းနဲ့စားရတာ အရသာရှိလိုဖြစ်တယ်။
တတိယတစ်ခုက ပေါင်မူန့်အုန်းနှုန်းဆိုဆမ်း ဖြစ်တယ်။
ပေါင်မူန့်အုန်းနှုန်းနှုန်းအရသာ ချို့ဆိမ့်လေးမို့ ကြိုက်တယ်။

- ပုံစံ (၁)နဲ့ (၂)က ဘယ်လို ကွာခြားသလဲ။
- ဘယ်ဟာက ပိုနားလည်ရလွယ်သလဲ။

အဖွဲ့လိုက်ရွေးထားတဲ့အကြောင်းအရာကို ပြောကြရအောင်။

ကလေးတို့ ကြိုက်နှစ်သက်တာကို ရွေးပြီး ပြောကြည့်ကြမယ်။

ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ စာအုပ် ၃ အုပ်

ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ စားစရာ ၃ မိုး

ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ ပုံပြင် ၃ ပုံ

ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ ယာဉ် ၃ မိုး

ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ အားကစား ၃ မိုး

ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ ကစားစရာ ၃ မိုး

- ကိုယ်ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ပြောတဲ့အခါမှာ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်ပါအောင် ပြောရမယ်။

- မှတ်
  - ၄
  - ၅
  - ၆
  - ၇
  - ၈

- နမူ
ပေါ်

- သူ့
အေ

- သူ့
ယူမြှုပ်
ပြော

ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို စဉ်းစားပြီး မှတ်စုရေးကြမယ်။

- မှတ်စုရေးတဲ့အခါမှာ
  - စာပိုဒ်ခွဲပြီးရေးကြမယ်။
  - အကြောင်းအရာ နှစ်ခုထက်ပိုရင် အမှတ်စဉ်တပ်ပြီး ရေးကြရမယ်။
  - နမူနာပြထားတဲ့ ပုံစံ (J) ကို ကြည့်ပြီး မှတ်စုရေးကြမယ်။
  - ဘာကြောင့် ကြိုက်နှစ်သက်ရသလဲဆိုတာကိုပါ ထည့်ရေးရမယ်။

- နမူနာပုံစံကိုကြည့်ပြီး နှစ်ယောက်တစ်တဲ့ ပြောကြည့်ကြရအောင်။

- သူငယ်ချင်းပြောတာကို နားထောင်ပြီး အကြံ့ဗြက်ပေးကြည့်ကြရအောင်။

- သူငယ်ချင်းပေးတဲ့ အကြံ့ဗြက်ကို ယူပြီး အတန်းရှုံးမှာ ပြောကြည့်ရအောင်။

သင်ခန်းစာ ၁၇ ကွန်ပျူတာ (ကဗျာ)

ကွန်ပျူတာ

ကွန်တော့နာမည် ကွန်ပျူတာ
ခေတ်သစ် မဟောသပါ။

သိလိုရာ ဖွေရှာကြည့်
အဖြေပေးနိုင်ဘို။
ပညာရှိလို တိကျပြန်
အချက်အလက် မှန်မှန်ကန်။
မြန်မြန်ဆန်ဆန် ဆက်သွယ်သတင်း
တာပေ ရုပ်ရှင် ဂိုဏ် သီချင်း။
ကဲ့သို့ကို ကျဉ်းနိုင်တာ
ရွာလေးတစ်ရွာပမာ။
မော်ဆရာလို အစွမ်းထက်
သိပုံးနှောက်စက်။

မင်းချမ်းမှန်

ကွန်ပျူတာက ဘယ်လိုအသုံးဝင်သလဲဆိုတာ ကဗျာလေးကို
ဖတ်ကြည့်ရင်း ပုံဖော်ကြည့်ကြရအောင်

ပန်းတော်
ပန်းတော်
ပန်းတော်

ပန်းတွေ့

ဒါမြော

ပန်းတွေ့

ဒါပေါ့

ပန်းတွေ့

ဘာဖြစ်း

သင်ခန်းစာ ၁၈ စကားဆက်

စကားဆက်တွေ အသုံးပြုပြီးရေးထားတဲ့ ဝါကျတွေရဲ့ အမိပ္ပာယ်ဆက်စပ်မှ
မတူညီဖို့ကို ဖြောကြည့်ကြရအောင်။

ပန်းတွေပွင့်နေတယ်။ ဒါကြောင့် လိပ်ပြာကလေးတွေလာနားတယ်။
ပန်းတွေပွင့်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပန်းတွေအကုန်မပွင့်သေးဘူး။
ပန်းတွေပွင့်နေတယ်။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ ရေမှန်မှန်လောင်းလို့။

- ဒါကြောင့်
- ဒါပေမဲ့
- ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့

ပန်းတွေပွင့်နေတယ်။

ဒါကြောင့် လိပ်ပြာကလေးတွေလာနားတယ်။

ပန်းတွေပွင့်နေတယ်။

ဒါပေမဲ့ ပန်းတွေအကုန်မပွင့်သေးဘူး။

ပန်းတွေပွင့်နေတယ်။

ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ ရေမှန်မှန်လောင်းလို့။

ဒီဝါကျတွေက ဘယ်လို ကွာခြားတာပါလိမ့်

သာမဏေ

ပန်းတွေပွင့်နေတယ်။

ဒါဇြောင့် လိပ်ပြာကလေးတွေလာနားတယ်။

ပန်းတွေပွင့်နေတယ်။

ဒါပေမဲ့ ပန်းတွေအကုန်မပွင့်သေးဘူး။

ပန်းတွေပွင့်နေတယ်။

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ရေမှန်မှန်လောင်းလို့။

ဒါဇြောင့် ဆိုတဲ့ စကားဆက်ကို အဓိပ္ပာယ် ဆက်စပ်မှုရှိချင်တဲ့အခါ သုံးတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဆိုတဲ့ စကားဆက်ကို သဘောမတူကြောင်း ရေးချင်တဲ့ အခါ သုံးတယ်။

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဆိုတဲ့ စကားဆက်ကို အကြောင်းပြချက် ကိုပေးချင်တဲ့အခါ သုံးတယ်။

ပေးထားတဲ့ ဝါကျတွေမှာ ဒါဇြောင့်၊ ဒါပေမဲ့၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ စကားဆက်တွေကိုသုံးပြီး စာကြောင်း ဆက်ရေးကြည့်ကြရအောင်။

ဒီနေ့ မိုးရွာတယ်။

မေမေ ဈေးသွားခဲ့တယ်။

ဉီးဉီး အိမ်ပြင်နေတယ်။

မမ ဖျားနေတယ်။

မောင်မောင် ဘောလုံးကန်နေတယ်။

ကိုကို ပန်းချီခွဲနေတယ်။

ကျောင်းသားကျောင်းသူများ သစ်ပင်စိုက်နေတယ်။

ကိုယ်ရေးထားတဲ့ စာကြောင်းကို အရှင်းရှင်း ပြန်ပြောကြမယ်။

ဒီနေ့ မိုးရွာတယ်။ ဒါဇြောင့် ...

မေမေ ဈေးသွားခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့...

- စကားဆက်တွေကို အသုံးပြုပြီး ဆိုလိုချင်တဲ့အဓိပ္ပာယ်ရအောင် ပြောလို့ရေးလို့ရတယ်။

သင်ခန်း

ကလေ

အမြှေရောင်
ကပ်နေသည်ပျော်နေသော
အတွင်းပိုင်း
ထိုသို့ခဲ့ကြက်ညြုပြု၍
လက်တစ်ဖော်
အလေးချိန်း
ခက်ခဲသည်

ထိုအတွေ့

သင်ခန်းစာ ၁၉ မည်သည်က ကြက်ဥစိမ်းဖြစ်သနည်း

ကြက်ဥစိမ်းနှင့် ကြက်ဥပြုတ်ကို မည်သို့ခဲ့မြားမည်နည်း။ ပုံနှင့်စာကို ယဉ်တဲ့
တတ်ရကြရအောင်။

ကလေးတို့ ကြက်ဥအခွံကိုခွဲပြီး အတွင်းပိုင်းကို ကြည့်ဖူးပါသလား။ ကြက်ဥပြုတ်၏
အဖြူရောင်အကာသည် ခဲနေသောအဝါရောင်အနှစ်၏ ဘေးပတ်လည်တွင်ရှိနေပြီး အခွံနှင့်
ကပ်နေသည်။ မပြုတ်ရသေးသော ကြက်ဥစိမ်းတွင်မူ အကြည်ရောင် ပျစ်ခွဲသောအကာသည်
ပျော်နေသော အဝါရောင်အနှစ်၏ ပတ်လည်တွင်ရှိနေသည်။ ထိုသို့ ကြက်ဥစိမ်းနှင့် ကြက်ဥပြုတ်၏
အတွင်းပိုင်း ကွာခြားသည်။

ထိုသို့ဆိုလျှင် ကြက်ဥအခွံကိုမခွဲဘဲ မည်သည်က ကြက်ဥစိမ်းဖြစ်သည် မည်သည်က
ကြက်ဥပြုတ်ဖြစ်သည်ကို ခွဲခြားသိရှိနိုင်ပါမည်လား။ ဦးစွာ ကြက်ဥစိမ်းနှင့် ကြက်ဥပြုတ်ကို
လက်တစ်ဖက်စီတွင်တင်ကာ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မည်။ ကြက်ဥနှစ်လုံးမှာ အရောင်၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊
အလေးချိန်အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အရောင်၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊ အလေးချိန်ဖြင့် ခွဲခြားရန်
ခက်ခဲသည်။

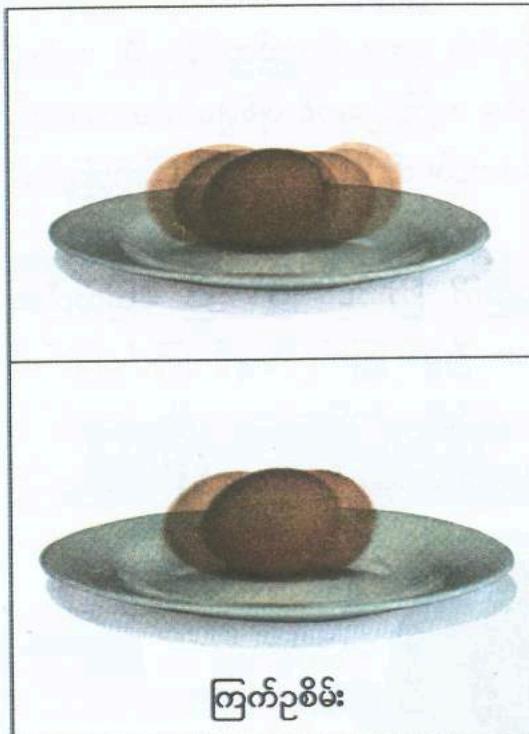
ပုံ (၁) မည်သည်က ကြက်ဥစိမ်းဖြစ်သနည်း။

ထိုအတွက် ကြက်ဥနှစ်လုံးကို လှည့်ကာ မတူညီသောအချက် ရှိ မရှိကို ရာကြည့်ကြမည်။

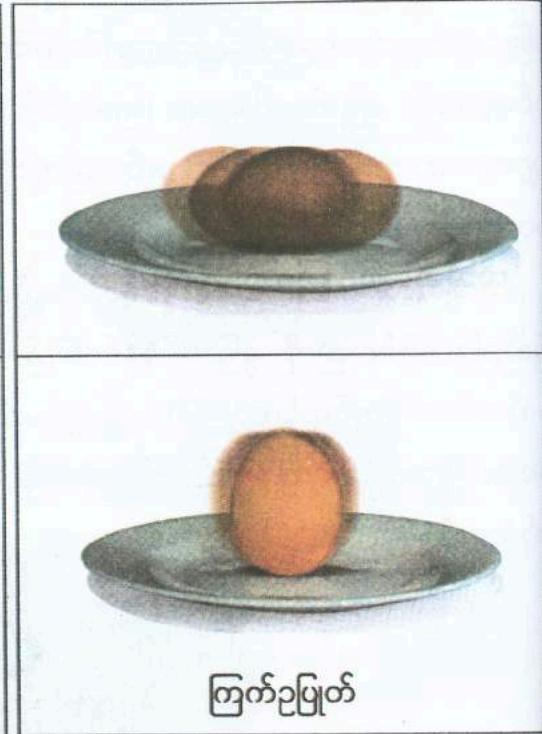

ပုံ (၂) ကြက်ဥလှည့်ပုံ

ကြက်ခြေပြုတို့ ပန်းကန်ပြားတွင် ပုံ (၂) အတိုင်း လက်ဖြင့်ဖြည်းဖြည်းလှည့်ကြည့်ပါ။ ထိုသို့ လှည့်ပါက အဝိုင်းလေးလည်လာလိမ့်မည်။ ထိုထက်ပို၍ မြန်မြန်လှည့်ပါက အဝိုင်းနှစ်ဝိုင်း ပေါ်လာပြီး ထောင်ကာ လည်လိမ့်မည်။ ရွင်ကဲ့သို့ လည်လိမ့်မည်။ ကြက်ချစိမ်းကို ထိုလုပ်ပုံ လုပ်နည်းအတိုင်း ပြုလုပ်ပါက မည်သို့ဖြစ်မည်နည်း။ လှပ်ပြီး ဖြည်းဖြည်းချင်း လည်ရုံသာ ရှိလိမ့်မည်။ မြန်မြန်လှည့်သည့်တိုင် မြန်မြန်လည်လာခြင်း မရှိပေါ်။

ကြက်ချစိမ်း

ကြက်ခြေပြု

ပုံ (၃) ကြက်ချစိမ်းနှင့် ကြက်ခြေပြု လည်ပုံချင်း မတူညီပုံ

ထိုကဲ့သို့ ကြက်ချစိမ်းနှင့် ကြက်ခြေပြု လည်ပုံချင်းမတူညီသည်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမြင်တွေ့ရသည်။ ထိုလည်ပုံ ကွပ်းမှုသည် မည်သည့် ကြက်ချစိမ်း၊ ကြက်ခြေပြုတွင်မဆုံး ကြက်ချစိမ်းနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်ပါသလား။ အတူတူဖြစ်ပါက လက်ဖြင့်လှည့်ကြည့်ရုံမှုဖြင့် ကြက်ချစိမ်းနှင့် အဟန့်အတာ ကြက်ခြေပြုတို့ ခွဲခြားသိရှိနိုင်ပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် ကြက်ချစိမ်း ၅ လုံးနှင့် ကြက်ခြေပြု ၅ လုံးယူကာ အထက်ပါနည်းအတိုင်းအကောင်ပေါ် လှည့်ကြည့်သည်။ ကြက်ချစိမ်းတိုင်းသည် ဖြည်းည်းစွာလည်သည်။ ကြက်ခြေပြုတို့စေရန် သဘာ ရွင်ကဲ့သို့ လျင်မြန်စွာလည်သည်။

ကြက်
အာယ်ကြ
ဖြစ်သည်။

ကြက်ချ

ကြက်ချ
ခွဲနှင့်ကပ်နေး
သောကြောင့်

ကြက်ချ
ကြက်ချံးကို
အဟန့်အတာ
အရှိန်တန်သွား

သုပါ။ ထိုသူ
အပိုင်းနှစ်ပိုင်း
ကို ထိုလုပ်ပုံ
လည်ရှုသာ

ကြက်ချစိမ်းက လည်ပုံကိုကြည့်၍ ကြက်ချစိမ်းနှင့် ကြက်ချပြတ်ကို ခွဲခြားနိုင်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ထိုသို့ခွဲခြားနိုင်သနည်း။ ကြက်ချစိမ်းတွင် လျှို့ဝှက်ချက်ရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ပုံ (၄) ကြက်ချစိမ်းနှင့် ကြက်ချပြတ်၏ အတွင်းပိုင်းပုံ

ကြက်ချပြတ်တွင် အတွင်းရှိအရာအားလုံးသည် အခဲဖြစ်ပြီး အကာသည်လည်း ကြက်ချုပ်နှင့်ကပ်နေသည်။ ထိုကြောင့် ကြက်ချပြတ်သည် အကာနှင့်အနှစ် တစ်သားတည်းဖြစ်နေသောကြောင့် ဂျင်ကဲ့သို့ လည်နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

ရှင်းလင်းလင်းလင်း ကြက်ချစိမ်းတွင် အတွင်းပိုင်းသည် စေးပျော်သော အရည်ဖြစ်နေသည်။ ထိုကြောင့် ပြုတ်တွင်မှာကြက်ချုပ်ခဲ့ကို အားစိုက်ကာလှည့်သော်လည်း ကြက်ချပြတ်ကဲ့သို့ အတွင်းပိုင်းသည် မလည်ဘဲ ကြက်ချစိမ်းနှုတ္တနှုတ္တအတားဖြစ်နေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကြက်ချစိမ်း၏ အတွင်းပိုင်းသည် လည်ပတ်မှုကို အရှိန်တန်းသွားစေသည်။ ကြက်ချစိမ်း၏ အတွင်းပိုင်း ထိုသို့ဖြစ်တည်နေသည်မှာ ကြက်ငယ်ပါနည်းအတို့အကောင်ပေါက်လာမည့်အရာဖြစ်သောကြောင့် လည်ပတ်မှု အရှိန်မပြင်းဘဲ အန္တရာယကင်းကြက်ချပြတ်တို့စေရန် သဘာဝက စီမံပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

နိုင်းပြုစာအုပ် ကျယ်ပြန့်လာသောစကားလုံးများ
တတိယတန်း ဂျပန်စာ (ခုတိယတွဲ) ၂၀၁၅ ရုပ်
ဂျာနိုင်ငံ ပညာ (Kyoiku)ထုတ်ဝေရေး

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

- ၁။ ကြက်ချစိမ်းကိုမခွဲဘ မည်သည်ကကြက်ချစိမ်းဖြစ်သည် မည်သည်က ကြက်ချပြတ် ဖြစ်သည်ကို မည်သို့ ခွဲခြားသိရှိနိုင်ပါသနည်း။
- ၂။ လည်ပုံကွဲပြားမှုသည် မည်သည့်ကြက်ချစိမ်း၊ ကြက်ချပြတ်တွင်မဆို အတူတူပင် ဖြစ်ပါသလော်။
- ၃။ အဘယ်ကြောင့် ကြက်ချစိမ်းကိုမခွဲဘ လည်ပုံကိုကြည့်၍ ကြက်ချစိမ်းနှင့် ကြက်ချပြတ်ကို ခွဲခြားနိုင်သနည်း။
- ၄။ ကြက်ချပြတ်သည် အဘယ်ကြောင့် မြန်မြန်လည်သနည်း။
- ၅။ ကြက်ချစိမ်းက အဘယ်ကြောင့် နေးနေးလည်သနည်း။
- ၆။ အောက်ပါယေားကို ဖြည့်ပါ။

အရောင်၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊ အလေးချိန်	လည်ပုံ	အတွင်းပိုင်းပုံစံ
ကြက်ချစိမ်း		
ကြက်ချပြတ်		

အောက်ဖော်ပြပါပုံကိုကြည့်၍ စာကြောင်းကိုဆက်ရေးပါ။

၁။

ကြက်ချစိမ်းနှင့် ကြက်ချုပ်တို့ လက်တစ်ဖက်စီတွင်
တင်ကာ နှိုင်းယူဉ်ကြည့်ရာတွင် _____

၂။

ကြက်ချုပ်၏အတွင်းတွင် မတူညီပါ။ ကြက်ချစိမ်း၏အတွင်း
ပိုင်းသည် _____

၃။

ကြက်ချစိမ်းနှင့် ကြက်ချုပ်ကို ခွဲခြားမည်ဆိုပါက

၄။

ကြက်ချစိမ်းနှင့် ကြက်ချုပ်သည် လည်ပုံမတူညီပါ။
ကြက်ချစိမ်းသည် _____

သင်ခန်းစာ ၂၀ အကြောင်းအရာကို ပြည့်ပြည့်စုစုရေးခြင်း

မိမိပြုလုပ်တာတွေထက အမှတ်ရဆုံး အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို အသေးစိတ် ပြောပြီး ရေးကြည့်ကြရအောင်။

ပြီးခဲ့တဲ့ အရိုနေ့က ကျောင်းမှာ အသင်းလိုက် ဘောလုံး ပြိုင်ပွဲ လုပ်ခဲ့တယ်။

**ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့
အဖြစ်အပျက်**

ဗုဒ္ဓလာအသင်းနဲ့ ကစားခဲ့တဲ့ အခါမှာ တို့ကတော့ ကျွန်စစ်သားအသင်းဘက်က ဂိုးသမားအနေနဲ့ ပါခဲ့တယ်။ ပွဲမစခင် သွေးပူလေ့ကျင့်ခန်းတွေလဲ လုပ်ရသေးတယ်။ ဂိုးသမားဆိုတော့ တွေ့ခြားအသင်းက ကန်သွင်းလိုက်တဲ့ ဘောလုံးတွေကို မိအောင်ဖမ်းရတာပေါ့။ ဗုဒ္ဓလာအသင်းရဲ့ ရှုတန်းကလဲကောင်းတော့ သူတို့ဂိုးမရအောင်အတော်လေး ကာကွယ်ရတယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ တို့ကျွန်စစ်သား အသင်းက ဗုဒ္ဓလာအသင်းကို J ဂိုး ၁ ဂိုး နဲ့ အနိုင်ရခဲ့တယ်။

**အဖြစ်အပျက်
အပြည့်အစုံ**

ဂိုးသမားလုပ်ခွင့်ရခဲ့တဲ့အတွက် တို့ သိပ်ကိုပျော်တယ်။ တို့အသင်းနှိုင်တဲ့အတွက်လဲ ဂုဏ်ယူမိပါတယ်။

ဂိတ်ခံစားချက်

- အမှတ်ရဆုံး အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ပထမဆုံးစဉ်းစားရမယ်နော်။
- ရေးတဲ့အခါမှာ စာပိုဒ်သုံးပိုဒ်နဲ့ ရေးရမယ်။
- ပထမစာပိုဒ်မှာ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုအကြောင်း ပါရမယ်။
- ဒုတိယစာပိုဒ်မှာ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်အပြည့်အစုံ ပါရမယ်။
- တတိယစာပိုဒ်မှာတော့ ကိုယ်ပြုလုပ်ခဲ့တာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လိုခံစားရတယ်ဆိုတာ ရေးရမယ်။

၁၄။

ကိုယ်လုပ်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို မရေးစံ နှစ်ယောက်တစ်တွဲ ပြောကြည့်ရမယ်။ ပြောပြီးရင် စာပိုဒ်သုံးပိုဒ်နဲ့ ရေးကြည့်ကြရအောင်။

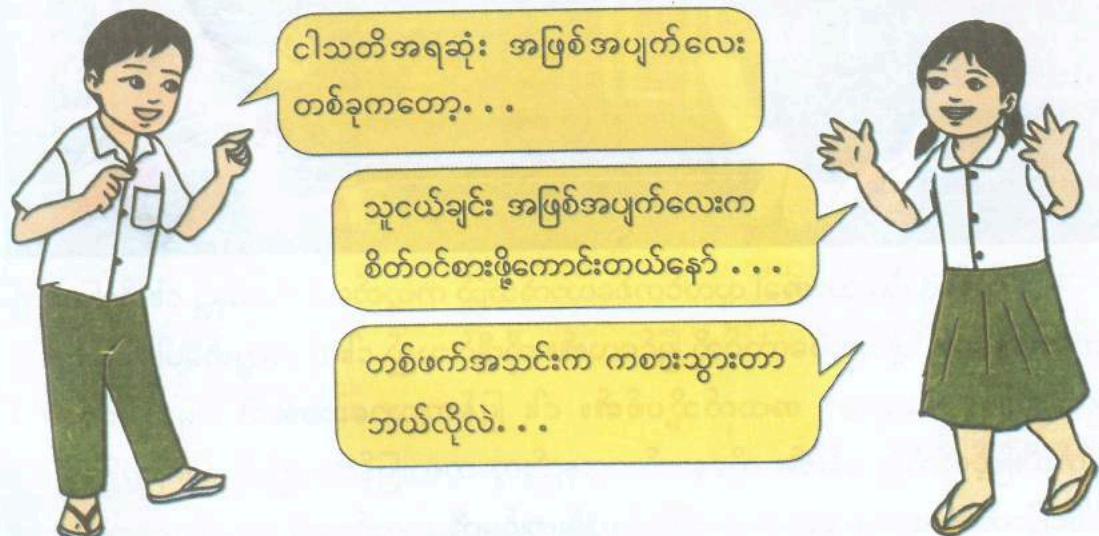

ကိုယ်ရေးထားတဲ့ အကြောင်းအရာလေးကို အတန်းထဲမှာ ဘူင်္ဂါယ်ချင်းတွေကို ပြောကြည့်ကြရအောင်။

တဲ့
ပျက်

အပျက်
အစုံ

ဘူင်္ဂါယ်

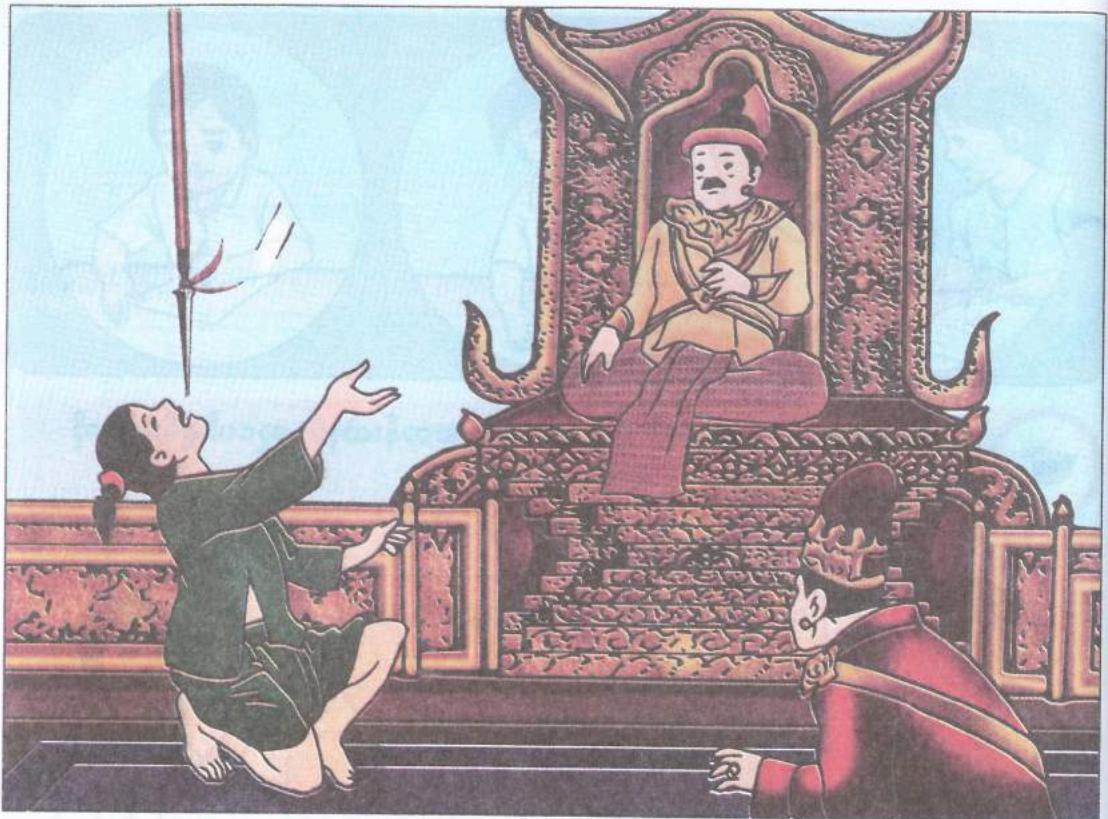

ဘူင်္ဂါယ်ချင်းပြောသွားတဲ့ အကြောင်းအရာကိုမူတည်ပြီး မေးခွန်းမေးတတ်။
အကြောင်းအရာကိုမူတည်ပြီး မေးခွန်းမေးတတ်။

ဘူင်္ဂါယ်ချင်းပေးတဲ့ အကြောင်းအရာကိုမူတည်ပြီး ပြန်ရေးကြရအောင်။

သင်စန်းစာ ၂၁ ဆရာကာပြန် အာခေါင်လုံရုံး (ပုံပြင်)

လွန်လေပြီးသောအခါ လူလင်တစ်ယောက်သည် ကတ္တ်ပေါက်တစ်ခု၏ ငါးကိုမြှောက်၍ ကစားနေသော ဖျိုင်းတစ်ကောင်ကို မြင်လေ၏။ ထိုဖျိုင်းသည် ငါးကို ကတ္တ်ပေါက်မှုစောင့်၍ နှုတ်သီးဖြင့်ဖမ်းယူကာ အထက်သို့ပစ်၏။ ငါး ပြန်ကျလာသောအခါ မြေသို့မရောက်မိ နှုတ်သီးဖြင့်ကိုက်၍ ဖမ်း၏။ ထိုနောက် ရွှေးနည်းတူ ကစားပြန်၏။ ဤသို့ ငါးကိုအကြိမ်ကြိမ် ပစ်မြှောက်ဖမ်းယူကစားနေသော ဖျိုင်း၏ကျမ်းကျင်မှုကို လူလင်သည် အလွန်အားကျလေ၏။ မိမိလည်း တုတ်၊ ဓား၊ လျှေးစသည်ကို ဖျိုင်းကဲသို့ အထက်သို့ပစ်၍ ပါးစပ်ဖြင့် ကိုက်ဖမ်းနိုင်လျှင် ကောင်းလေစွဟု တွေးမိ၏။

လူလင်သည် ဖျိုင်းကိုတွေ့ခဲ့ပြီးနောက် အိမ်သို့ရောက်သော် ဖျိုင်းကိုအတူယူကာ သစ်ချွှန်များကို အထက်သို့မြှောက်တင်၍ မြေသို့မကျမ်းပါးစပ်ဖြင့်ကိုက်ဖမ်း၏။ ဤသို့ အကြိမ်ကြိမ်ပြုလုပ်လေ့ကျင့်ဖန်များသော် လူလင်သည် သစ်ချွှန်တို့ကို လျှာနှင့်မျှပင် မထိအောင် ကျမ်းကျင်စွာကိုက်၍ ဖမ်းနိုင်လာလေ၏။ ထိုအခါ အုတ်၊ ခဲ့ စသည်တို့နှင့်လည်းကောင်း

လုံတံ့
လေ့ကျား
ဖမ်းနိုင်း

နှစ်သက်
တစ်ဆင့်
ပရီသတ်

လူလင်း
များစွာ
မင်းကြီးဌား

လေ့လား
“ငါ၏သာ
တပည့်ဖြော
မည်။ လူ
ကျွန်တော်
အတူ လုံး
သွား၍ ဒေါ်

ခက်ဆ

- ၁။ လူ
- ၂။ က
- ၃။ ဘ
- ၄။ သာ
- ၅။ ဆုံး
- ၆။ ဂုဏ်

လုံတံကြီး ယောက်နှင့်လည်းကောင်း၊ အသွားထက်စွာ သွေးထားသည့် သန်လျက်နှင့်လည်းကောင်း လေ့ကျင့်၏။ ယင်းလက်နက်တိုကိုလည်း သစ်ချွန်များနှင့် ကစားသကဲ့သို့ ကျမ်းကျင့်စွာကိုက်၍ ဖမ်းနိုင်၏။ ဤအတတ်၌ လုလင်သည် ပြိုင်ဘက်ကင်းသူ ဖြစ်လာလေ၏။

လုလင်သည် မိမိအစွမ်းကို ရွားချွေးစီးစွာပြ၏။ ရွာသားပရီသတ်တို့လည်း များစွာ နှစ်သက်ကြ၍ ဆုလာသံများကို အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ပေးကြ၏။ လုလင်သည် ထိရွာမှ တစ်ဆင့် တစ်ရွာပြီးတစ်ရွာ၊ တစ်မြို့ပြီးတစ်မြို့သို့ သွားလာကာ မိမိအစွမ်းကိုပြ၏။ ထိုအခါ်၍လည်း ပရီသတ်တို့သည် လွန်စွာနှစ်သက်ကြ၍ ဆုလာသံများစွာ ပေးကြ၏။

လုလင်၏အစွမ်းကို မင်းကြီးကြားသော လုလင်ကိုခေါ်၍ မင်းရင်ပြင်၌ ကစားစေ၏။ လုလင်သည် မိမိအစွမ်းကိုပြ၏။ မင်းကြီးနှစ်သက်အားရတော်မူလှ၍ ကြေးငွေ့ခွာ၊ ဆုလာသံများစွာ ချီးမြှင့်တော်မူ၏။ လုလင်အားလည်း မင်းရင်ပြင်၌ မကြာခကာ ကစားပြစေ၏။ နောင်တွင် မင်းကြီးနှင့်လုလင်တို့သည် တဖည်းဖြည်း ခင်မင်ရင်းနှီးလာကြ၏။

တစ်နေ့တွင် မင်းကြီးက “အမောင်လုလင်၊ ဤအတတ်ပညာကို အဘယ်ဆရာ့ထံတွင် လွှဲလာဆည်းပူးခဲ့သနည်း။ သင်၏ဆရာကား အဘယ်သူနည်း”ဟု မေး၏။ ထိုအခါ လုလင်သည် “ငါ၏ဆရာသည် ပျိုင်းဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်တင်မိပါက ငါသည် တိရစ္ဆာန်ပျို့င်း၏ တပည့်ဖြစ်သည်ဟူ၍ အထင်အမြင်သေးတန်ရာ၏။ ထိုအခါ ငါ၏ဂုဏ်သိက္ခာလည်း ညီးနွမ်းလိမ့်မည်။ လာသံလာသံလည်း ဆုတ်ယုတ်လိမ့်မည်”ဟူ၍ တွေးတော့စိုးရိမ်မိသဖြင့်“အရှင်မင်းကြီး၊ ကျွန်တော်မျိုး၌ ဆရာမရှိပါ”ဟု လျှောက်တင်မိလေ၏။ ထိုနောက်တွင် လုလင်သည် ရွှေးနည်းအတူ လုံတံနှင့်ကစားသောအခါ မိအောင် မဖမ်းနိုင်တော့ဘဲ အာခေါင်ကို လုံတံ ဖောက်ထွင်းသွား၍ အသက်ဆုံးရှုံးရလေ၏။

အလိမ္မာပုံပြင်များ

ခက်ဆစ်

၁။ လုလင်	= ပျို့ချွဲယ်သောယောက်၍။
၂။ ကာပြန်	= ကျေးဇူးရှင်ကို ဖက်ပြိုင်ခုခံသည်။
၃။ ကတ္တတ်ပေါက်	= ကန်သင်းရှိုးရှိ ရေထွက်ရန်အပေါက်။
၄။ သန်လျက်	= တစ်ဖက်သွား နှစ်ဖက်သွားရှိသော ဓားလက်နက်တစ်မျိုး။
၅။ ဆုလာသံ	= ကြီးပမ်းလုပ်ဆောင်မှုအတွက် ရသောဆုံး။
၆။ ဂုဏ်သိက္ခာ	= စောင့်စည်းထိန်းသိမ်းအပ်သောဂုဏ်။

လေ့ကျင့်ခန်း

သတ်ပုံအမှန်ကိုရွေ့ချယ်၍ ကွက်လပ်ဖြည့်ပါ။

- I။ ပျိုင်းသည် ငါးကိုကတွတ်ပေါက်မှုစောင့်၍ နှုတ်သီးဖြင့် ဖမ်းယူကာ အထက်သို့ _____ ၏။ (ပစ်၊ ပြစ်)
- II။ လုလင်က ဖျိုင်းသည် ငါးဆရာဖြစ်လျှင် ဂုဏ်သိက္ခာ _____ လိမ့်မည်ဟု တွေးမိ၏။ (ညီးနှစ်း၊ ညီးနှစ်း)
- III။ ပရိသတ်တို့သည် လွန်စွာနှစ်သက်ကြ၍ _____ များစွာ ပေးကြ၏။
(ဆုလာဘုံ၊ ဆုလဒ်)

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျွဲ့ဖြေပါ။

ကတွတ်ပေါက်၊ အားကျ၊ အတူယူ၊ ချီးမြှင့်၊ လေ့လာ

သာမက

ကတွတ်ပေါက်။ ။ ပျိုင်းသည် ကတွတ်ပေါက်တစ်ခု၌ ငါးကို စောင့်၍ဖမ်းသည်။

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

- I။ လုလင်မြင်ခဲ့သော ပျိုင်း၏ကျမှုကို ဖော်ပြပါ။
- II။ လုလင်သည် ပျိုင်းကိုအတူယူ၍ မည်သို့လေ့ကျင့်သနည်း။
- III။ လုလင်သည် အဘယ်ကြောင့်ဆုလာဘုံများစွာချီးမြှင့်ခဲ့ရသနည်း။
- IV။ လုလင်သည် သူ၏ဆရာမှာ ပျိုင်းဖြစ်ကြောင်း အဘယ်ကြောင့် မပြောလိုသနည်း။
- V။ ဆရာကာပြန် အာခေါင်လုံစုံဆိုသည့် စကားပုံကိုမည်သည့်အခြေအနေမျိုးတွင် အသုံးပြုသနည်း။
- VI။ ဆရာကာပြန် အာခေါင်လုံစုံ ပုံပြင်သင်ကြားရခြင်းဖြင့် မည်သည့်သင်ခန်းစာကို ရရှိသနည်း။

သင်ခန်းစာ JJ ကျောင်းပိတ်ရက်ခရီးသည် (ကမျာ)

ကျောင်းပိတ်ရက်ခရီးသည်

ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ တို့တစ်တွေ
ခရီးထွေက်စို့လေး။
ရေကြောင်းနဲ့လား ကုန်းကြောင်းလား
လေကြောင်း သွားမှာလား။
လူည်းယဉ်ကလေး ဂလုန်ဂလုန်
ခြေလုံးတေးသံစုံ။
မြင်းလူည်းလေး ခွံပွံပွံ
အပြေး သူမရပ်။
စက်ဘီးကလေး ကလင်ကလင်
လမ်းကြိုး လမ်းကြားဝင်။
မော်တော်ကားကြီး ဝိုးဝိုး
တူပျော်ပျော် ခရီး။
သဘောကြီး တူတူ
မိုးခိုး တလူလူ။
ငှါ်သမ္မန် ကျိုးကျိုး
လိုင်းက တအိုအို။
လေယာဉ်ပျုံ ဝိုး
ကောင်းကင်ထဲမှာမြည်။
မိုးရထားကြီး ဂျာန်းဂျာန်း
လိုက်ပါရစေအေး။

တင်ဖိုး

ပျော်စရာကောင်းတဲ့ ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ
ဘယ်နေရာတွေကို ဘာနဲ့ ခရီးသွားကြမလဲ

သင်ခန်းစာ ၂၃ သီတင်းကျွတ်မီးထွန်းပွဲတော်

သီတင်းကျွတ်လပြည့်နှုန်း ရောင်စုမီးပုံးများ၊ ဖယောင်းတိုင်များ၊ ဆီမီးခွေက်များ ထွန်းညို၍
မီးထွန်းပွဲတော်ကို ဆင်နဲ့ကြပါသည်။

မြတ်စွာဘူရားသည် တာဝတိသာနတ်ပြည်ရှိ မယ်တော်မိနတ်သားအား မွေးကျေးဇူး
ဆပ်သည့်အနေဖြင့် တရားဟော၏။ တရားဟောပြီးနောက် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ညှု တာဝတိသာ
နတ်ပြည်မှ လူပြည်သို့ ပြန်လည်ဆင်းသက်မှုသောအခါ လူ၊ နတ်၊ ပြဟ္မာတိုက မီး
အလင်းရောင်ဖြင့် ထွန်းညှုပူဇော်ကြသည်။ ဤသို့ မီးအလင်းရောင်ဖြင့် ပူဇော်ခဲ့ကြသည်ကို
ရည်စူး၍ မီးထွန်းပွဲတော်ကို ကျင်းပခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သီတင်းကျွတ်လသည် မီးလေကင်းလွတ်သောလဖြစ်၍ရာသီဥတု သာယာလှပါသည်။
ကျေးလက်ရှိ ရွာသူရာသားများမှာလည်း လယ်လုပ်ငန်းများ အားလပ်ခိုက်ဖြစ်သဖြင့် သီတင်းကျွတ်
ပွဲတော်ကို ပျော်ရွှင်စွာပါဝင်ဆင်နဲ့စိုင်ကြပါသည်။

မောင်မေ

ကျင်းပပါ

၁

အားလုံး၏

ဂုဏ်ကျေး

ဆုံးမစကား

ကျွန်တော်

၃

ကျောင်းသံ

ဆုံးမတော်

၄

ကြပါသည်

ပြည့်စုံကြုံ

ခြင်းသည်

မှန်ပဲသင်း

၅

ဝင်္ဂါပါသံ

ပွဲသို့ ဝင်္ဂါ

အလွန်ပျော်

ကလေးတံ့

ခက်ဆံ

၁။ တံ့

၂။ ပူဇော်

၃။ ရှုံး

၄။ ကုန်

၅။ ကေး

မာင်က သိတင်းကျော်ပွဲတော်ကို ဘယ်လို ပါဝင်ဆင်နဲ့သလဲ။

ကျွန်တော်တို့ကျောင်းတွင် သိတင်းကျော် ကျောင်းမပိတ်ခင်တစ်ရက်က ဆရာကန်တော့ပဲ ဂါသည်။

ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးအများပြုသည် ဆရာ၊ ဆရာမများကို ကျောင်းသား ကျောင်းသူးက ရှိသေလေးစားစွာ ကန်တော့ကြပါသည်။ ကန်တော့နေစဉ်ပင် ဆရာမများ၏ ကျွန်းဇူးကို ပိုမိုသဘောပေါက် လေးစားမိလာပါသည်။ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးက ဘားပြော၍ တပည့်များကို ကျွန်းမာကြပါစေ၊ အောင်မြင်ကြပါစေဟု ဆုပေးလိုက်သောအခါ ပေါ်တို့သည် ပေးသည့်ဆုနှင့် ပြည့်ပါစေဟု ဝမ်းသာစွာ ပြန်လည်ဆုတောင်းကြပါသည်။ သိတင်းကျော်လပြည့်နေ့နံက်၌ လူကြီးမိဘများသည် သီလယူရန် ဘုန်းတော်ကြီးသို့ သွားကြပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားက သီလပေး၍ တရားမဗ္ဗာများ ဟောကြား ကာ်မူပါသည်။

ညခမ်းတွင် ကျွန်တော်တို့သည် ဘိုးဘွားများနှင့်လူကြီးမိဘများအား လျည့်လည်ကန်တော့သည်။ ဘိုးဘွားများက ရေလိုအေးကြပါစေ၊ ပန်းလိုမွေးကြပါစေ၊ လိုရာဆန္ဒ တစ်လုံးတစ်ဝါကြပါစေဟု ဝမ်းမြောက်ကြည်နားစွာ ဆုပေးပါသည်။ လူကြီးမိဘများအား ရှိသေလေးစားသည် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုပင်ဖြစ်ပါသည် ဟူ၍လည်း ဆုံးမကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အား ရေစာများကိုလည်း ကျွေးလိုက်ကြပါသည်။

ရပ်ကွက်ထဲတွင် ကုသိုလ်ရှင်၊ စေတနာရှင်များကလည်း မူန့်ဖက်ထုပ်နှင့် မူန့်ဆီကြော်များသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် မူန့်စားပြီးလျှင် အေးစေတိအနီး၌ ပြုသီတော်တို့ရှိကြည့်ရှုကြပါသည်။ မြန်မာ့ရိုးရာပွဲတော်များတွင် ပါဝင်ဆင်နဲ့ရသည်မှာ ပျော်စရာ ကောင်းလှပါသည်။

တို့ရော သိတင်းကျော်ပွဲတော်မှာဘယ်လို ပါဝင်ဆင်နဲ့ကြသလဲ။

မျှတ်လပြည့်သည့် တာ

လူ၊ နတ်၊ ပြဟွာတို့ဆင်

ကင်ဖြင့် ပူဇော်ခဲ့ကြာ

သီဥတု သာယာလှပ်

ခိုက်ဖြစ်သဖြင့် သိတ်

တာဝတီသာ = နတ်ပြည်မြောက်ထပ်တွင် ခုတိယနတ်ပြည်။

ပူဇော် = ရှိသေမြတ်နီးစွာ ဆက်ကပ်သည်။

ရည်ရွှေး = စူးစိုက်မူန့်းရွယ်သည်။

ကန်တော့ = လက်အုပ်ချို၍ အရှိအသေပြုသည်။

ကျွေးဇူး = တစ်ဦးက အခြားတစ်ဦးအပေါ်တွင်ပြုသော အကျိုးဆောင်မှု။

လေ့ကျင့်ခန်း

သတ်ပုံအမှန်ကိုရွေးချယ်၍ ကွက်လပ်ဖြည့်ပါ။

- ၁။ ကျွန်တော်တို့သည် _____ အခါတွင် စာဖတ်ပြီးမှ အိပ်လေ့ရှိသည်။
(ညခြမ်း၊ ညချမ်း)
- ၂။ သီတင်းကျော်လပြည့်နေ့တွင် ဘိုးဘွားများနှင့်လူတိုးမိဘများကို _____ ကန်တော့ကြပါသည်။ (လှည့်လည်၊ လှည့်လယ်)
- ၃။ ဒေါ်ဒေါ်တို့သည် စတုဒိသာကျွေးရန်အတွက် မူန် _____ များ လုပ်နေကြပါသည်။
(ဖက်ထုပ်၊ ဖက်ထုဝါ)

အောက်ပါ စကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွံ့ဖြိုးပြုပါ။

ကြည့်ရှု ပူဇော်၊ ဆင်နဲ့၊ ကျွေးဇူး၊ ဝင့်

သာမဏေ

ကြည့်ရှု ။ ။ ကျွန်မတို့သည် သီတင်းကျော်လပြည့်နေ့ညည်း ရုပ်သေးပွဲကို
သွားရောက် ကြည့်ရှုပါသည်။

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ပြုဆိုပါ။

- ၁။ သီတင်းကျော်လပြည့်နေ့၌ မီးထွန်းပွဲတော်ကို မည်သို့ဆင်နဲ့ကြပါသနည်း။
- ၂။ သီတင်းကျော်လပြည့်နေ့ညည်း မီးထွန်းပွဲတော်ကို အဘယ်ကြောင့် ကျင်းပကြသနည်း။
- ၃။ သီတင်းကျော် မီးထွန်းပွဲတော်တွင် ကျောင်းသားလူငယ်များသည် မည်သူတို့ကို
ကန်တော့ကြသနည်း။
- ၄။ ကန်တော့ကြသော လူငယ်များအား ဘိုးဘွားများက မည်သို့ဆုပေးကြသနည်း။
- ၅။ သင်တွေ့ခဲ့ဖူးသည့် သီတင်းကျော် မီးထွန်းပွဲတော်တစ်ခုအကြောင်းရေးပါ။

- ၈
- ၉
- ၁၀

သင်ခန်းစာ ၂၄ ဘာကြောင့်ကြိုက်တယ် အကြောင်းရင်းကို ပြောကြမယ်

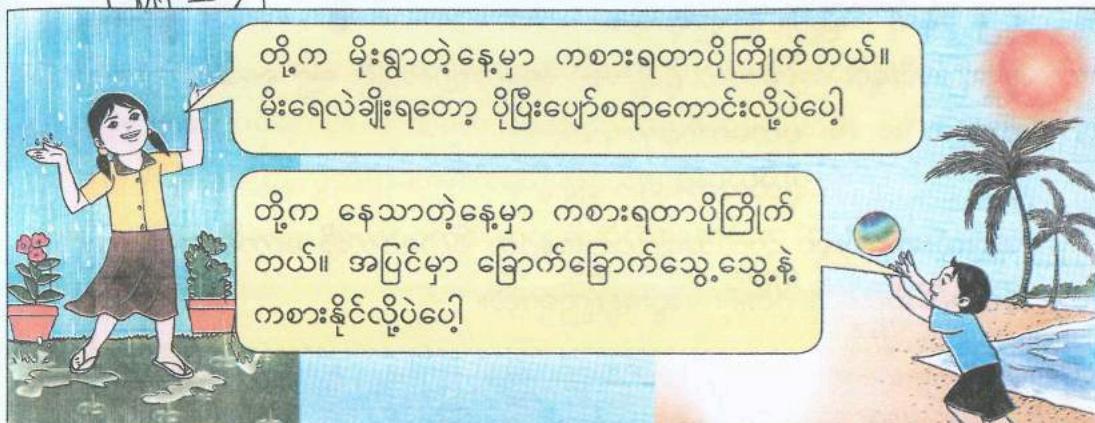
ကလေးတို့ အကြောင်းတွေ ပြောကြရအောင်။

ကန်တော့

ဒုပါသည်။

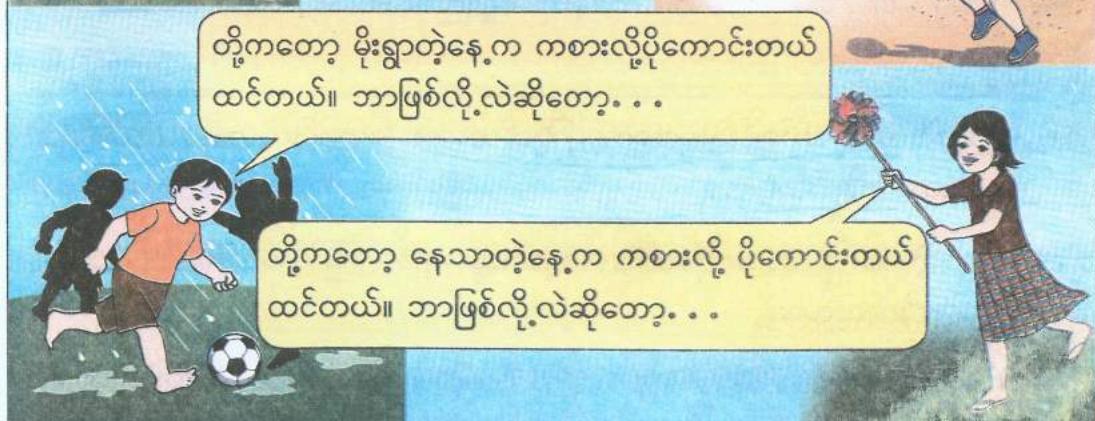

ကလေးတို့ အပြင်မှာကစားမယ်ဆိုရင် မိုးရွာတဲ့နေ့မှာ
ကစားရတာ ကြိုက်သလား။ နေသာတဲ့ နေ့မှာ
ကစားရတာ ကြိုက်သလား

တို့က မိုးရွာတဲ့နေ့မှာ ကစားရတာပို့ကြိုက်တယ်။
မိုးရေလဲချိုးရတော့ ပို့ပြီးပျောစရာကောင်းလိုပဲပေါ့

တို့က နေသာတဲ့နေ့မှာ ကစားရတာပို့ကြိုက်
တယ်။ အပြင်မှာ ခြောက်ခြောက်သွေးသွေးနဲ့
ကစားနိုင်လိုပဲပေါ့

တို့ကတော့ မိုးရွာတဲ့နေ့က ကစားလိုပို့ကောင်းတယ်
ထင်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့... .

- ကလေးတို့ပြောတဲ့အခါ ဘယ်ဟာက ပို့ကောင်းတယ် ထင်သလဲဆိုတဲ့ အကြောင်းရင်းကို စဉ်းစားပြီး ပြောကြရအောင်။
- အကြောင်းရင်းကို ပြောတဲ့အခါ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ... . . . လို့ ဆိုတဲ့ ဓကားလုံးတွေကို သုံးရမယ်။

အဖွဲ့လိုက် ဆွေးနွေးကြည့်ကြရအောင်။

အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးရာတွင်

- ၁။ ခေါင်းစဉ်ကို အုပ်စုက ရွှေးချယ်သတ်မှတ်ပေးရမယ်။
- ၂။ ဘယ်ဟာကပိုကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းရင်းကို တစ်ဦးချင်းစီ စဉ်းစားပြီး မှတ်စုံမှာ ရေးမှတ်ရမယ်။
- ၃။ အဖွဲ့ထဲက တစ်ယောက်ချင်းစီ ပြောရမယ်။ ပြောတဲ့ အခါ ကိုယ်စဉ်းစားထားတဲ့ အကြောင်းရင်း ၂ ခု ၃ ခု အနဲ့ကို ထည့်ပြီး ရှင်းပြရမယ်။
- ၄။ အကြောင်းရင်း တစ်ခုထက် ပိုသွားရင် အမှတ်စဉ်တပ်ပြီး ပြောရမယ်။ သာဓာက။ ။ ပထမတစ်ခုက ... ၃၅တိယတစ်ခုမှာ ...
- ၅။ အားလုံးပြောပြီးရင် ဘယ်အကြောင်းအရာက စိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းတယ်။ လက်ခံ နိုင်တယ်ဆိုတာကို ပိုင်းပြီး ဆွေးနွေးကြရမယ်။

ကလေးတို့ အနှစ်သက်ဆုံး တစ်ခုကို ရွှေးကြမယ်။

- ၁။ ကျောင်းကို သူငယ်ချင်းနဲ့သွားရတာ ကြိုက်သလား။ ကျောင်းကို တစ်ယောက်တည်း သွားရတာ ကြိုက်သလား။
- ၂။ မိုးရွာတဲ့အခါ မိုးကာအကျိုဝင်ပြီး ကျောင်းသွားရတာ ကြိုက်သလား။ ထီးဆောင်းရတာ ကြိုက်သလား။
- ၃။ ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ အိမ်မှာနေရတာ ကြိုက်သလား။ ခရီးသွားရတာ ကြိုက်သလား။
- ၄။ ကဗျာဆိုရတာ ကြိုက်သလား။ ပုံပြင်ပြောရတာ ကြိုက်သလား။

- ဘာကြောင့်ကြိုက်တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းရင်းကို ပြောနိုင်ကြရဲ့လား။
- သူငယ်ချင်း ပြောတဲ့အကြောင်းကို သေသေချာချာနားထောင်ရဲ့လား။

ကျိုး

မိုးရွာတဲ့

နေ့မှာ က

မိုးစွဲ

ရှုပါတယ်

စိတ်ကို

ဖြစ်ပါတယ်

နေး

ရှုပါတယ်

တတိယာ

အားလုံးက

ကျိုး

ယောက်ဂ

ပိုကောင်း

ပထမတစ်

ပထမတစ်

အားလုံးက်

အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးထားတာကို ပြောကြရအောင်။

ကျွန်တော်/ကျွန်မတို့အုပ်စုက ၅ ယောက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီအထဲက ၂ ယောက်က မိုးရွာတဲ့နေ့မှာ ကစားရတာ ပိုကောင်းတယ်လို့ပြောပါတယ်။ ၂ ယောက်က နေသာတဲ့ နေ့မှာ ကစားရတာ ပိုကောင်းတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

မိုးရွာတဲ့နေ့မှာ ကစားရတာ ပိုကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက် ၃ ချက် ရှိပါတယ်။ ပထမတစ်ချက်က မိုးရွာထဲမှာ ပြေးလွှားဆော့ရလို့၊ ဒုတိယတစ်ချက်က စိတ်ကို လန်းဆန်းစေလို့၊ တတိယတစ်ချက်က သူငယ်ချင်းတွေ့နဲ့ ဘောလုံးကန်ရလို့ ဖြစ်ပါတယ်။

နေသာတဲ့နေ့မှာ ကစားရတာ ပိုကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက် ၃ ချက် ရှိပါတယ်။ ပထမတစ်ချက်က ရာသီဥတုသာယာလို့၊ ဒုတိယတစ်ချက်က စက်ဘီးစီးရလို့၊ တတိယတစ်ချက်က စွဲနှုန်းတမ်းကစားရလို့ ဖြစ်ပါတယ်။
အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးထားတာကို နမူနာပုံစံမှာ ဖြည့်ပြီး ပြောကြရအောင်။

ကျွန်တော်/ကျွန်မတို့အုပ်စုက ထို့ ယောက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီအထဲက ထို့ ယောက်က ပိုကောင်းတယ်လို့ပြောပါတယ်။ ထို့ ယောက်က ပိုကောင်းတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ပိုကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက် ချက်ရှိပါတယ်။
ပထမတစ်ချက်က ၁။ ဒုတိယတစ်ချက်က ၁။ တတိယတစ်ချက်က
ဖြစ်ပါတယ်။

ပိုကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက် ချက်ရှိပါတယ်။
ပထမတစ်ချက်က ၁။ ဒုတိယတစ်ချက်က ၁။ တတိယတစ်ချက်က
ဖြစ်ပါတယ်။
အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

လက်ခံ

ကိတ္တာ

ဆောင်း

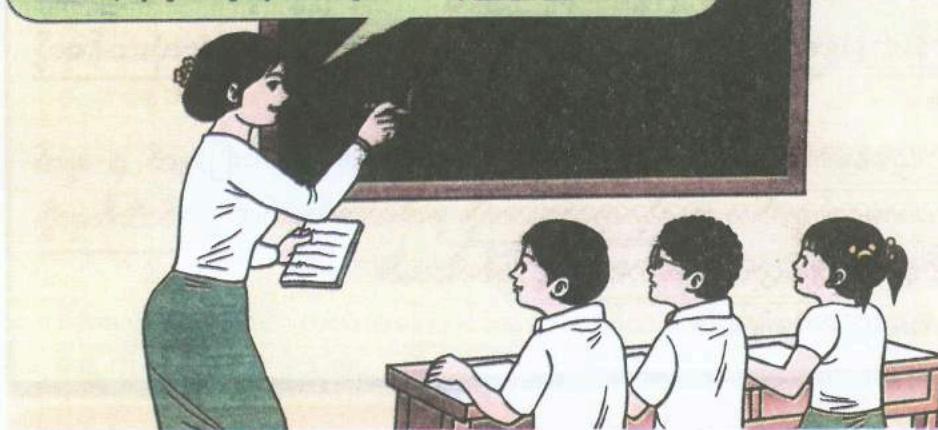
သလား

သင်ခန်းစာ ၂၅ ပုဒ်ဖြတ် ပုဒ်ရပ် သင်ကြမယ်

မြန်မာစာရေးသားရာတွင် အဖြတ်အရပ်မှန်မှန် ရေးသားရွှေတ်ဖတ်နိုင်စေရန် ပုဒ်ကလေး
ပုဒ်မစသော သက်တများကို အသုံးပြု၍ ရေးရသည်။ ထိုသက်တများကို ပုဒ်ဖြတ် ပုဒ်ရပ်
သက်တများဟုခေါ်သည်။

ဝါကျဆုံးရင် ပုဒ်မထည့်ရတာ သိပြီးဖြစ်လို ပုဒ်ကလေးကို
ဘယ်နေရာမှာ သုံးရတယ်ဆိုတာ ရေးကြည့်ကြမယ်

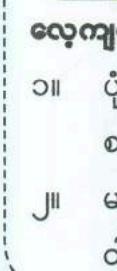
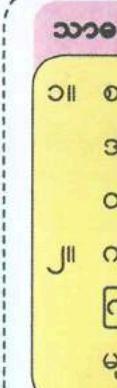
ဝါကျတွေကိုကြည့်ပြီး ဆွဲးစွဲးကရအောင်။

အေးအေးခိုင်သည် ခရီးသွားလျှင်အသုံးပြုရန် သွားတိုက်ဆေးသွားတိုက်တံ့ရှဲဆေးချိုချဉ်နှင့် မူန့်များကို ဝယ်လာပါသည်

အေးအေးခိုင်သည် ခရီးသွားလျှင်အသုံးပြုရန် သွားတိုက်ဆေး သွားတိုက်တဲ့ ရှာဆေး ချို့ချဉ်နှင့် မှန်များကို ဝယ်လာပါသည်။

ပုဂ္ဂနလေးထည့်သားတဲ့ ဝါကျတွေ ဖတ်ရတာ ပိုမြို့
လွှာယ်ကူရှင်းလင်းလာတယ်နော်

ပုဂ္ဂနိုင်မြို့သင်ကြမယ်။

သာစက (၁)

- ၁။ ဒေါ်ခင်မှာလာသည် ဈေးသို့သွား၍ ကြက်သား၊ ဝါး၊ ကန်စွန်းရွက်၊ ချဉ်ပေါင်ရွက်၊ သဆားသီးနှင့် လိမ္မားများ ဝယ်လာသည်။
- ၂။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နောက်တဲ့ မိုးဥတု၊ ဆောင်ဥတု ဟူ၍ ဥတုသုံးပါး ရှိပါသည်။

လေကျင့်ကြမယ် (၁)

- ၁။ ဦးဦးသည် ဈေးထဲမှ သကြားနှီးမှန်ဘဲဥပါတ်ခဲ့နှင့် ဆင်ပြာခဲ့ ဝယ်လာသည်
- ၂။ မေမေသည် စာအုပ်ဆိုင်သို့သွား၍ ပုံပြင်စာအုပ်ကာတွန်းစာအုပ်ပုံဆွဲစာအုပ်နှင့် ဤကိစ္စားစာအုပ်များကို ဝယ်လာပါသည်
- ၃။ မော်မော်တို့ ခြီးထဲတွင် စံပယ်ပင်နှင့် ဆီပင်သနပ်ခါးပင်ယဉ်ဖောင်းပင်နှင့် သစ်ခွာပင်များ ရှိပါသည်

ပုဂ္ဂနိုင်မြို့သင်ကြမယ်။

သာစက (၂)

- ၁။ စာဖတ်ခြင်းသည် လူငယ်တို့အတွက် ပဟ္မသုတရရန်၊ စာဖတ်မြန်ရန်၊ စာပေအရသာခံစားတတ်ရန်၊ အတုယူစရာများနှင့် ရှောင်ကြည်စရာများကို သိရှိထားရန်ဖြစ်သည်။
- ၂။ ကျွန်ုတ်တို့ကျောင်းတွင် ဘောလုံးကစားခြင်း၊ ဘော်လီဘောကစားခြင်း၊ ကြက်တော်ရှိကြခြင်း၊ ထုပ်ဆီးတိုးခြင်းနှင့် ခြင်းလုံးခေတ်ခြင်းစသည့် ကစားနည်းများ ကစားကြပါသည်။

လေကျင့်ကြမယ် (၂)

- ၁။ ပုံပြင်ဖတ်ရန်ကပျာဖတ်ရန်ဝါဗျာဖတ်ရန်ရှိချုပ်ဖတ်ရန်နှင့် သတင်းစာဖတ်ရန် စာကြည့်တိုက်ထဲတွင် စာအုပ်အမျိုးအစားစုံစုံလင်လင် ရှိပါသည်
- ၂။ မမသည် စာဖတ်ခြင်းသီချင်းဆိုခြင်းရေကူးခြင်းနှင့်ဘော်လီဘောကစားခြင်းတို့ကို ဝါသနာပါသည်

ကလေးတိုကိုယ်တိုင်ရေးကြည့်ကြမယ်။

သင်ခ

၁။ နှစ်သက်သော အစားအစာ ၅ မျိုးကို ပုဒ်ကလေးသုံး၌ ရေးပါ။

၂။ ဝါသနာပါသော ကစားနည်း ၅ မျိုးကို ပုဒ်ကလေးသုံး၌ ရေးပါ။

၃။ သင်၏ သူငယ်ချင်း ၅ ဦးအမည်ကို ပုဒ်ကလေးသုံး၌ ရေးပါ။

၄။ ကျောင်းစာသင်ခန်းတွင်ရှိသော ပစ္စည်း ၅ မျိုးကို ပုဒ်ကလေးသုံး၌ ရေးပါ။

ကလေးတို့ရဲ့ မြန်မာစာမျတ်စုစာအုပ်ထဲက
ရေးမှတ်ထားတာတွေကို ပြန်ကြည့်ကြရအောင်

အရင်မှတ်စုတွေမှာ ပုဒ်ကလေး ပုဒ်မ
ကျွန်းခဲ့တာတွေ ရှိနိုင်တယ်နော်

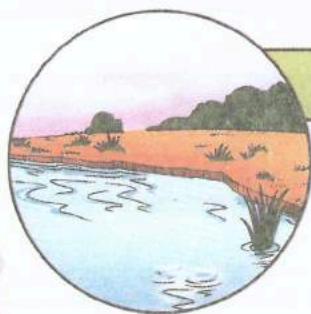

ကျွန်းခဲ့တာတွေရှိရင် ပြန်ထည့်
ကြရအောင်။ ဒါကြောင့်စာပိုဒ်
တွေကို သေချာပြန်ကြည့်ကြမယ်

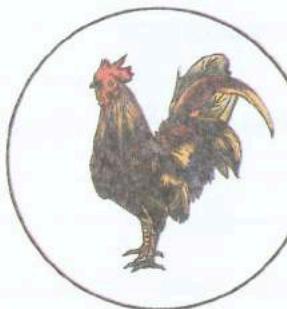
မနက်

သူတို့၏
ထင်သ

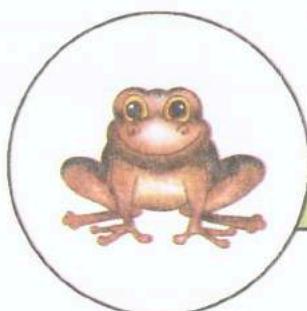
သင်ခန်းစာ ၂၆ ကိုယ်တိုင်ပုံပြောကြရအောင်

ရေကန်

ကိုရွှေကြက်

ဟားကလေးမျက်ပြု

မန်က်ခင်းတစ်ခုမှာ ကိုရွှေကြက်နဲ့ ဟားကလေးမျက်ပြု၊ ရေကန်ဘေးမှာ တွေ့ခဲ့ကြတယ...

သူတို့တွေဘာဆက်ဖြစ်ကြမယ
ထင်သလဲ။ ပြောကြည့်ကြရအောင်

သူတို့ နှစ်ကောင်
တွေ့တဲ့အခါမှာ ဘတွေ
ပြောမလဲဆိုတော့...

အင်း...
ဘယ်လိုစဉ်းစားရင်
ကောင်းမလဲ...

ပုံပြင်ကိုစဉ်းစားရာမှာ စယားပေါ်အပြောင်းပြီး စဉ်းစားကြရအောင်။

ပိမိစဉ်းစားထားသောပုံပြင်

အချိန်	မနက်ခင်း
နေရာ	ရေကန်ဘေး
ဘတ်ဆောင်	ဖားကလေးမျက်ပြား၊ ကိုရွှေကြက်
အဖြစ်အပျက်	
အဆုံးသတ်	

ပုံပြင်တစ်ပုံစိန့်ကို ဖန်တီးရရေးနိုင်ခဲ့ကြရဲ့လား။

ပုံပြင်တစ်ပုဒ်ဖန်တီးရေးကြရအောင်။

(This large rectangular area is intended for drawing or writing the outline of a person.)

ကိုယ်ရေးထားတဲ့ ပုံပြင်လေးကို သူငယ်ရှင်းနဲ့အတူတူ ဖြောကြည့်ကြရအောင်။

ငါရေးထားတဲ့
ပုံပြင်ကတော့... .

ရေးထားတဲ့ပုံပြင်က
စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းလိုက်တာ။
ငါ ပုံပြင်ကတော့...

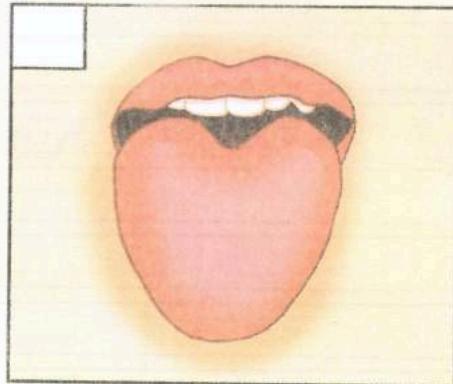

သင်ခန်းစာ ၂၇ စကားထာ

အရှင်းရှင်းပြောပြီး အဖြော်တွဲတွေရအင်။

၁။ န္တားကိုရှိတ်သော်မြား
သစ်သားကအသံထွက်။

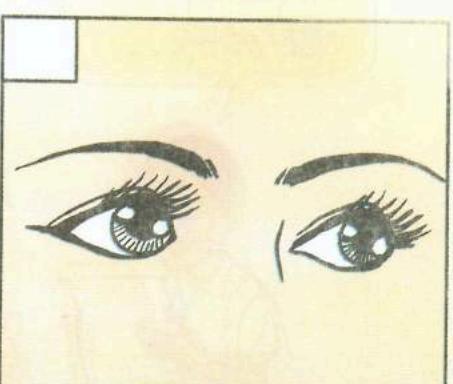
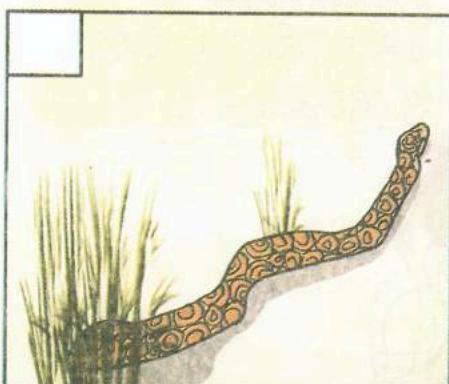

၂။ လိုက်ရူထဲမှာ စပါးပြား။

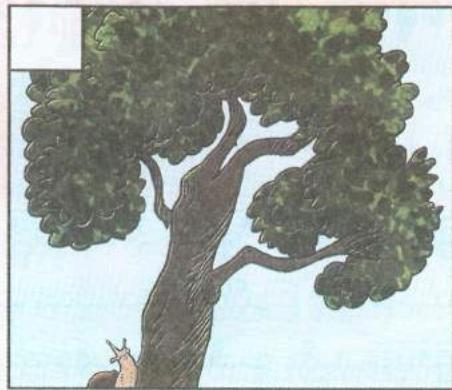
၃။ မည်းတူနှစ်ဖွဲ့
ညအခါ အတူဖက်
နောက်မှာ တိုက်ခိုက်။

၄။ တုတ်ချောင်းလှလှ
မကောက်ရဲ။

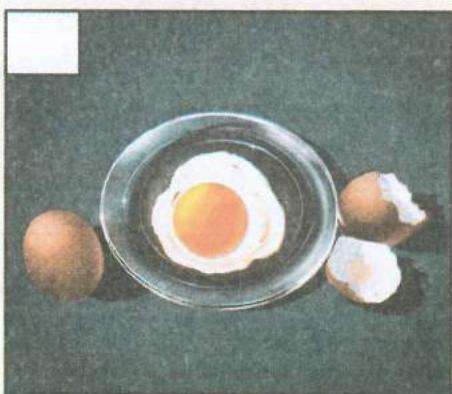

၅။ အသားကိုစားလို
အသီးကို ရှိခိုး။

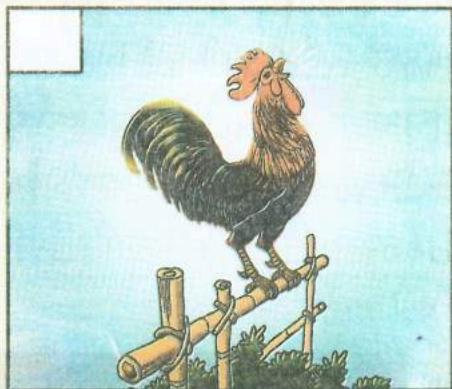

၆။ အဖြေးဝါဝါ လှသန္တာ
အလှမျိုးစုံ ခေါင်းမြို့ခံး
နာရီသိတတ် ယောက်ဗျားမြတ်။

၇။ ပလိုင်းလွယ်လျက်
သစ်ပင်ပေါ်တက်။

၈။ အခံးမှာ ငင်ရောင်
အနှစ်မှာ ရွှေရောင်။

ဘာကြောင့် ဒီအဖြောက်တာလ
ဖြေကြည့်ကြရအောင်

သင်ခန်းစာ ၂၈ ပန်းမျီးစုညီ ဆယ့်နှစ်လရာသီ

ဆယ့်နှစ်လရာသီအလိုက်ပွင့်တဲ့ ပန်းကလေးတွေအကြောင်း ဖတ်ကြရအောင်။

မြန်မာစကားတွင် “ရာသီမသီ ပန်းနှင့်ညီ” ဟူသော ဆိုရိုးစကားရှိသည်။ အခါရာသီအလိုက်
ပွင့်သောပန်းတို့ကို ကြည့်ပြီး မည်သည့်လေ၊ မည်သည့်ရာသီရောက်ပြီကို ခန့်မြှန်းတွက်ဆနိုင်ပြီဟု
ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ရာသီအလိုက်ပွင့်သောပန်းများသည် မည်သို့ ကွဲပြားခြားနားကြသနည်း။

မြန်မာနှစ်ဦးတန်ခူးလ၏ရာသီပန်းဖြစ်သော ကုံကော်ပန်းတို့သည်
အဖြူရောင်ပွင့်ချုပ် လေးခုတို့အလယ်၌ ရွှေဝါရောင်ဝတ်ဆံတို့ဖြင့်
လွှာပစ္စာပွင့်လန်းလာကြသည်။ ကုံကော်ပန်းနှင့်အတူ နှစ်သစ်ကို
ကြိုဆိုသောအားဖြင့် ပိတောက်ပန်းဝါဝါတို့ကလည်း
ဝေဝေဆာဆာဖြင့် ဖူးပွင့်လာကြပေသည်။ မြန်မာ
နှစ်သစ်ချိန်ခါတွင် ကုံကော်ပန်းနှင့် ပိတောက်ပန်းရန်း
တို့က မွေးပံ့လျက်ရှိနေသည်။

ကဆုန်လ၏ရာသီပန်းမှာ စံကားဝါပန်းဖြစ်သည်။
ကဆုန်လသို့ ရောက်သည့်နှင့် ရွှေဝါရောင် စံကားဝါပန်းတို့
လိုင်လိုင်ပွင့်ကြသည်။ စံကားဝါပန်း၏ပွင့်ဖတ်တို့မှာ
နဲ့ညံ့လွှာပေသည်။ ပုံပွားဒေသသည် စံကားဝါပန်းများ
ပွင့်ရာမြေဖြစ်သောကြောင့် စံကားဝါမြေဟုပင်
တင်စားခေါ်ဝေါ်သည်။

နွှေအကုန်မိုးအစကာလ နယုန်လတွင် စံပယ်ပန်း
များ လိုင်လိုင်ပွင့်သောကြောင့် စံပယ်ပန်းကို နယုန်လ၏
ရာသီပန်းဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ အစိမ်းရောင်ချံခွဲယ်
ပင်ပေါ်တွင် ပွင့်နေသော ဖြာဖြာဖွေးဖွေး စံပယ်ပန်း
ကလေးများ၏ရန်းသည် ဝန်းကျင်တစ်ခွင့်သို့ သင်းပံ့
မွေးလျက်ရှိသည်။

ဝါဆိုး
မြတ်လေး
ဖြစ်သည့် [
အားဖြင့်တူ
ပန်းတကာ
သည်။ အ[
ရှိသည်။

တော်
အဆုပ်လိုဂ
အလက်တို့
သည်။ ရင်း
သတ်မှတ်ဝ

တန်း
တန်ဆောင်
ပွင့်လန်းလာ
လိုက်ဖက်ဝ

ဝါဆိုလတွင် မြတ်လေးပန်း၊ ပုန်းညက်ပန်းတို့ ပွင့်ကြသည်။ မြတ်လေးပန်းသည် ဝါဆိုလ၏ရာသီပန်းဖြစ်သည်။ ချို့နှစ်ပင် ဖြစ်သည့် မြတ်လေးပန်းသည် စံပယ်ပန်းပွင့်နှင့် အပွင့်ပုံသဏ္ဌာန် အားဖြင့်တူသည်။ ရှေးယခင်ကပင် မြတ်လေးပန်းကို ပန်းတကာတို့တွင် အမွှေးဆုံးပန်းဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြ သည်။ အဖြူရောင်၊ အနိုရောင်၊ အဝါရောင် သုံးမျိုး ရှိသည်။

ဝါခေါင်လ၏ရာသီပန်းမှာ ခတ္တာပန်းဖြစ်သည်။ ခတ္တာပန်း၏အသွင်မှာ ရှည်သွယ်သွယ် အဖြူရောင်ပွင့်ဖတ် တို့ဖြင့် ဖြာဝေကာ တင့်တယ်စွာပွင့်ကြသည်။ အပွင့်ပုံစံ ကွဲသော ခတ္တာပန်းရောင်စုံများလည်းရှိသည်။

တော်သလင်းလတွင် စိမ်းဝါရောင် ရင်းမာပန်းတို့ အဆုပ်လိုက်ပွင့်ကြသည်။ အပင်၏ အကိုင်း အခက် အလက်တို့တွင် ကပ်၍ ပွင့်လေ့ရှိပုံမှာ ထူးခြားလှ သည်။ ရင်းမာပန်းကို တော်သလင်းလ၏ရာသီပန်းဟု သတ်မှတ်ထားကြသည်။

ဝါလကင်းလွှတ် သီတင်းကျွတ်လတွင် ကြာပန်းများ ဖူးပွင့်ကြသောကြောင့် ကြာပန်းကို သီတင်းကျွတ်လ၏ ရာသီပန်းအဖြစ် သတ်မှတ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကာလ တွင် လယ်ကွင်း၊ ချောင်း၊ ကန်တို့တွင် ကြာမျိုးစုံ ဖူးပွင့် အလှုဆင်ကြပါသည်။

တန်ဆောင်မှန်းလ၏ရာသီပန်းမှာ ခဲ့ပန်းဖြစ်သည်။ တန်ဆောင်မှန်းလရောက်လျှင် ခဲ့ပန်း ဝါဝါလေးများ ပွင့်လန်းလာကြသည်။ နွယ်ပင်ဖြစ်ပြီး အရွက်စိမ်းများနှင့် လိုက်ဖက်တင့်တယ်စွာ ပွင့်လေ့ရှိသည်။

ဆောင်းလရာသီတွင်ပါဝင်သော နတ်တော်လ၏
ရာသီပန်းကို သဇ်ပန်းဟု သတ်မှတ်ကြသည်။
ရိုးတံရွည်တွင် အဖွင့်ဖြူဖြူသေးသေးကလေးများ
အစီအရို့သွယ်တန်းကာ ပွင့်နေသည့်ပုံသဏ္ဌာန်မှာ
နွဲနွဲနောင်းနောင်းရှုံးလှသည်။

ပြာသို့လ၏ရာသီပန်းမှာ ခွာညီပန်းဖြစ်သည်။ ပြာသို့လ
ရောက်လျှင် အညီရင့်ရောင်ပွင့်ချပ်တို့ အလယ်တွင် ဖြူဖွေး
သော ဝတ်ဆံတိုင်များပါသည် ခွာညီပန်းများက လှပသည့်
အဖူးအငံများနှင့်အတူ ဖူးပွင့်လာကြပါသည်။ ခွာညီပန်း၏
ရှုန့်မှာလည်း သင်းပုံ၊ ပုံ၊ ရှုန့်ဖြစ်သည်။

တို့တွဲလ၏ရာသီပန်းကို ပေါက်ပန်းနှင့် လဲပန်းဟု
သတ်မှတ်ထားကြသည်။ လဲဆိုသည်မှာ လက်ပံပင်ကို
ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ရဲရဲနီနေသော
ပေါက်ပန်း၊ လဲပန်းကလေးများသည်
အရွက်စိမ်းများကြားတွင် လှပစွာ
ပွင့်လန်းလာကြသည်။

ဆောင်းအကုန်နွောကူး အပူရှိန်အလွန်ပြင်းသော
ကာလဖြစ်သည့် တပေါင်းလ၏ရာသီပန်းသည် သရဖိပန်း
ဖြစ်သည်။ ဝတ်ဆံဝါဒ ပွင့်ချပ်ဖြူဖြူနှင့် မွေးပုံးသည့်
သရဖိပန်းများသည် အပင်၏အကိုင်းအခက်တွင်
ယုက်ကာ ပွင့်တတ်ပုံမှာ ထူးခြားလှပါသည်။ မွေးပုံးသော
သရဖိပန်းရန်းက ရင်ကိုအေးမြှုပေါ်သည်။

သည် မေ
စုံလင်စွာ
ရာသီအစား
ထိုကြော်
လိုအပ်လှ

လအဲ

တား

ကား

နော

ထိုကြောင့် ဆယ့်နှစ်လရာသီပန်းများအကြောင်းကို ကင်းဝန်မင်းကြီးက

“ပန်းကုံကော် ရွှေစံကား
ငွေသားနဲ့ စံပယ်မှန်။
မြတ်လေး ခတ္တာနှင့်
ရွှေရင်းမှ ကြာခဲ့
ဖွဲ့စနှင့်လျှို့။

သဇ်ကျွန်း၊ ခွာတံ့ ပေါက်လဲ။
ပွင့်ဝတ်ကယ် ရွှေဖီမင်း
သင်းထံနဲ့က”ဟူ၍
စာဖွဲ့ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာရေမြေတောတောင် သဘာဝနှင့် အညီ ရာသီအလိုက်ဖူးပွင့်ကြသည့်ပန်းများ
သည် မတူညီကြသော်လည်း ဆယ့်နှစ်လရာသီပတ်လုံးမပြတ်အောင် အရောင်အသွေး
စုံလင်စွာ ဖူးပွင့်ကာအလှဆင်ကြပါသည်။ ရာသီအလိုက်ပွင့်သောပန်းများသည် ပွင့်သည့် အချိန်
ရာသီအလိုက် ပုံသဏ္ဌာန်၊ အရောင်အဆင်း၊ အနဲ့ အမျိုးမျိုးကွဲပြားခြားနားကြောင်း သိရှိရပါသည်။
ထိုကြောင့် သဘာဝတရား၏ အလှတရားများကို လူသားတိုင်း တန်ဖိုးထားမြတ်နိုးတတ်ရန်
လိုအပ်လုပါသည်။

 ပန်းမျိုးစုံညီ ဆယ့်နှစ်လရာသီမှာပါတဲ့ အကြောင်းအရာ၊ ဓာတ်ပုံစွဲကိုကြည့်ဖြီး
အနှစ်ချုပ်ရေးကြရအောင်။

လအမည်	ရာသီအလိုက်ပွင့်သောပန်း	အရောင် ပုံသဏ္ဌာန် (ထူးခြားချက်)
တန်ခူး	ကုံကော်ပန်း	အဖြူရောင်ပွင့်ချုပ် င့် ခုနဲ့ ရွှေဝါရောင် ဝတ်ဆံလေးတွေရှိတယ်။
ကဆုန်		
နယုန်		

လေ့ကျင့်ခန်း

သတ်ပုံအမှန်ကိုရွှေ့ချယ်၍ ကွက်လပ်ဖြည့်ပါ။

- ၁။ နှင်းဆီပန်း၏ _____ တို့မှာ နှီးညံ့လှပေသည်။ (ပွင့်ဖတ်၊ ပွင့်ဖက်)
- ၂။ မနောက် မိုးရွာထား၍ မြေသင်းရန်များ _____ နေသည်။ (သင်းပုံ၊ သင်းပြန်)
- ၃။ ပန်းပွင့်များ၏ အရောင်အဆင်း _____ သည် တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ကွဲပြားခြားနားကြသည်။ (ပုံသဏ္ဌာန်၊ ပုံသဏ္ဌာန်)

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွံ့ဖြိုးပြုပါ။

ဝေဝေဆာဆာ၊ ဖြူဥြူဖွေးဖွေး၊ အစီအရိုး စွဲ့စွဲနောင်းနောင်း၊ ရဲရဲခီး

သာမက

ဝေဝေဆာဆာ။ ။ ခြိုထွင် စံပယ်ပန်းများ ဝေဝေဆာဆာ ဖူးပွင့်နေသည်။

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

- ၁။ ဆယ့်နှစ်လရာသီဘွဲ့ကဗျာပါ ရာသီအလိုက်ပွင့်သော ပန်းအမည်များကို ဖော်ပြုပါ။
- ၂။ “ရာသီမသီပန်းနှင့်ညီ”ဟူသော ဆိုရိုးစကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြုပါ။
- ၃။ ဆယ့်နှစ်လရာသီအလိုက်ပွင့်သောပန်းများအနက် အကြိုက်နှစ်သက်ဆုံးပန်း၏ အမည်ကိုဖော်ပြု၍ အဘယ်ကြောင့် နှစ်သက်ရသည်ကို ရေးပါ။
- ၄။ သင်တို့နေထိုင်ရာ အရပ်ဒေသအလိုက် ထင်ရှားသော ပန်းအမည်များကို ဖော်ပြုပါ။

သင်ခန်းစာ ၂၉ ပေးစာ

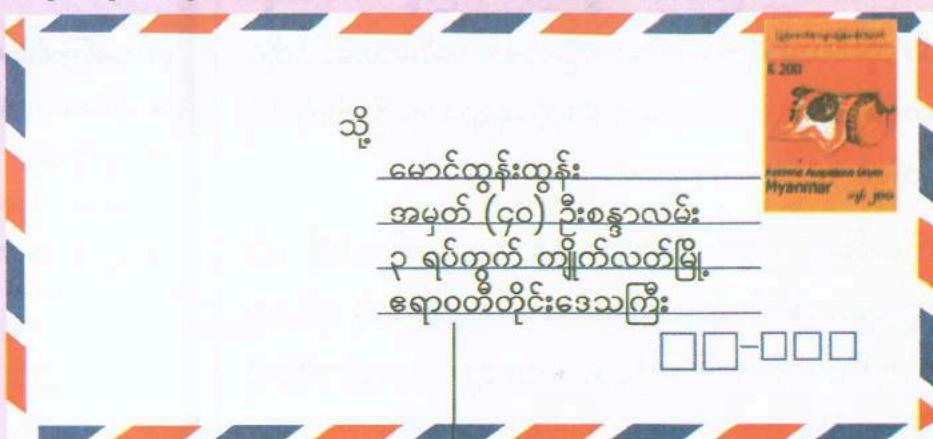

အလည်လာဖို့ ဒေါတဲ့စာ ရေးကြရအောင်။

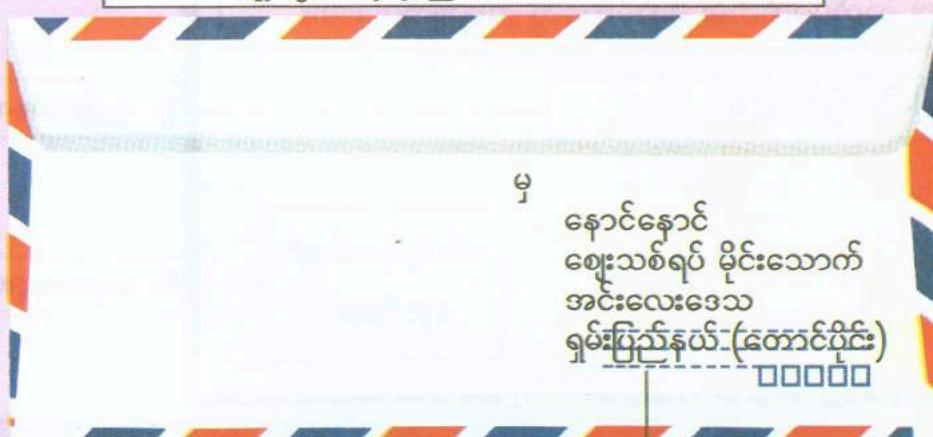

နောင်နောင်က သူငယ်ချင်း ထွန်းထွန်းကို သူဆီအလည်လာဖို့ စာပို့လိုက်တယ်။ စာအိတ်မှာ သူငယ်ချင်းရဲ့ နေရပ်လိပ်စာ ရေးထားတယ်

စာအိတ်တွင်ရေးသားပုံ

စာလက်ခံမည့်သူ အမည် လိပ်စာကို စာအိတ်အလယ်တွင် သိသာထင်ရှားစွာ ရေးရမည်။

ပေးပို့သူ အမည် လိပ်စာကို သိသာထင်ရှားစွာ ရေးရမည်။

နောင်နောင်က သူ့အသရဲ့ ပျော်စရာကောင်းပုံအကြောင်း ရေးထားတဲ့ စာကို ဖတ်ကြည့်ကြရအောင်။

၁၄၁ ဂုဏ်

သူ့ယောက်ချင်းထွန်းထွန်းရေး

နေကောင်းရဲ့လား သတိရလို့ ငါစာရေးလိုက်ပါတယ်။

လာမဲ့နွှေရာသီ ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ ငါတို့ရှမ်းပြည်နယ် အင်းလေးအောက် မိုင်းသောက်ရွာကိုလာလည်ဖို့ ပိတ်ခေါ်ချင် တာပါ။ တို့အောက်ရှိတဲ့ ဖောင်တော်ဦးဘုရား၊ အင်းလေးခေါင်တိုင် ရက်ကန်းရုံးနဲ့ လေ့လာစရာကောင်းတဲ့နေရာတွေကို ငါလိုက်ပို့ ပေးမယ်လေ။

တို့အင်းသားတွေရဲ့ ခြေထောက်နဲ့ လျော့လျော့တာကို မင်းမြင်တွေရမှာပေါ့။ ဒုံးအပြင် ရေပေါ်မှာ ဆောက်ထားတဲ့ အိမ်တွေ ရယ်၊ ကျွန်းများစိုက်ခင်းတွေရယ် မင်းတွေရတဲ့အခါ သိပ်ကို အုံသွားမယ်။

တို့ဆီကို လာဖြစ်အောင်လာခဲ့ပါကွာ။ မင်းအတွက် ဓဟေ့သုတ ရစရာ၊ ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်း ရှိက်စရာတွေ အများကြီးရမှာပါ။

ငါ့ဆီစာပြန်ပါအေး။

မင်းရဲ့သူ့ယောက်ချင်း
နောင်နောင်

၁။ ရေးသားသည့်ရက်စွဲ

၂။ လက်ခံမည့်သူအမည်

၃။ နှုတ်စွဲနဲ့ဆက်စကား

၄။ အကြောင်းအရာ

- * မိမိအောက်မည်
- * ထူးခြားတဲ့ အကြောင်းအရာ
- * ပျော်စရာကောင်းပုံ

၅။ နှုတ်ဆက်စကား

၆။ ရေးသားသူအမည်

- အလည်လာဖို့ ခေါ်တဲ့စာရေးတဲ့အခါ ၁ က ၆ အထိ အချက်တွေပါအောင် ရေးကြရမယ်နော်။

သူငယ်ချင်းထဲ ပေးစာပို့စို့ လိပ်စာရေးကြရအောင်။

သုတေသန

သူအမည်

နှစ်ကား

အရာ

အမည်

အရာ

ဘာင်းပုံ

တား

အမည်

ဗုဒ္ဓ

□□-□□□

□□□□

ပေးထားတဲ့ နမူနာစာကို ကြည့်ပြီး သူငယ်ချင်းထံ ပေးစာရေးကြရအောင်။

- ပေးစာတွေရေးတဲ့အခါ-

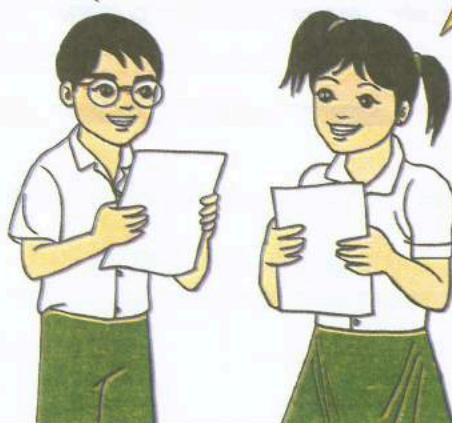
- သူငယ်ချင်း၊ ဆွဲမျိုး၊ မောင်နှမတွေဆီကိုလဲ ပေးစာရေးလို့ရတယ်။
- ရေးတဲ့အခါ မှတ်စုစာအုပ်ထဲမှာ အရင်ရေးကြည့်ကြမယ်။
- ပြီးမှ အချောက္ခာရေးမယ်။
- သူငယ်ချင်းအချင်းချင်း ဖတ်ကြည့်ကြမယ်။

ကိုယ်ရေးထားတဲ့စာကို သူငယ်ချင်းနဲ့ အပြန်အလှန်ပြောကြည့်ကြမယ်။

တိုကတော့ သူငယ်ချင်း နွယ်နိုက်
တို့ဆီလာလည်ဖို့ ခေါ်ထားတယ်

ဟုတ်လား
ငါကတော့...

- လက်ရေးလှလှ ရေးထားသလား။
- စာလုံးပေါင်းသတ်ပဲ မှန်ရဲ့လား။
- စာလက်ခံမဲ့သူရဲ့ အမည်၊ လိပ်စာ၊ မိမိအမည်၊ လိပ်စာ မှန်မှန်ကန်ကန်ရေးသားထားသလား။

သင်ခန်းစာ ၃၀ စကားပုံများ

ရုပ်ပုံကလေးတွေကြည့်ပြီး စကားပုံပြောကြမယ်။

၁။ လမင်းကြီးသာနေတဲ့အချိန်မှာ မိန်းမပျို့လေး ဘာလုပ်နေသလဲ။

လသာတုန်းပိုင်းငါး

ဆိုလိုရင်း - အခြေအနေပေးလာသည့်အခါတွင် အခွင့်ကောင်းယူ၍ အလုပ်လုပ်ကြရပုံ
ကို ဆိုလိုရင်း ဖြစ်သည်။

ခိုင်းနှိုင်းပုံ - ရှေးအခါ လျှပ်စစ်မီးမရှိသေးခင်က ညာက်အလုပ်လုပ်လိုလျှင် ထိန်ထိန်
သာသည့် လရောင်ကို အားကိုး၍လုပ်ရသည်။ လမင်းကြီးသည်အမြဲတမ်း
ထိန်ထိန်မသာနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့်လသာတုန်းကို ပိမိလုပ်လိုသော ခိုင်းငါးသည့်
အလုပ်ကို လသာချိန်တွင် လုပ်ရကြောင်း ခိုင်းနှိုင်းဖော်ပြသည်။

ဘယ်လိုနေရာမျိုးမှာ ဒီလိုစကားပုံလေးကို အသုံးပြုကြသလဲ။

လသာတုန်းပိုင်းငါးဆိုသလို ကျောင်းသူလေး အေးမိုးဟာ အချိန်ကို
အကျိုးရှိရှိနဲ့ အသုံးချေခဲ့တဲ့အတွက် စာမေးပွဲကို အခက်အခဲမရှိ
အောင်မြင်ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် အခွင့်အခါကောင်းကြီးနေချိန်မှာ
အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချေတတ်တာကို ပြောချင်ရင် ဒီစကားပုံကို
သုံးလို့ရတယ်

၂။ သစ်ပင်တစ်ပင်မှာ ငှက်တွေအများကြီးဘာလိုနားနေနိုင်တာလဲ။

သစ်တစ်ပင်ကောင်း ငှက်တစ်သောင်းနားရ

- ဆိုလိုရင်း - ဥစ္စာစီးပွားရာထူးဂုဏ်သိန် ပြည့်စုံသူကို အများတကာ အမှိုအခိုပြု၍ အားထားနိုင်ကြောင်း ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။
- ခိုင်းနှုင်းပုံး - အရိပ်အဝါသနှင့်ပြည့်စုံသော သစ်ပင်ကို ငှက်များ လာရောက်နားခို နေနိုင်ပုံနှင့် ခိုင်းနှုင်းဖော်ပြသည်။

ဘယ်လိုနေရာမျိုးမှာ ဒီလိုစကားပုံလေးကို အသုံးပြုကြသလဲ။

သစ်တစ်ပင်ကောင်း ငှက်တစ်သောင်းနားရဆိုသလို ဦးလေးတို့မိသားစု မြို့ပေါ်တက်ပြီးစီးပွားရာတော့ ကြီးပွားသွားတဲ့ အခါမှာ နယ်မှာရှိတဲ့ အမျိုးအဆွဲတွေက ဦးလေးရဲ့ အကူအညီအထောက်အပံ့တွေကို ရကြတယ်။ ဒါကြောင့် ကြီးပွားချမ်းသာလာရင် အများအတွက်လဲ မို့ခို အားထားနိုင်တယ်ဆိုတာကို ပြောချင်ရင် ဒီစကားပုံကိုသုံးလို့ရတယ်

၃။ လမ်းသွားနေရင်း ဘာဖြစ်သွားသလဲ။

ခလုတ်ထိမှ အမိတ

ဆိုလိုရင်း - ဒုက္ခဆင်းရဲနှင့် အမှန်တကယ်ကြိုးတွေရသောအခါ မိခင်ကို တမ်းတမိတတ်သည့်အကြောင်း ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

ခိုင်းနှိုင်းပုံ - ခလုတ်ထိမှ အမိတတတ်ပုံဖြင့် ခိုင်းနှိုင်း ဖော်ပြသည်။

မေမေက သမီးရေ မေမေလျိုးထားတဲ့ သရက်သီးတွေပဲစားနော်လို့
မှာခဲ့တယ်။ သရက်သီးတွေချို့လွန်းတော့ လျိုးထားတဲ့သရက်သီးကို
စားရတာနဲ့ အားမရဘူး။ ဒါနဲ့ မလျိုးရသေးတဲ့ သရက်သီးကို ယူပြီး
ဓမ္မနဲ့လျိုးလိုက်တာ လက်ကို ဓမ္မထိသွားတယ်။ အား... မေမေရေ
နာလိုက်တာ သွေးတွေထွက်လာပြီ။ မေမေစကား နားမထောင်မိတော့
လက်မှာ ဒက်ရာရသွားပြီဆိုပြီး အောင်င့်မိတော့တယ်။ ခလုတ်ထိမှ
အမိတ မိတော့တာပါပဲ

တခြားဘယ်လိုနေရာမျိုးတွေမှာ ဒီလိုစကားပုံမျိုးကို အသုံးပြုကြသလဲ။

၄။ လယ်သမားကြီး လယ်ထဲကို ဘယ်လိုသွားနေသလဲ။

လယ်ထွန်သွားနွားမေ

- ဆိုလိုရင်း -** အလုပ်ကိစ္စတစ်ရပ် ဆောင်ရွက်ရန်သွားရာတွင် ယင်းအလုပ်အတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည့်အရာ မေလျော့နေခဲ့ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။
- ခိုင်းနှိုင်းပုံ -** လယ်ထွန်သွားရာတွင် နွားမေကျွန်ခဲ့ပုံဖြင့် ခိုင်းနှိုင်းဖော်ပြသည်။

ဒီနေ့ မေဇာ် အိပ်ရာထနာက်ကျခဲ့တယ်။ ကျောင်းမှာ အသင်းတာဝန်ကျတော့ အပြေးအလွှာသွားခဲ့တယ်။ စာသင်ချိန်ရောက်လို လွယ်အိတ်ကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်မှ ကွန်ပါဘူး ပါမလာတာ သိရတယ်။ အဲဒီအခါမှုတွေးမိတယ် မနေ့ညာက အိမ်စာလုပ်ရင်း မေကျွန်ခဲ့တာပဲ။ “ဒုက္ခပါပဲ သူငယ်ချုပ်းရေ ခဲ့တဲ့ဗျားပါအေး”လို ပြောပြီး အကူအညီတောင်းရတယ်။ လယ်ထွန်သွားရင်းနွားမော်သလိုပဲ။ အရောက်တဲ့အရာ မေကျွန်ခဲ့တယ်

တခြားဘယ်လိုနေရာမျိုးတွေမှာ ဒီလိုစကားပုံမျိုးကို အသုံးပြုကြသလဲ။

သင်ခန်းစာ ၃၁ သုံးပွဲတစ်ခိုင် (ပြေတေ)

ဝါဝင်သူများ

ဦးမြတ်ကျော်

အားဖြင့်မှာ အားဖြင့်မှာ

ဒေါ်ခင်မိုးပွဲ

ဦးမြတ်ကျော်၏သမီး

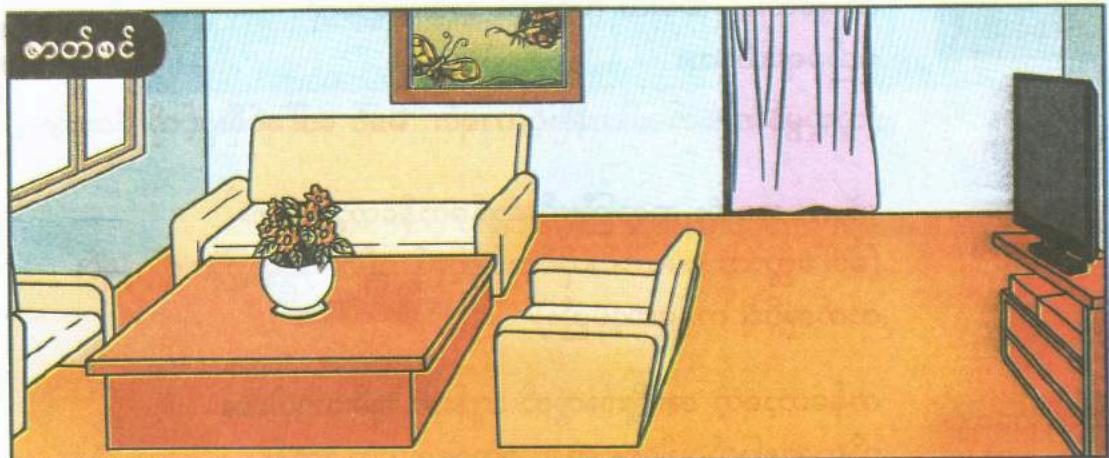
ဒေါ်ခတ္တာ

မူလတန်းပြဆရာမ

သူသူမွန်

ဒေါ်ခင်မိုးပွဲ၏သမီး
စတုတွေတန်းကျော်၏သမီး

ကားလိပ်ဖွင့်

ဒေါ်ခတ္တာ

ဆရာကြီး ရှိပါသလားရှင်။
(အိမ်ဝင်းတံခါးမှ လျမ်း၍ ခေါ်စေ)

ဒေါ်ခင်မိုးပွဲ

ဦးမြတ် - ဆရာမပါလား။ ဆရာကြီး ရှိပါတယ်ရှင်၊ ဝင်ခဲ့ပါ။
ဟဲ သမီး မွန်မွန်။ သမီးရဲ့ဆရာမ လာနေတယ်။

သူသူမွန်

(ပြေးလွှာရင်း) တိချက်က သမီးတို့အိမ် လာတယ်နော်။
သမီးကို ဘာပြောချင်လိုလဲ။

ဒေါ်ခတ္တာ

သမီးဘိုးဘိုး ဦးမြတ်ကျော်ဆီ လာတာပါ။
ကန်တော့ရင်းနဲ့ စာမေးချင်လို့ပေါ့။

ဦးမြတ်

သူသူမွန်

တိချယ်က ဘိုးဘိုးဆီမှာ စာမေးချင်လို့။ ဟုတ်လား တိချယ်။
(သူသူမွန်က အုံဉာဏ်ပြုနေမည်။)

ဦးမြတ်ကျော်

ဟဲ့ ခတ္တာ၊ အထဲကို ဝင်ခဲ့လေ။ ကုလားထိုင်ပေါ်ထိုင်ဟဲ့
ကိစ္စများရှိလို့လား။

သူသူမွန်

ဒေါ်ခတ္တာ

မရောက်တာလဲကြာ၊ ဆရာ့ကိုလဲ ကန်တော့ချင်၊
စာမေးချင်တာလဲ ပါပါတယ် ဆရာကြီး။
(ဆရာမ၊ ဒေါ်ခင်မိုးပွင့်တို့ ဝင်ထိုင်ကြမည်။
သူသူမွန်က ရှောင်ဖယ်ဖယ် လုပ်နေမည်။)

ဒေါ်ခင်

ဒေါ်ခင်မိုးပွင့်

သမီးလေး... သမီးလဲ လာလော့။ သမီးဆရာမကို
ညွှေ့ခံရမယ်လော့။

ဒေါ်ခဲ့ဗျာ

(သူသူမွန်က စိတ်မပါဘန်ဖြင့်လာရင်း မိခင် ဒေါ်ခင်မိုးပွင့်ကို မို့နေစေး။)

သူသူမွန်

ဒေါ်ခတ္တာ

ကဲ...ပထမဆုံး ဆရာကြီးကို ကျွန်ုပ်မကန်တော့ပါရစေး။
(ဒေါ်ခတ္တာက ဖယောင်းတိုင်ထုပ်နှင့်မုန့်ထုပ်ကို ဆရာကြီးရှေ့ ချေရင်း
လက်အုပ်ချိ ကန်တော့မည်။)

ဒေါ်ခင်

ဦးမြတ်ကျော်

ကန်တော့ရတဲ့ အကျိုးအတွက် ကျော်မာ ချမ်းသာပါစေး။
လိုရာဆန္ဒပြည့်ဝပါစေး။ ကဲ... ခတ္တာရော တွေ့ရတုန်း
ဆုံးမရအုံးမယ်။

သူသူမွန်

ဒေါ်ခတ္တာ

ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာကြီး။ ဆရာကြီးကိုလဲ စာမေးပါရစေရွင့်။

ဒေါ်ခဲ့ဗျာ

ဦးမြတ်ကျော်

အေး။ ခတ္တာက ငါမြေးမလေး တတိယတန်းတုန်းကလဲ
စာသင်ပေးရတယ်ဆို။ လယ်စောင့်တဲ့လေး ကဗျာကို သင်တဲ့အခါ
လယ်စောင့်တဲ့လေး ဇြေတရှေ မိုးကျပ်အောက်မှာနေ လို့သင်တယ်ဆို။

ဦးမြတ်

ဒေါ်ခတ္တာ

ဒီလိုပါ ဆရာကြီး၊ ကဗျာကို ရွှေတဲ့အခါ ကလေးတွေ နားလည်
လွှာယ်အောင် ဇြေတရှေလို့၊ အောက်မှာနေလို့ ရွှေတိုင်းတာပါ။

ဦးမြတ်ကျော်

မဟုတ်ဘူးကွဲ့။ ကဗျာဆိုတာက အသံသာအောင်လိုကာရန်နဲ့
ချိတ်ထားတာ၊ ရွတ်ရာမှာလဲ ကာရန်အတိုင်း ရွတ်ရမယ်။
ဒီကဗျာမှာ ခြေတဲ့ ရည်၊ အောက်မှာ တည်တိုနဲ့ အသံအောင်
ကြာနဲ့ဆိုတာ ပါသေးတယ်၊ ပါတဲ့အတိုင်း ရွတ်ခိုင်းရမယ်။ အမိပ္ပါယ်
ရှင်းပြရာမှာတော့ နားလည်လွယ်မဲ့ စကားလုံးနဲ့ ရှင်းပြပေါ့ကွဲ့။ ဟုတ်လား။

သူသူမွန်

(အသံတိုးတိုးဖြင့်) မေမေ ဘိုးဘိုးက ဆရာလဲ မဟုတ်ဘဲနဲ့
တိချိယ်ကို ဘာလို့ သင်နေရတာလဲ။

ဒေါ်ခင်မိုးပွင့်

သင်တတ်လို့ သင်တာပေါ့ သမီးရဲ့။

ဦးမြတ်ကျော်

သင်ခန်းစာတွေကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထား၊ မမှားအောင်လဲ
ဂရှစိုက်။ မှားရင်တော့ ငယ်ငယ်တုန်းကလို ခတ္တာကို ဆူရမှာပဲ။

ဒေါ်ခတ္တာ

ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာကြီးး။

သူသူမွန်

တိချိယ်ကို ဘိုးဘိုးကဆူရင် တိချိယ်သနားပါတယ် မေမေ။

ဒေါ်ခင်မိုးပွင့်

ဆရာက တပည့်ကို လိမ္မာအောင် ဆုံးမတာ ဝမ်းသာရမှာပေါ့
သမီးရဲ့။

သူသူမွန်

ဘိုးဘိုးက တိချိယ်ထက် တတ်ရော တတ်လိုလား။
(တိုးတိုးပြော)

ဒေါ်ခတ္တာ

(ဆရာမက သူသူမွန်ကို ကြည့်ရင်း) သူသူမွန် သမီးလေး။

ဘိုးဘိုးက တိချိယ်ထက် ပိုတတ်တယ်ကွဲ့။

သမီးလေးလဲ ဘိုးဘိုး သင်ပြတာတွေကို မှတ်ထားရမယ်။ မှတ်ထားပြီး
တိချိယ်ကိုလဲ ပြန်ပြောရမယ်နော်။

ဦးမြတ်ကျော်

ငါမြေးရော ခတ္တာရော တိချိယ်လို့ မပြောဘဲ မြန်မာဆန်ဆန် ဆရာမလို့
ပြောကြပါလား... ကဲ...မြေးလေး သူသူမွန်။ ဆရာမ မှာတာတွေ
မှတ်ထားရမယ်နော်။

သူ့သူ့မွန်

ဟုတ်ကဲ့ပါ။ တီချယ်မှာတာ အဲလေ...ဆရာမ မှာတာကို
မှတ်ထားပါမယ် ဘိုးဘိုး။

ဒေါ်ခင်မိုးပွင့်

ကဲ လာသမီး။ ဆရာမဖို့ ကော်ဖို့ဖော်ကြဖို့။
(ဒေါ်ခင်မိုးပွင့်က သူ့သူ့မွန်ကို အိမ်ထဲခေါ်သွားမည်။)

ဦးမြတ်ကျော်

ကဲ...ဆရာမရော ကြိုတင်လတ်တိုက်ထားလို့ အတ်လမ်းကတော့
ဖြောင့်သွားပြီ။ နှီးမဟုတ်ရင် ဒို့များက ဘာကိုပဲ ပြောပြော၊
ဘာကိုပဲသင်သင် တီချယ်လောက် မတတ်ဘူးချည်း ပြင်းနေ
တာပဲ။ ခုတော့ အဆင်ပြေကောင်းပါရဲ့။

ဒေါ်ခတ္တာ

ကောင်းပါတယ် ဆရာကြီး၊ ခုလို ဆရာရယ်၊ မိဘရယ်၊
ကျောင်းသားရယ် ညီနှီးလုပ်တော့ ပညာရေးမှာ
ပို့အောင်မြင်နိုင်တာပေါ့။

ကားလိပ်ချု

ပြီးပါပြီ။

ဓာတ်ဆရာ ကိုမြန်စာ

တယ်

မူးထ

တစ်

လက်

ပေါ်

လေ့ကျင့်စန်း

- ၁။ ပြေတ်ကပြရာတွင် ပုံဖော်ပေးသူများကို ဖော်ပြုပါ။
- ၂။ ပြေတ်ကပြရာတွင် ပြင်ဆင်ပါဝင်ရမည့် အချက်များကို ဖော်ပြုပါ။
- ၃။ အတ်ညွှန်းဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။
- ၄။ သူ့သူ့မွန်က အဘိုးဖြစ်သူနှင့် ဆရာမတို့ နှစ်ဦးတွင် မည်သူကို ပို၍ အလေးထား
သနည်း။
- ၅။ အဘိုးဖြစ်သူကို ဆရာမက ရှိသေစွာဆက်ဆံသောအခါ မြေးမလေး၏ စိတ်တွင်
မည်သို့ဖြစ်နေသနည်း။
- ၆။ သူ့သူ့မွန်၏စိတ် ပြောင်းလဲသွားစေရန် အဘိုးဖြစ်သူက မည်သူ စီစဉ်ခဲ့သနည်း။
- ၇။ ပညာရေး ပို့မို့အောင်မြင်နိုင်အောင် မည်သူ လုပ်ဆောင်သင့်သနည်း။

သင်ခန်းစာ ၃၂ ဒီးပတ်သံ (သချင်)

(အမျိုးနော် တကယ်မြတ်ပါတဲ့ ကိုးနားရတ် ရောင်စုံခြေယ)။ (ဒီးပတ်ကိုတဲ့လွယ်ပါ တယ်၊ မြန်ပြည်နယ် ကျော်ကြား)။ (တီးလိုက်မယ်ကဲ့ ရွှေဒီးသံကို)။
မိုးထက်ယံ နတ်ထံကြား၊ အလိုရှင် / အလိုဗျာ နတ်ထံကြား။

သချင်

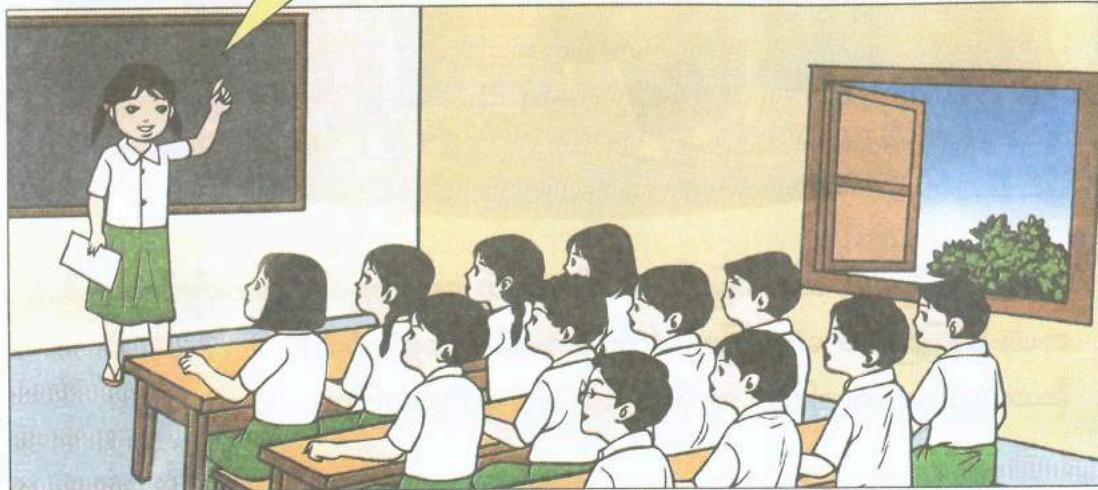
လုပ်အားပေးဖို့ ထွက်လိုလာ၊ ညီညီညာညာ လာကြလာကြ။
တစ်ယောက်တစ်လက် ဝိုင်းလိုကူး၊ အများပြည်သူ ကောင်းဖို့ကောင်းဖို့။
ရပ်ရွာအကျိုး သယ်ပိုးတာ၊ ဝဖြိုးသာယာ ကျွန်းမာဖို့ပဲ။
လက်တွေ့ဖွံ့ဖြိုး မမေ့ပါ၊ စုကာပေါင်းကာ လုပ်ကြကိုင်ကြ။
တံတားခင်းပါ လမ်းပြင်ပါ၊ အလုပ်ဆိုတာ ဂုဏ်ရှိတာပဲ။
ပေါက်ပြားကိုင်ကာ မြေဆွာပါ၊ မြေပေဇ္ဈသာ စိုက်ကြပိုးကြ။
တို့ကျောင်းတော်ကြီး သန့်ရှင်းအောင်၊ ငါတို့မယ်မောင် ရှင်းကြလင်းကြ။
ကျောင်းရင်သွေးများ နှီးကြားပါ၊ တိုးပွားမြန်မာ ရွှေပြည်သစ်သို့။
ပညာချွှန်အောင် ကြိုးစားမှာ၊ ဖြိုးတွေးနောင်ခါ ချမ်းသာမလဲ။
မိဘဆရာတို့ မေတ္တာရော ကျွန်းပို့တို့တစ်တွေ ခံယူပါ၏။
(ဟေ့ စိန်လား၊ ဟေ့ မြေလား)။ ဟေးလား မောင် / မယ် ရှို့ဝါး။

သင်ခန်းစာ ၃၃ မေးကြည့် ဖြေကြည့် အဖြေရှာကြည့်ပါ

မေးခွန်းမေးတမ်း ကစားကြရအောင်။

ကျွန်ုမ် နှစ်သက်တဲ့ အားကစားနည်းတစ်မျိုးကို စာရွက်မှာ ရေးထားတယ်။ ခန့်မှန်းကြည့်ပါ။ တစ်ယောက်ကို မေးခွန်း ၁ ခုစီ မေးလို့ရတယ်။ ကျွန်ုမက ဟုတ်တယ်၊ မဟုတ်ဘူး ပြန်ဖြေမယ်။ မေးခွန်း ၁၀ ခုပြည့်ရင် အဖြေတိုက်ကြည့်မယ်

သောင်းသောင်းရေ အဲဒီကစားနည်းက
အဖွဲ့လိုက် ကစားရတဲ့ ကစားနည်းလား

ဟုတ်တယ်

သောင်းသောင်းရေ အဲဒီကစားနည်းက
အားကစားပစ္စည်း တစ်ခုခုကိုသုံးပြီး
ကစားရတဲ့ ကစားနည်းလား

မဟုတ်ဘူး

၃၀။

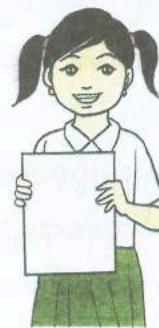
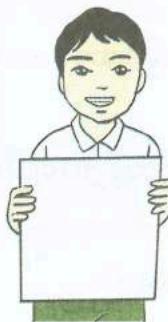

မေးခွန်း ၁၀ ခုပြည့်သွားတဲ့အတွက် မှတ်စုံမှာ
ကိုယ်ထင်တဲ့ အားကစားနည်းကို ရေးကြရအောင်

မှန်း
ယိုး

ဘားလုံးကန်

ထုပ်ဆီးတိုး

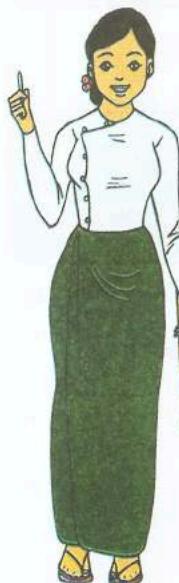

ဟုတ်ပါတယ်။ အဖြေမှုန်က
ထုပ်ဆီးတိုး ဖြစ်ပါတယ်

နှစ်သက်ရာတိရွှောန်အကြောင်း အဖွဲ့လိုက် အမေးအဖြေ လုပ်ကြရအောင်။

ဘယ်လိုမေးရင် ကောင်းမလဲဆိုတာ
စဉ်းစားကြည့်ကြမယ်

အဖွဲ့တွင်း တာဝန်များကို ခွဲဝေကြရအောင်

- မေးခွန်းမေးသူ ၁ ယောက် သို့မဟုတ်
၂ ယောက်
- ဖြေဆိုသူ ၁ ယောက်
- မေးခွန်းနှင့်အဖြေများကို မှတ်စုံမှတ်သူ
၁ ယောက်

အမေးအဝါ ပြုလုပ်ပုံ အဆင့်ဆင့်

- ၁။ ဖြေကြားမည့်သူသည် မိမိနှစ်သက်ရာ တိရစ္ဆာန်၏ အမည်ကို မှတ်စုတွင်ရေးကာ ရှုက်ထားမည်။
(နှစ်သက်သော ပန်း၊ နှစ်သက်သော အစားအစာကို အဖြေအဖြစ် ရှုက်ထားနိုင်သည်။)
- ၂။ မေးခွန်းမေးမည့်သူသည် မေးခွန်းများကို စဉ်းစားကာမေးမည်။ မေးခွန်းမေးမည့်သူ ၂ ယောက်အထက် ရှိနေပါက တစ်လှည့်စီ မေးမည်။
- ၃။ မှတ်စုမှတ်မည့်သူသည် အမေး၊ အဖြေတို့ကို အခြားသူများ မြင်သာအောင် ရေးမည်။
- ၄။ မေးခွန်း ၁၀ ခုပြည့်ပါက မေးခွန်းမေးသူသည် မှတ်စုကို ကြည့်ကာ အဖြေကို စဉ်းစားပြီး မိမိမှတ်စုစာအုပ်တွင်ရေးမည်။
- ၅။ နောက်ဆုံးတွင် ဖြေကြားသူက ရှုက်ထားသော အဖြေကို ပြောကြားမည်။

အဖွဲ့တွင်းပါဝင်သူအားလုံးက မေးခွန်းမေးသူ၊ ဖြေဆိုသူ၊ မှတ်စုမှတ်သူ နေရာကို တစ်လှည့်စီ တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ကြရအောင်

- မေးခွန်းတွေ အများကြီးမေးလို့ရတယ်။
- ဘယ်လို့မေးခွန်းတွေ မေးရင်ကောင်းမလဲဆိုတာ စဉ်းစားလို့ရတယ်။

သင်ခန်းစာ ၃၄ ကိုယ့်ငယ်ဘဝအကြောင်းမေးပြီး စာစိစာကုံးရေးကြေရအောင်

နမူနာ စာစိစာကုံးက မောင်ဇော်သက်ပိုင်ရဲ့ စာစိစာကုံးဖြစ်ပါတယ်။ ကလေးတို့လဲ မိသားစုကို ကိုယ့်ငယ်ငယ်လေးတုန်းက အကြောင်းတွေကို မေးပြီး စာစိစာကုံးရေးကြည့်ကြေရအောင်

ဇော်သက်ပိုင်

ကျွန်ုတ်ငယ်ငယ်က

ကျွန်ုတ်၏အမည်သည် မောင်ဇော်သက်ပိုင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုတ်သည် မေမူကို ကျွန်ုတ်ငယ်ငယ်ကအကြောင်း မေးခဲ့ပါသည်။ မေမေပြောပြေ့သော ကျွန်ုတ် အကြောင်းကို စာစိစာကုံးရေးပါမည်။

ကျွန်ုတ်သည် ပုသိမ်ဖြူးအတိဖြစ်ပါသည်။ ငယ်ငယ်တုန်းက အငိုအလွန်သန်သည်။ ပုခက်နှင့် အိပ်ရသည်ကို လည်းကြော်သည်။ မေမေက သီချင်းဆီ၍ သိပ်ပါသည်။ ကျွန်ုတ်သည် န္တားနီး အလွန်ကြော်သည်။ ဖေဖော့ကဲသို့ အင်ဂျင်နီယာဖြစ်ချင်သည်ဟု မေမေက ပြန်ပြောပြပါသည်။

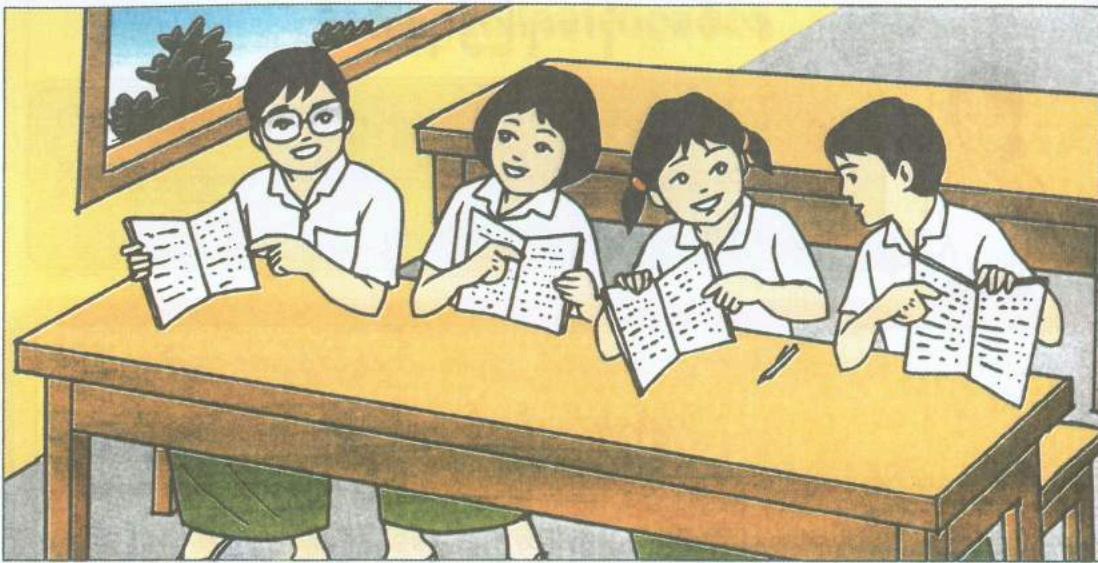
ယခုအခါ ကျွန်ုတ်ငယ်ငယ်ကနှင့်မတူညီမှုများ ရှိလာပါသည်။ န္တားနီကို ယခင်က လောက် မကြော်သော်လည်း အင်ဂျင်နီယာဖြစ်ချင်သည်မှာ ငယ်ငယ်က အတိုင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုတ်ကြီးလာလျှင် အင်ဂျင်နီယာကြီးဖြစ်အောင် ကြီးစားပါမည်။

၁။ ဇော်သက်ပိုင်က စာစိစာကုံး ရေးနိုင်အောင် သူ့မေမူကိုမေးတဲ့ မေးခွန်းတွေကို စဉ်းစားကြည့်ကြေရအောင်။

၃၄။ ကိုယ်ငယ်ဘဝအကြောင်းမေးပြီး စာစီစာကုံးရေးကြရအောင်

၂။ စာစီစာကုံးရေးဖို့အတွက် ဘယ်သူကို မေးခွန်းတွေမေးကြည့်မလဲ။ ဘယ်အချက်တွေကို မေးမလဲ။

၃။ မေးရမဲ့သူကို သတ်မှတ်ထားတဲ့မေးခွန်းတွေမေးပြီး ပြောတာတွေမမေးရအောင် မှတ်စမှာ ရေးမှတ်လာကြရမယ်နော်။

မှတ်စနစ်မှုမာ

ဘဏ်	ဆင်စင်းခိုင်
ဆွဲဗုံးကဏ္ဍ	တွေ့ကျော်မြို့
ဆရာတို့ကမြဲ့ဆာ	ဆလျှို့ဆဝေးကမြို့ ကူးသွေ့
လျှော့နိုးကမြဲ့ဆာ	လွှေ့ပြုပြုသွေ့
တွေ့ကြားကမြဲ့ဆာ	တို့ပွဲပြုပြုသွေ့
တွေ့ကြားကမြဲ့ဆာ	တို့ပွဲပြုပြုသွေ့
ပြောကြားကမြဲ့ဆာ	ပြောကြားကမြဲ့ဆာ

တွေကို

၄။ မေးထားတဲ့ အချက်တွေကို အခြေခံပြီး ဘယ်လိုစာစိစာကုံးရေးရုပ်သိတာကို စဉ်းစားကြရအောင်။

နိဒါန်း	မိမိအမည်ကို စတင်မိတ်ဆက်ရေးသားမည် မည်သည့်အကြောင်းအရာကို ရေးသားမည် မည်သူ့ကို မေးမြန်းခဲ့သည် (သာကေ။ ။ မေမေကို)
စာကိုယ်	<ul style="list-style-type: none"> မွေးရပ်ဘတိ အနေအထိုင်အပြုအမှု လူကြီးမိဘတွေရဲ့ ချစ်ခင်ကြင်နာတဲ့ အပြုအမှု ထူးခြားချက်များ နှစ်သက်သော အရှပ် နှစ်သက်သော အစားအစာ ငယ်စဉ်က ဖြစ်ချင်ခဲ့သောအရာ စသည်
နိဂုံး	<ul style="list-style-type: none"> ငယ်ငယ်ကနှင့်ယခု မတူတော့သည့်အချက် သိပြီး အုံအားသင့်ရသည့်အချက်အလက် စသည်

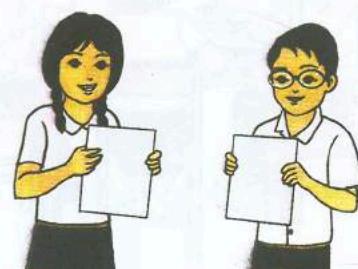
၅။ ရေးမဲ့အကြောင်းအရာကို အဖွဲ့ထဲမှာ ပြောကြည့်ကြရအောင်။

၆။ ကိုယ့်ရဲ့ငယ်ဘဝအကြောင်းကို စာစိစာကုံး ရေးကြည့်ကြရအောင်။
(စော်သက်ပိုင်၏ စာစိစာကုံးကို နမူနှာကြည့်ရှုပိုင်သည်။)

၇။ ရေးထားတာတွေကို သူငယ်ရှင်းတွေနဲ့အပြန်အလှန် လဲလှယ်ဖတ်ကြည့်ကြရအောင်။

သင်ခန်းစာ ၃၂

ပြန်လှန်သင်ကြားခြင်း (၂)

၁။ တစ်နှစ်တာလုံး ဘာတွေသင်ကြားခဲ့သလဲဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ကြရအောင်။

- ကျောင်းသုံးစာအုပ်နဲ့မှတ်စုစာအုပ်ပေါ်
မူတည်ပြီးစဉ်းစားကြမယ်။

၂။ ကိုယ်မှတ်မိနေတဲ့ သင်ခန်းစာတွေကို သူငယ်ချင်းနဲ့ပြောကြည့်ကြရအောင်။

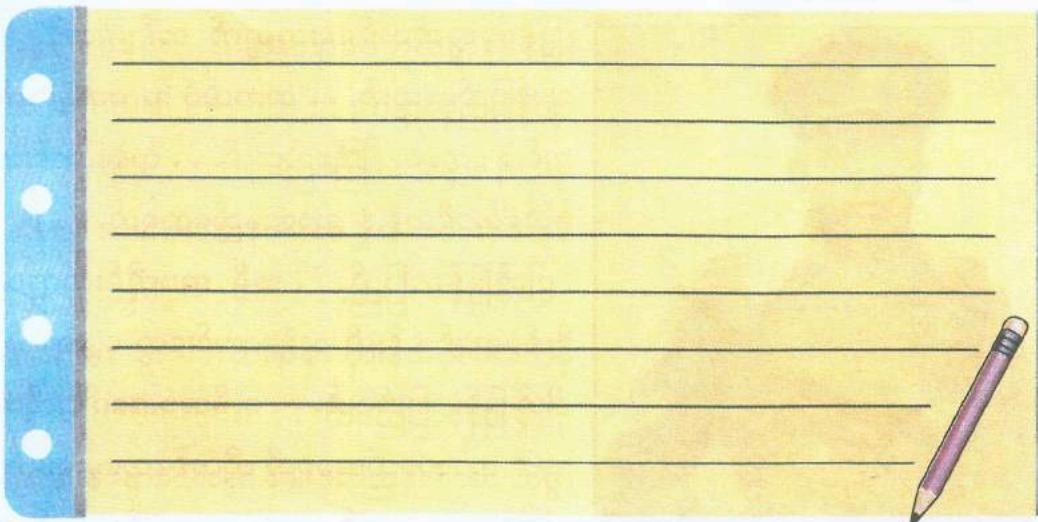
- ဘယ်သင်ခန်းစာကို မှတ်မိသလဲ။
- ဘာကြောင့် မှတ်မိတာလဲ။
- ဘာတွေထူးခြားသလဲ။
- သင်ခန်းစာကတစ်ဆင့် ဘာတွေပိုပြီး
တတ်မြောက်သွားသလဲ။
- ခက်ဆစ်စကားလုံးတွေထက
နှစ်သက်ရာ စကားလုံးကို ရှာကြမယ်။

၃။ ဘယ်သင်ခန်းစာကို ကြိုးစားပြီး လုပ်ဆောင်ခဲ့သလဲ။

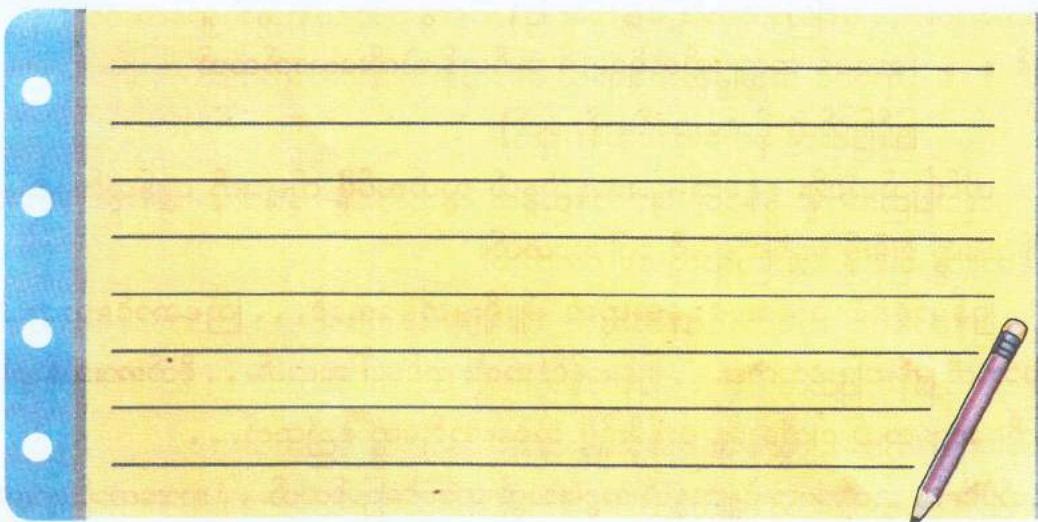

- သူငယ်ချင်းတွေကို ကိုယ့်အကြံ့ဗြာက်တွေ
ပြောပြခဲ့တယ်။
- ဆရာသင်နေတုန်း မှတ်စုသေချာမှတ်ခဲ့တယ်။

၄။ ဘယ်လိုအကြောင်းအရာ၊ အဖြစ်အပျက်တွေ ထူးခြားတာရှိသလဲ။ သင်ခဲ့တာ
ပေါ်မှုတည်ပြီး ရရှိခဲ့တဲ့အတွေးအမြင်တွေကိုမှတ်စုံမှာ ရေးကြည့်ကြရအောင်။

၅။ ပစ္စမတန်းမှာ ဘယ်လိုသင်ခန်းစာတွေကို သင်ချင်သလဲဆိုတာ မှတ်စုံမှာ
ရေးကြည့်ကြရအောင်။

သင်ခန်း၁၁ ၃၆

မြန်မာသူရဲကောင်း (သီချင်း)

(မြန်မာလွတ်လပ်ရေးအတွက် တပ်မတော်ဖွံ့ဖြိုး
ရုပန်ပြည်မှာကွယ်... တကယ်ပဲ အသက်နဲ့လဲလို
ဆင်းရဲ ဒုက္ခခံကာ ကြံစည်တယ်... သူရဲကောင်းတဲ့
ဗိုလ်အောင်ဆန်းနဲ့ အာဇာနည်တွေရယ်...)

ငါတို့မြန်မာပြည်... အမိ အဖတိုင်းကကွယ်
ဗိုလ်အောင်ဆန်းလို သူရဲကောင်းတွေ မွေးရမယ်။
ငါတို့ မြန်မာပြည်ဝယ်... အမိအဖအပေါင်းတို့က
ကွယ် အာဇာနည်အစစ်ကို တို့တစ်တွေမွေးရမယ်။
သြော်... ဘုရင့်နောင်နဲ့ ရာဇာဓိရာဇ်တို့လို
မင်းရဲကျော်စွာ ပမာပုံနှယ် အလောင်းဘုရား
တို့လိုကွယ်... မြန်မာတိုင်း မြန်မာမျိုး အား ကို

လောက်ပေတဲ့... မကြောက်တမ်း မရှုံးတမ်း မြန်မာတွေအောင်ပန်းဆွဲတွေရှာလေတယ်။

သံပြိုင် ။ ။ (ရာဇ်ဝယ် အထူးပွဲတို့လဲရှိရမယ် မောက်ကွန်းလဲထိုးလောက်တယ်

မြင့်မြတ်တဲ့ ဗိုလ်အောင်ဆန်း ရယ်)၂

တိုင်းပြည်အကျိုး စွန်ခဲ့တဲ့ များဇာနည်နှယ် လွတ်လပ်ဖို့ တို့များကို ကျွန်တွင်းမှုကယ်
တို့မြန်မာတွေ စိုးမိုးဖို့ မျှော်ကြရာလို ပေါ်လာတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံ ထူထောင်ရန်အတွက် မျိုးရိုးမတိုင်အောင်... ကြံဆောင်လေတယ်
နေမျိုးသာကို မြန်မာပြည်လက်ရုံး... မြန်မာနိုင်ငံအလုံး ထင်ပေါ်စေတယ်... စိတ်အားသန်သန်
မာန်ကိုမလျှော့တယ် ငါတို့လူမျိုး တန်ခိုးရှိဖို့ သူရဲကောင်းတွေ စုံညီတယ်...
တကယ်ပင်... သတို့မဟာ ပန္တုလနှယ် အစွမ်းသတ္တိ ရာဇ်ဝယ်ပြောင်တယ်... သားကောင်းများလို
ခေါ်ရလောက်ပေတယ်... ဥဒါန်းတွင်စွေ့ယ် မြန်မာသူရဲကောင်း အပေါင်းတွေရယ်။

သံပြိုင် ။ ။ (ရာဇ်ဝယ် အထူးပွဲတို့လဲရှိရမယ်... မြင့်အောင်ဆန်းရယ်)၂

တိုင်းပြည်အကျိုး... မျှော်ကြရာလို ပေါ်လာတယ်။

- ၁ ကတွေ
- ၂ ကာပြေ
- ၃ ကန်ငြေ
- ၄ ကျူးရုံး
- ၅ ကျေးဇူး
- ၆ ခရီးပြီး
- ၇ ဂုဏ်သုတေသန
- ၈ စီးပွားရေး
- ၉ စေတား
- ၁၀ ဆားရေး
- ၁၁ ဆုလာ
- ၁၂ ဆည်း
- ၁၃ ရတန်
- ၁၄ တာဝန်
- ၁၅ တော်
- ၁၆ တစ်စိုး
- ၁၇ တန်ငါး

ခက်ဆစ်စကားလုံးများ

က	ဂ	လ	
ကုန်ဖွဲ့ဖြူ နှဲလဲလို ဘင်းတဲ့ .)ျ ကွွဲယ် ရမယ်။	ကတ္တပါက် ၅၃ ကာပြန် ၅၃ ကန်တော့ ၆၁ ကျူးရင့် ၆၂ ကျေးဇူး ၆၁ ခ ၆ ခရီးဦးကြိုး ၆၂ ဂ ၂၇ ဂုဏ်သိက္ခာ ၅၃ ဂုံး ၆ ဂီးတော်မြင်း ၆ ဂေတနာ ၆	ထိုးအတ် ၃၂ နှံရံဆေးရေးပန်းချီ ၄၀ နောင်လာနောက်သား ၆ ဂ ၂၁ ပလို့ ၃၂ ပူဇော် ၆၁ ဟ ၄၀ ဟိုကာလက်ရာ ၄၀ ဗုဒ္ဓဝိုင် ၃၂ ဟိုးဘေး ၆	လူလင် ၅၃ သမိုင်းဝင် ၄၀ သလော ၆ သာမန် ၁၃ သူတေသန ၄၀ သင့်မြိတ် ၆ သန်လျက် ၅၃ သုံးဆောင် ၆ ဟန်အက ၃၂ အ ၁၃ အရသာပေါ့ပြက်ပြက် ၁၃ အရှင့်သား ၆ အောက်လင်းမာတ်မီး ၃၂
ဃ	ဃ	ဃ	
ဃကယ် ဃတယ် ဃန်သန် အုံလို	ဃားပေါက်သောမြေ ၁၃ ဃုလာတ် ၅၃ ဃည်းဆာ ၄၀ ဃတ်နိပါတ် ၃၂	မြေဝိုင်းအတ် ၃၂ မြို့ရှိုး ၄၀ မြိန်ရှုက်စွာ ၆ မြော်လင့် ၆	ဃားပေါ့ပြက်ပြက် ၁၃ အရှင့်သား ၆ အောက်လင်းမာတ်မီး ၃၂
ဃ	ဃ	ဃ	
တာဝတီးသာ တောကစား တစ်ဖို့တည်း တန်ဆေးလွန်ဘေး	တာဝတီးသာ ၆၁ တောကစား ၆၂ တစ်ဖို့တည်း ၆၂ တန်ဆေးလွန်ဘေး ၁၃	ယိမ်းအက ၃၂ ရ ၃၂ ရေနံမီးတိုင် ၃၂ ရည်စူး ၆၁	ဃားပေါ့ပြက်ပြက် ၁၃ အရှင့်သား ၆ အောက်လင်းမာတ်မီး ၃၂